اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۴ تیر ۱۴۰۱
• ۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
• ۵ ژوئیه ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۱۲ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۰۹۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

خطر اوج‌گیری دوباره کرونا جدی است

مرکز روابط عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام کرد: در ۲۴ ساعت منتهی به دوشنبه، ۱۳ تیر، ۸ بیمار مبتلا به کووید۱۹ در کشـور جان خود را از دسـت دادند و براساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۰۰۷ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی و ۱۲۲ نفر از آنها بستری شدند. به گزارش وبدا، براساس اعلام مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسـانی وزارت بهداشـت تاکنون ۶۴ میلیون و ۶۵۵ هزار و ۷۹۷ نفر دوز اول، ۵۸ میلیون و ۱۰ هزار و ۶۵۴ نفر دوز دوم و ۲۷ میلیون و ۷۷۱ هزار و ۹۹۱ نفر، دوز سوم واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند و مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به ۱۵۰ میلیون و ۴۳۸ هزار و ۴۴۲ دوز رسید. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به ۷ میلیون و ۲۴۰ هـزار و ۵۶۴ نفر رسـید که از این تعداد تاکنون ۷ میلیون و ۶۳ هـزار و ۴۷۹ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند و متاسفانه ۱۴۱ هزار و ۴۰۴ تن از هموطنان نیز جان باخته‌اند.
۲

در بررسی واگذاری سهام دولتی خودروسازان مطرح شد

از چاله به چاه انحصار؟!

وزیر صنعت، معدن و تجارت در روزهای پایانی سـال گذشـته اعلام کرد دولت قصد دارد باقیمانده سـهام خود در دو خودروسـاز بزرگ کشـور را به صورت بلوکی واگذار کند. قرار اسـت تا پایان نیمه نخست سال، باقیمانده سهام دولتی ایران‌خودرو و سایپا به بخش خصوصی واگذار شـود. موافقان و مخالفان واگذاری سـهام دولتی با اشاره به مزایا و معایب خصوصی‌سـازی صنعت خودرو معتقدند این واگذاری در صورتی موفق خواهد بود که انحصار فعلی بازار خودرو رفع شـود و افراد دارای اهلیت به موضوع ورود کنند؛ در غیر این صورت متقاضیان خرید سـهام به‌دنبال دریافت رانت بیشتر هستند. با این همه بسـیاری از کارشناسان هشـدار می‌دهند در واگذاری سهام خودروسازان از چاله به چاه انحصار نیفتیم.
۳



«نشر» در گرداب مشکلات دست‌وپا می‌زند
۷-۸-۱۶

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله



رابطه مصرف انرژی و رشد اقتصاد
۲

گفت‌وگو



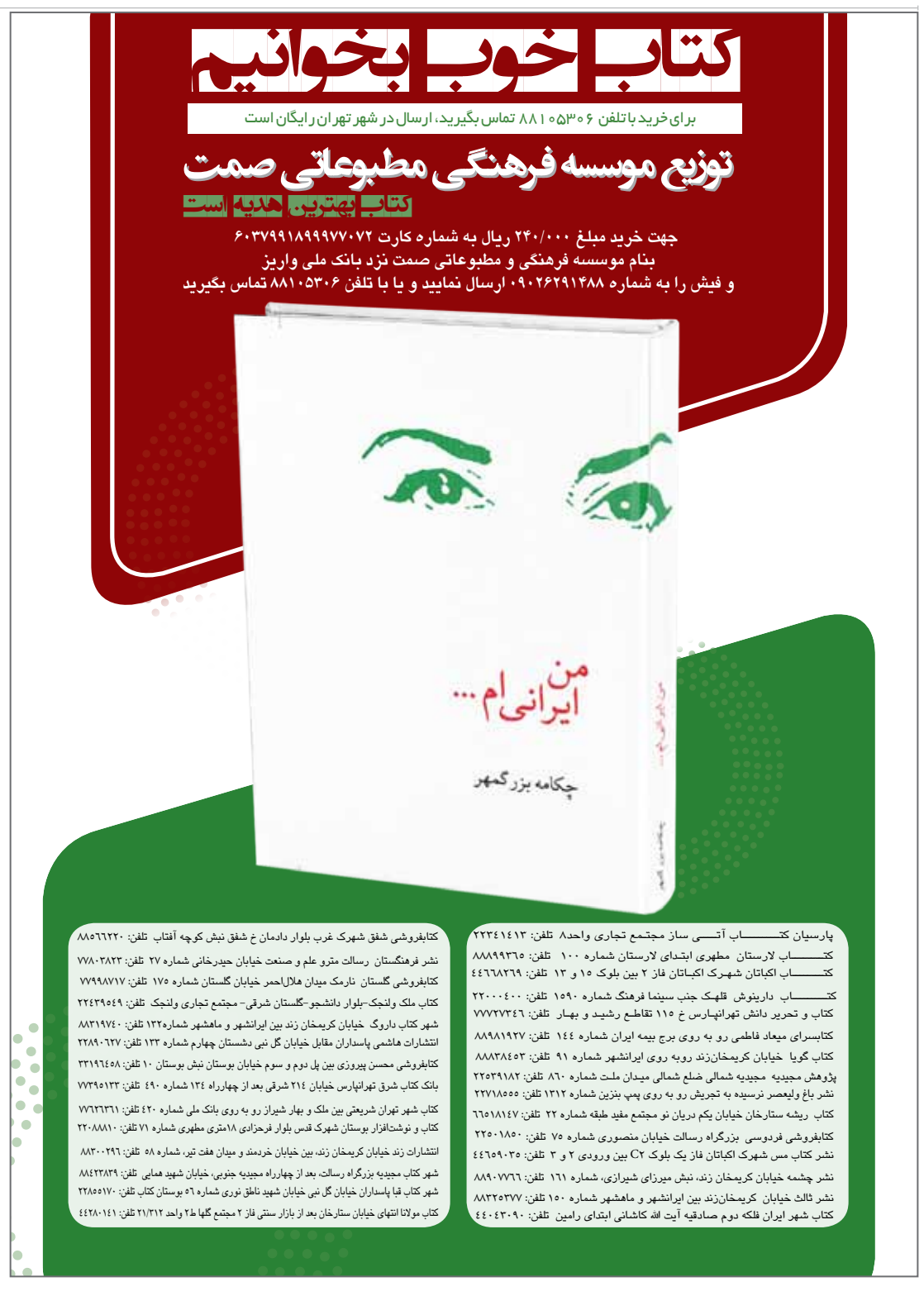
باطله‌های ارزشمند به‌کمک صنعت کاغذ بیایند
۱۵

گزارش روز

خودروسازان از زیان خارج می‌شوند؟

اسـفند سال گذشته، ابراهیم رئیسـی فرمان ۸ ماده‌ای را برای صنعت خودروسـازی کشـور صادر کرد که بر مبنای آن مقرر شد سـهام دولتی خودروسـازان به فروش برسد. دولت در حال حاضر ۵ درصد از سـهام ایران‌خودرو و ۱۷ درصد از سـهام سـایپا را در اختیار دارد. البته این میزان جدا از سـهم دولت در شـرکت‌های زیرمجموعه دو خودروسـاز بزرگ کشور اسـت. با توجه به فرمان رئیس‌جمهـوری انتظار می‌رود باقیمانده سـهام دولت در این دو شـرکت بزرگ خودروساز کشور تا پایان شـهریور امسال واگذار شـود. بدون تردید بازار سـرمایه بهترین راه برای واگذاری سهام دولت در شـرکت‌های خودروسـازی اسـت. بر همین اساس نیز عرضه بلوکی سهام دو شرکت خودروساز موردبحث، گزینه اصلی مطرح‌شـده برای فرآیند خصوصی‌سازی آنهاسـت. با این وجود، در یـک ماه اخیر اخبار ضدونقیض زیادی در این‌باره مطرح شـده و عملکرد بازار سـرمایه را تحت‌تاثیر قـرار داده، چراکه با توجه به فرآیند عرضه بلوکی سهام دو شرکت یادشده، انتظار می‌رود قیمت تابلوی سهام خودرو و خساپا در تعیین قیمت بلوک اثرگذار باشد. به‌اعتقاد کارشناسان بازار سرمایه چنانچه فرآیند خصوصی‌سازی بـه تغییر روند مدیریتی این شـرکت‌ها منتهی و همزمان فرآیند قیمت‌گذاری دسـتوری در این صنایع ملغی شـود، می‌توانیم به بهبود سودسازی این شرکت‌ها امید داشته باشیم.
۱۱





سر مقاله

رابطه مصرف انرژی و رشد اقتصاد



رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

رابطـه علیت بین مصرف انرژی و رشـد اقتصـادی یکی از موضوعات مهم اقتصاد انرژی است که بسیار مورد مطالعه قرار گرفته است.

ایران کشوری رو به رشد و برخوردار از منابع غنی و گسترده انرژی اسـت و یکی از مصادیق الگوی رشـد با فشـار بر منابع طبیعی محسوب می‌شود. با بررسی رابطه میان مصرف انرژی، توسعه مالی، رشـد اقتصادی، شاخص‌های صنعتی شدن و نیز کاربرد آنها در مدل‌های توسعه‌ای به وجود یک فرصت بزرگ و طلایی می‌رسیم که باید موردتوجه قرار گیرد.

با حمله روسـیه به اوکراین تاریخ ورق خورد و ضرورت‌های نوینی برای بازار نفت و برنامه‌ریزی‌های اوپک پیش آمد. جنگی در گرفت که یک سـوی آن آتش و سـوی دیگرش نفت است. اکنون نفت در برابر جنگ است.

شـعله‌های جنگ و در پی آن تحریم‌های روسـیه ازسـوی کشـورها و شـرکت‌های خریدار نفت، آتشی در جان قیمت‌ها افکند که آن را تا مرز ۱۴۰ دلار در هر بشـکه بالا برد. جی‌پی مورگان پیش‌بینی کرد تا پایان سـال ۲۰۲۲ نرخ نفت به ۱۸۵ دلار در هر بشکه می‌رسد.

الکسـاندر نواک، معاون نخست‌وزیر و نماینده انرژی روسیه پـا را از این هم فراتر گذاشـت و بهای ۳۰۰ دلاری را برای هر بشکه نفت در نظر گرفت.

وضعیت کنونی بازار از این قرار است که روسیه با ۷ میلیون بشکه نفت خام و فرآورده‌های نفتی، دومین صادرکننده بزرگ نفت در جهان اسـت، اما برپایه گزارش‌ها اکنون دوسـوم این انرژی، بدون خریدار مانده و در بنادر سـرگردان است. از سوی دیگر، هراس ژئوپلتیک، اصـول اقتصاد و تجارت را کنار زده و منطق را از بازار سلب کرده است.

در چنیـن شـرایطی اصـل نااطمینانی بر بـازار حکمفرما می‌شـود و خریدهای نفتی بیش از آنکه به بازار مصرف برسد در انبارهای مسـتقر در خشکی و دریا برای احتیاط و اطمینان از آینده ذخیره می‌شود.

ادبیـات اقتصـادی حاکی از وجود ارتباط قوی بین سـطح فعالیت‌های اقتصادی (رشـد اقتصادی) و مصرف انرژی است، زیرا انرژی نیرو محرکه بیشـتر فعالیت‌های تولیدی و خدماتی اسـت و جایگاه خاصی در رشد و توسعه اقتصادی دارد، اما دو دیـدگاه برای وجود رابطه میان رشـد و مصـرف انرژی حاکم است.

اقتصاددانان بوم‌شناسـی (Ecological) معتقدند در مدل بیوفیزیکی رشـد، انرژی تنها و مهم‌ترین عامل رشـد اسـت، به‌طوری که از نظر آنها نیروی کار و سـرمایه عوامل واسطه‌ای هسـتند که برای اسـتفاده بـه انرژی نیاز دارنـد. دیدگاه دوم مربوط بـه اقتصاددانان نئوکلاسـیک و مخالـف اقتصاددانان اکولوژیک است.

آنهـا معتقدند انـرژی از طریق تاثیری که بـر نیروی کار و سـرمایه می‌گذارد، به‌طور غیرمسـتقیم بر رشـد اقتصاد موثر اسـت، اما اغلب اقتصاددانان نئوکلاسیک به یک اصل معتقدند و آن این است که انرژی نقش کوچکی در تولید اقتصادی دارد و یک نهاده واسـطه‌ای است و عوامل اساسی تولید تنها نیروی کار، سرمایه و زمین هستند.

اما آنچه که در اقتصاد امروزی در بیشـتر کشـورهای جهان می‌گـذرد، ناشـی از ورود یـک بحـران بـزرگ در حوزه‌های اقتصادی و در رأس آن بحران انرژی است که در هر لحظه هم فرصت‌سازی می‌کند و هم فرصت‌سوزی.

در این شـرایط کارشناسـان و نخبگان اقتصـادی معتقدند برای عبور از بحران‌های ایجادی در بیشـتر کشورهای جهان، به‌ویژه کشورهای اروپایی، آسیایی، خاورمیانه و نظایر آن، باید بحران‌ها را تبدیل به فرصت‌های بزرگ کرد.

رابطـه توسـعه بخش مالی و رشـد اقتصاد، محـور مباحث بسـیاری از اقتصاددانان توسـعه بوده که هیچ گاه به اجماعی درباره آن نرسیده‌اند.

برای تشـریح رابطـه بین مصرف انرژی و رشـد اقتصادی از چندین متغیر کنترلی استفاده می‌شود؛ از جمله رشد جمعیت و افزایش شهرنشینی و صنعتی شدن. صنعتی‌سازی، گسترش تولیدات را به همراه خواهد داشت که نتیجه آن افزایش تعداد کارخانه‌ها و افزایش مصرف انرژی است.

همچنین رشـد صنعتی منجر به رشـد اقتصـادی از طریق رشـد بین‌بخشـی می‌شـود کـه نتیجـه آن تقاضای بیشـتر برای انرژی اسـت. از سـوی دیگر، رشـد صنعتی، تقاضا برای نیـروی کار را افزایـش می‌دهـد و موجـب بهبـود درآمدها می‌شود.

افزایش درآمدها موجب افزایش تقاضا برای کالاهای مصرفی و در نتیجه افزایش مصرف انرژی و توسـعه همه‌جانبه کشـور خواهـد شـد. در نتیجـه در شـرایط بحرانی اقتصـاد جهان، ایـران باید با تعبیـه نظام توسـعه مالی در راسـتای افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی گام بردارد.

تنوع راه‌های تامین مالی، دروازه‌های حرکت به سـمت رشد اقتصادی را وسیع‌تر خواهد کرد، اما دوگانگی در این امر وجود دارد.

این متغیر اقتصادی در کشـورهای مختلف باتوجه به درآمد ملی کشـور یا راه‌های تامین هزینه‌ها و بودجه دولت می‌تواند اثرات مختلف بر میزان رشـد اقتصادی بگـذارد. به‌هر صورت توسـعه مالی می‌توانـد بیانگر توان جذب سـرمایه خارجی به داخل کشـور باشد که این خود سـبب بهبود وضعیت تحقیق و توسعه می‌شود.

این امر به‌نوبه خود می‌تواند رشد اقتصادی را افزایش دهد و از این راه بر مصرف انرژی نیز اثر بگذارد.

خطر اوج‌گیری دوباره کرونا جدی است

مرکز روابط عمومی وزارت بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکی اعـلام کرد: در ۲۴ سـاعت منتهی به دوشـنبه، ۱۳ تیـر، ۸ بیمار مبتلا به کووید۱۹ در کشـور جان خود را از دست دادند و براساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۰۰۷ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی و ۱۲۲ نفر از آنها بستری شدند.

به گزارش وبدا، براساس اعلام مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت تاکنون ۶۴ میلیون و ۶۵۵ هزار و ۷۹۷ نفر دوز اول، ۵۸ میلیـون و ۱۰ هزار و ۶۵۴ نفـر دوز دوم و ۲۷ میلیون و ۷۷۱ هزار و ۹۹۱ نفر، دوز سوم واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند و مجموع واکسـن‌های تزریق شده در کشـور به ۱۵۰ میلیون و ۴۳۸ هزار و ۴۴۲ دوز رسید.

مجموع بیماران کووید۱۹ در کشـور به ۷ میلیون و ۲۴۰ هزار و ۵۶۴ نفر رسـید که از این تعداد تاکنون ۷ میلیون ۶۳ هزار و ۴۷۹ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارسـتان‌ها ترخیص شـده‌اند و متاسفانه ۱۴۱ هزار و ۴۰۴ تن از هموطنان نیز جان باخته‌اند.

در همین حال در چند روز گذشـته بسـیاری از مسئولان وزارت بهداشـت نسـبت به اوج‌گیری دوباره کرونا هشدار داده و بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی تاکید دارند.

در حال حاضر هیچ شهرستانی در وضعیت قرمز یا نارنجی نیست و ۱۰۵ شهرسـتان در وضعیت زرد و ۳۴۳ شهرسـتان در وضعیت آبی قرار دارند.

قیمت نان افزایش نخواهد یافت

رئیس‌جمهـوری بـا بیان اینکـه موفقیت‌هـای «طرح مدیریت هوشـمند یارانـه آرد و نان» می‌توانـد به‌عنوان الگـو در اختصـاص یارانـه، اجرایی شـود، اظهـار کرد: به‌هیـچ عنوان افزایش نـرخ نان مطرح نبـوده و نخواهد بود.

به گزارش ایرنا، در جلسـه سـتاد هماهنگی اقتصادی دولت که به ریاسـت سـید ابراهیم رئیسـی تشکیل شد، رونـد و نتایج اجـرای طرح مدیریت هوشـمند یارانه آرد و نـان (مهیا) در اسـتان‌های مختلف مورد بررسـی قرار گرفت.



در این جلسـه گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایـی در زمینه دسـتاوردهای اجرای طرح مدیریت هوشمند یارانه آرد و نان مطرح و اعلام شـد تاکنون ۵۷ درصد نانوایی‌های کشـور زیر پوشـش این طرح قرار گرفته‌اند و قرار است تا پایان تیر این رقم به ۱۰۰ درصد برسد.

براساس همین گزارش برآوردهای اولیه نشان می‌دهد تاکنون ۴۰ درصد یارانه آرد به ارزش سـالانه ۵۰ هـزار میلیارد تومان به‌صورت نان به مردم داده نمی‌شـد و هـدر می‌رفت، امـا از این پس و در نتیجـه اجرای این طرح به‌صـورت حقیقی و در قالب خدمات دیگر به مردم بازمی‌گردد.

در گـزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی آثار مثبت و سـازنده حکمرانی مبتنی بـر داده‌ها و اطلاعات به‌عنوان یکی دیگر از ویژگی‌ها و نتایج اجرای طرح مدیریت هوشـمند یارانه آرد و نان مطرح شـد که نشـان می‌دهد دولت هم‌اکنون اشـراف کامل‌تری بر میزان هدررفـت یارانه‌ها در زنجیره تامین آرد و نان به‌دست آورده است.

رئیس‌جمهـوری در این جلسـه بار دیگر بـر لزوم ثابت ماندن نرخ نان در سراسر کشور تاکید کرد و گفت: هدف از اجرای این طرح اصلاح زیرساخت‌ها و روش‌های پرداخت یارانـه آرد و نان اسـت و به هیچ عنـوان افزایش نرخ نان مطرح نبوده و نخواهد بود.

رئیسی اظهار کرد: موفقیت‌های طرح مدیریت هوشمند یارانـه آرد و نان می‌تواند به‌عنوان الگو در اختصاص یارانه برای سـایر بخش‌ها و در جهت شفاف‌سازی اجرایی شود.

وی تاکید کرد: اراده و تصمیم دولت بهینه‌سازی و منطقی کـردن نظـام یارانه‌ها در کشـور بـا هـدف جلوگیری از هدررفت سرمایه‌ها است و این طرح پیگیری خواهد شد.

آموزش و پرورش نباید به سمت خصوصی‌سازی و پول‌سازی برود

رئیس مجلس شـورای اسلامی با بیان اینکه آموزش و پرورش که اولویت اول نظام جمهوری اسـلامی برای حل همه چالش‌ها است، گفت: آموزش و پرورش نباید به‌سمت خصوصی‌سازی و پول‌سازی برود.

به گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف در نخستین کنگره معلمان انقلاب اسـلامی اظهار کرد: همیشـه موضوع اجرایی شـدن رتبه‌بندی را از وزیـر آموزش و پرورش مطالبه خواهم کرد، چراکه اجرایی شدن رتبه‌بندی یک گام اساسی در راسـتای اجرایی شدن منزلت معلمان است.

وی افزود: اولویت کشور در شرایط کنونی ساماندهی و ایجـاد ثبات اقتصادی برای همه اقشـار از جمله معلمان است که البته این اولویت‌بندی نبایـد با تفکیک بین امـور فوری و امور مهم مورد غفلت قرار گیرد.



قالیبـاف ادامـه داد: شفاف‌سـازی، هوشمندسازی، مردمی‌سازی و کارآمدسازی در هر سیسـتمی منشـأ تحول خواهد شـد؛ بنابراین باید نظام برنامه‌ریزی در حوزه اقتصاد متحول شود.

وی با اشـاره به چالش‌های آموزش و پرورش گفت: عده‌ای به‌دنبال خصوصی‌سازی آموزش هستند که این به‌دلیل ناعدالتی و وابسـتگی ناکارآمد است. آمـوزش و پرورش یک نهـاد اجتماعی برای جامعه‌سـازی و تمدن‌سازی است و یک بازار اقتصادی برای عده‌ای سرمایه‌دار نیست.

وی بـا بیـان اینکه بدون شـک مهم‌ترین اولویـت نظـام جمهوری اسـلامی آموزش و پرورش اسـت، خاطرنشـان کرد: آموزش و پرورش که اولویـت اول نظام جمهوری اسـلامی بـرای حل همه چالش‌ها اسـت، وزارتخانه‌ای اسـت که در ۱۶ سـال گذشته به‌طور متوسط هر ۲۰ ماه به هر دلیلی یک وزیر جابه‌جا کرده و در همین دولت هم نزدیک بود استمرار روند گذشته رقم می‌خورد که در همان ۲، ۳ ماه نخست جلوی آن گرفته شـد؛ در نتیجه آموزش و پرورش در مسیری قرار گرفت و امیدوارم این مسیر با ثبات پیش رفته و تجربه ۱۶ سـال قبل تکرار نشود، چراکه با این روند ضربه سـنگینی بر پیکـره آموزش و پرورش وارد شد.

رئیس مجلس شـورای اسـلامی گفت: کرونا تجربه بزرگـی بود؛ در حوزه آموزش مـا از مدیریت خطی به مدیریت سـایبرنتیکی نسل سـومی منتقل شدیم که فرصت کار بزرگی است.

با وضعیت فعلی در ترانزیت به جایی نمی‌رسیم

وزیر راه و شهرسازی اظهار کرد: اگر نتوانیم خدمات ترانزیتی به کشـورهایی که در مسیر ایران قرار دارند، ارائه دهیم مسـیرهای ترانزیتی دیگری جایگزین ایران می‌شـوند و بازگشـت به این فرصت برای ما شـدنی نیست.

به گزارش ایلنا، رسـتم قاسمی در مراسم ورود ۳۱۹ ناوگان ریلی بازسـازی و بهسـازی شـده با اشـاره به جایگاه ژئوپلتیکی ایران گفت: اگر هوشمندانه برخورد کنیـم، در این جایـگاه فرصت‌هایی بـرای حمل‌ونقل وجـود دارد. با اسـتفاده از این فرصت‌هـا حمل‌ونقل می‌تواند در GDP و اقتصاد کشـور تاثیرگذار باشـد. باتوجـه به جایگاه ایران و با همین کریدورهای موجود و کریدورهایی تکمیل‌نشـده، می‌توانیم مسیر ترانزیتی کشورها شویم.

وی ادامه داد: توسـعه مسـیرهای کریـدوری علاوه بر ایجاد درآمد برای کشـور، از لحاظ سیاسـی نیز در منطقه حائز اهمیت است.



وزیـر راه و شهرسـازی با بیـان اینکه اگر فرصت‌هـای ترانزیتی را غنیمت نشـماریم، بازگشـت به آنها بسـیار دشـوار خواهد بود، ادامـه داد: اگر نتوانیم خدمـات ترانزیتی به کشورهایی که در مسیر ایران قرار دارند، ارائه دهیم مسـیرهای ترانزیتی دیگری جایگزین ایران می‌شوند و بازگشت به این فرصت برای ما شدنی نیست.

قاسـمی گفت: درآمد مسیر ترانزیتی کشورهایی که ایران می‌توانسـت جای آنها را بگیرد، بسـیار بالا است و مـا برای قرار گرفتن در جایگاه مناسـب ترانزیتی به تحول بزرگ و اساسـی در حـوزه حمل‌ونقل ریلی نیاز داریم. روش فعلی حمل‌ونقل، ما را به جایی نمی‌رساند؛ بنابراین بـه جهش تاریخی در حمل‌ونقل کشـور نیاز داریم.

وزیر راه و شهرسـازی ادامه داد: بـا روش فعلی اگر بخواهیم عملکرد بهتری داشته باشیم در نهایت ساخت سـالانه ۸۰ کیلومتر راه‌آهـن و آزادراه را به ۱۰۰ کیلومتر می‌رسـانیم، امـا این اقدامات، جهـش موردانتظـار دولت نیسـت؛ بنابراین نیازمند تغییر و تحـول جدی در حمل‌ونقل هستیم و با اعتبارات دولتی هم به این تحول دست پیدا نمی‌کنیم.

وی با اشـاره حمل کانتینر از مبدأ هند به فنلاند از مسـیر ایران اظهار کـرد: کالای کانتینری از هند وارد بندر شـهید رجایی می‌شود و ازطریق شبکه ریلی به رشـت می‌رسد و از رشت با حمل‌ونقل زمینی به آذربایجان تحویل می‌شود. در ادامه کالا از این مسیر به فنلاند می‌رسد.

وزیر راه و شهرسـازی تاکید کرد: کالا از این مسـیر ۱۸ روزه از هند به فنلاند می‌رسد، اما حمل همین بار از مسیر دریای سیاه و سرخ که مسیر عادی این مبدأ و مقصد است تا ۴۵ روز تا ۲ ماه زمان نیاز دارد؛ بنابراین این برای ایران یک فرصت محسوب می‌شود.

قاسـمی با تاکید بر ضرورت سـاخت راه‌آهن رشت-آسـتارا اظهـار کرد: بارهـا گفته‌ام که اگر لازم باشـد سـاختمان وزارت راه و شهرسـازی را می‌فروشـیم تا هزینه سـاخت راه‌آهن رشت-آسـتارا بـه طول ۱۶۲ کیلومتر تامین شـود. در حال حاضر بودجه یک سـال وزارت راه و شهرسـازی هم کفاف سـاخت این پروژه ریلی را نمی‌دهد.

وی ادامه داد: سـاخت راه‌آهن چابهار و اتصال آن به سرخس و تکمیل راه‌آهن گرمسار-اینچه‌برون که ایران را به کشـورهای قفقاز متصل می‌کنـد از اولویت‌های کشور اسـت. امروز کشورهای همسـایه جنوب ایران پیشـنهادهای قابل تاملی برای اتصال به شـبکه ریلی کشورمان داده‌اند.

هفته گذشـته قراردادی با کشـورهای حـوزه قفقاز برای سـفارش حمل ۱۰ میلیون تن کالا منعقد کردیم و ترکمن‌ها هم پیشـنهاداتی داده‌اند و درباره مسـائل ترانزیتی به‌زودی سفری به ترکیه خواهیم داشت.

تحریم ایران هنگام مذاکره، ناقض روح مذاکره و توافق بود

رئیس‌جمهـوری با بیـان اینکه امریـکا باید تصمیم بگیرد که به الزامات مذاکره و توافق پایبند باشد، اظهار کرد: اقدام امریکا و ۳ کشور اروپایی در پیشنهاد صدور قطعنامه در شـورای حـکام، زمانی کـه مذاکره برای توافق در جریان اسـت، اقدامی غیرمسـئولانه و ناقض روح مذاکره و توافق و بیانگر تناقض رفتاری آنها است.

بـه گزارش ایسـنا، سـید ابراهیم رئیسـی در آیین دریافـت اسـتوارنامه «نادین اولیویری لوزانو» سـفیر جدید سـوئیس در ایران با اشـاره بـه قدمت بیش از صدسـاله روابط دو کشـور گفت: ایران آماده گسترش حداکثری روابط با همه کشـورها از جمله سوئیس در عرصه‌های تجاری، اقتصادی و سیاسی است.

رئیس‌جمهوری همچنین با اشاره به نقش دیپلماتیک سـفارت سـوئیس در تهران افزود: امریکا و کشورهای اروپایی در قبال ایران گرفتار اشتباه محاسباتی هستند و امیدوارم شما واقعیات ایران را به دولت متبوع و دیگر کشـورها منتقل کنید تا متوجه شـوند ایـران باوجود دشـمنی‌ها، به پیشرفت خود ادامه داده و سیاست‌های سلطه‌طلبانه آنها اثر معکوس گذاشته است.

«نادین اولیویری لوزانو» سـفیر جدید سـوئیس نیز در این مراسـم گفت: ایران و سوئیس در بیش از ۱۰۰ سال سپری‌شده از برقراری روابط دیپلماتیک، همواره تعاملات و همکاری‌های مثبت و سـازنده‌ای با یکدیگر داشته‌اند.

سـفیر سوئیس با اشاره به نقشـه راه روابط تهران و برن خاطرنشـان کرد: به‌عنوان سفیر سـوئیس برنامه اصلـی من تلاش برای گسـترش روابط بـا جمهوری اسلامی ایران است.

عکس روز



شیوع سویه جدید کرونا در کشور و بی‌توجهی به استفاده از ماسک

عکس: آیدا فریدی

روی خط سیاست

از مرحله سوءتفاهمات عبور کردیم

حسـین امیرعبداللهیان در نشسـت خبری مشترک با جیحون بایراموف گفت: معتقدیم در شرایط جدید فرمت‌های منطقه‌ای باید موردتوجه قرار بگیرد؛ برهمین اساس در سفر هفته گذشته به آنکارا توافق شد نشسـت سـه‌جانبه ایران، ترکیه و جمهوری آذربایجان در تهران در سـطح وزرای خارجه برگزار شـود. وزیـر امور خارجه کشـورمان همچنین در بخشی از این نشسـت گفت: ما در ۱۰ ماه گذشته از مرحله سوءتفاهمات به‌خوبی عبور کرده‌ایم.

به گزارش ایلنا، وزیر امور خارجه کشـورمان در ادامه این نشست گفت: در چارچوب مذاکرات امروز طیف گسـترده‌ای از موضوعات دوجانبه مورد بحث قرار گرفت. رؤسـای جمهوری دو کشور در ۱۰ ماه گذشـته دو دیدار با یکدیگر داشـتند و در جریان این دو دیدار، به‌ویژه دیدار هفته گذشـته درباره مرحله جدید توسـعه مناسبات گفت‌وگوهای رو به جلویی انجام شد. امروز بار دیگر موضوع تمامیت ارضی کشورها از جمله جمهوری آذربایجان مورد تایید قرار گرفت و بر حمایت ایران از فرآیند حل و فصل مناقشـات با ارمنستان تاکید شـد. وی ادامه داد: ایران از ابتدای مناقشـه قره‌باغ همواره آمادگی خـود را برای حل و فصـل بحران از طریق گفت‌وگـو اعلام کرده و ایـن حمایت وجود دارد تا مسـائل باقیمانده نیـز برمبنای احترام بـه تمامیـت ارضی طرفین و از طریق گفت‌وگو، حل و فصل شـود. معتقدیم در شـرایط جدید فرمت‌های منطقـه‌ای باید موردتوجه قرار گیرد. وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان نیز در این نشست گفـت: در گفت‌وگوهای امـروز مذاکرات دربـاره روابط دوجانبه و منطقه انجام شـد. جیحون بایراموف در نشسـت خبری مشترک با حسـین امیرعبداللهیان افزود: در دیدار با همتای ایرانی‌ام درباره بسیاری از مسائل بحث و گفت‌وگو شد. مستحضرید روابط ما مبتنی بر اشـتراکات فرهنگی و تاریخی است. جناب آقای امیرعبداللهیان فرمودند در ۱۰ ماه گذشـته رؤسای جمهوری دو کشور دیدارهایی داشـتند و در همین راسـتا رفت‌وآمدهای خوبی میان دو کشـور صورت گرفته است؛ ۲ هفته قبل وزیر فرهنگ ما به ایران آمد و امروز وزیر نیروی ایران به آذربایجان سفر کرده است.

وزیر امور خارجه آذربایجان افـزود: امروز مذاکرات درباره روابط دوجانبـه و منطقه انجام شـد. در حـوزه دوجانبه باتوجـه به اراده سیاسـی باوجـود افزایش ۳۰ درصدی مبادلات در سـال ۲۰۲۱ و ۱۸ درصـد پیشـرفت در ۵ ماه نخسـت ۲۰۲۲، رقم‌هایی که برای دو کشـور وجود دارد بسیار بالاتر از این ارقام است. همچنین توافق شـد تکمیل و بهره‌بـرداری از پروژه‌های نیمه‌تمام پیگیری شـود. دربـاره تولید مشـترک خودرو و تراکتور نیـز توافقات خوبی انجام شـده اسـت. همچنین تکمیل فاز دوم نیروگاه و سـد خداآفرید و بهره‌برداری مشـترک از آن یکی از برنامه‌های مهم دو کشور است. اجـرا و بهره‌بـرداری از پروژه کریدور شـمال-جنوب هم از اهمیت بالایی برخوردار اسـت که در این مذاکـرات توافقاتی در زمینه آن صورت گرفت.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۱۴ تیر ۱۴۰۱
۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
۵ ژوئیه ۲۰۲۲
شماره ۲۰۹۴
پیاپی ۳۴۱۲



سامانه هدایت شغلی رونمایی شد



شهرهای ایران هوشمند می‌شوند



سفره خانوار در جدال با تورم

در بررسی واگذاری سهام دولتی خودروسازان مطرح شد

از چاله به چاه انحصار؟!

خصوصی‌سازی در بازار بسته، رانت را افزایش می‌دهد



عکس: آیدا فریدی

فاطمه امیراحمدی: وزیر صنعت، معدن و تجارت برای نخستین‌بار در روزهای پایانی سال گذشته اعلام کرد که دولت قصد دارد باقیمانده سهام خود در دو خودروساز بزرگ کشور را به صورت بلوکی واگذار کند. سفارش خرید یا فروش بخش بزرگی از سهام یک شرکت را «معامله بلوکی» می‌گویند. معاملات بلوکی با عنوان «سفارش‌های بلوکی» هم شناخته می‌شوند. این معامله براساس یک قیمت توافقی معین، میان خریدار و فروشنده، انجام می‌شود و قواعد مربوط به محدودیت حجمی و محدودیت قیمتی در آن رعایت نمی‌شود.

به‌طور معمول، سرمایه‌گذاران حقوقی وارد این معاملات شده و با توجه به نقدشوندگی سهام، معاملات بلوکی تعیین‌قیمت را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین برای جلوگیری از این تاثیرات، خریدار و فروشنده خارج از سیستم معاملاتی روی قیمت معامله توافق می‌کنند.

به هر روی، قرار است تا پایان ۶ ماهه نخست سال، باقیمانده سهام دولتی ایران خودرو (۵ درصد) و سایپا (۱۷ درصد) به بخش خصوصی واگذار شود.

بازار باید باز و با تعرفه بسیار پایین، خودرو وارد شود تا مدیران حقیقی یعنی کسانی که در یک بازار آزاد می‌توانند صنعتی استراتژیک مانند خودروسازی را مدیریت و سودده کنند، به آن ورود کنند

سهام خودروسازی یا گوشت قربانی

حسین قربان‌زاده، رئیس سازمان خصوصی‌سازی درباره واگذاری سهام دولتی خودروسازان گفته، سایپا و ایران‌خودرو سهام تودلی دارند که متعلق به شرکت‌های زیرمجموعه آنهاست و صورت‌های این سهام به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام شده است. برای واگذاری بهینه‌تر، بهتر است سهام تودلی با سهام نهادهای دیگر مانند صندوق‌های بازنشستگی تجمیع و در قالب بلوک‌های ۳۵ یا ۴۰ درصدی واگذار شود که در این صورت هم ارزش سهام بالا می‌رود و هم منافع نهادهای دیگر مانند صندوق بازنشستگی حفظ می‌شود. از سوی دیگر، زنجیره تامین، یکی از مشتریان پروپاقرص سهام خودروسازان به‌شمار می‌رود. حدود دو سال قبل، انجمن قطعه‌سازان کشور پیشنهاد داد برای جلوگیری از هر نوع رانت و فسادی یک کنسرسیوم از مجموع قطعه‌سازان تشکیل و سهام از طریق این کنسرسیوم خریداری شود. برخی اخبار از ورود برخی قطعه‌سازان بزرگ کشور به خرید سهام ایران‌خودرو و سایپا حکایت دارد؛ به‌طور قطع حضور قطعه‌سازان در خودروسازی مزایا و معایبی دارد. موسسات مالی از پیشگامان دیگر برای خرید سهام این صنعت استراتژیک هستند که به لحاظ مالی نقدینگی خوبی هم در اختیار دارند. مشتری سوم هم کنسرسیوم بخش خصوصی متشکل از برخی خودروسازان و قطعه‌سازان بوده که حضور مدیران عامل برخی از این شرکت‌ها پیش‌تر در حوزه هیات‌مدیره شرکت‌های اصلی و تودلی خودروسازان، گلایه‌هایی را به‌دنبال داشته است. حضور یک فرد در هیات‌مدیره چندین شرکت به رانت‌های موجود در صنعت خودرو صحه می‌گذارد. البته مشتری‌های کلان و خرد دیگری هم هستند که در صف انتظار برای این واگذاری بوده تا سهمی در این صنعت پیشران داشته باشند.

تیغ دولبه

امید رضایی یکی از فعالان صنعت خودرو درباره مزایا و معایب واگذاری سهام خودروسازی به زنجیره تامین به صمت گفت: «اهلیت داشتن» یکی از شروط این واگذاری بوده که البته خود این واژه ابهام‌های زیادی دارد، زیرا معیار اهلیت می‌تواند موارد زیادی را شامل شود.

این فعال صنعت درباره مزایا واگذاری سهام به زنجیره تامین عنوان کرد: سود نهایی قطعه‌ساز در محصول نهایی است و چه‌بسا ورود زنجیره تامین در بحث قیمت و کیفیت، تاثیر مثبتی بجا بگذارد. در واقع خرید سهام خودروسازی، فرصتی مغتنم برای قطعه‌سازان است.

رضایی درباره معایب ورود قطعه‌سازی به خودروسازی هم گفت: هنگامی‌که قطعه‌ساز سهامدار شرکت خودروسازی باشد، هر زمان قرار باشد قطعه‌ای ساخته شود سعی می‌کند خود این قطعه را تولید کند و ممکن است با سایر قطعه‌سازان همکاری زیادی نداشته باشد. همچنین با تکیه بر رانت اطلاعاتی می‌تواند در تولید قطعات موردنیازی که امکان تولید آن وجود ندارد، سرمایه‌گذاری کرده و امتیاز ساخت آن را برای خود کند. این مسئله، خطر انحصار را به وجود می‌آورد. این در حالی است که می‌توان با ایجاد زنجیره تامین قدرتمند، تامین قطعات منحصر به یک یا دو قطعه‌ساز بزرگ نشود؛ بنابراین ورود قطعه‌سازی به خودروسازی منجر به تضاد منافع خواهد شد.

وی با اشاره به حضور ۶۰۰ قطعه‌ساز فعال در کشور، اظهار کرد: با مشارکت حداکثری، این دغدغه و انحصار از بین می‌رود. البته ممکن است با افزایش تعداد سهامدارها، چالش سختی در فرآیند تصمیم‌گیری‌ها ایجاد شود؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود با واگذاری سهام، نظارت و کنترل (نه دخالت) حاکمیت و دولت از خودروسازی برداشته نشود.

رضایی یادآور شد: حرکت به سوی خصوصی‌سازی باید با توجه به تجربه‌های قبل باشد تا اتفاق‌های ماشین‌سازی تبریز، هپکو و... دوباره تکرار نشود.

تجربه چه می‌گوید؟

رضایی در پاسخ به این پرسش که خودروسازان خصوصی جهان به چه شکلی اداره می‌شوند، گفت: سهامدار این شرکت‌ها عمدتا دولت، بانک‌ها، زنجیره تامین و... هستند؛ قطعه‌سازان نیز زیرمجموعه خودروسازی‌ها به‌شمار می‌روند و هر یک از این بخش‌ها به نسبت در خودروسازی‌ها سهام دارند.

وی با اشاره به استفاده از تجربه خودروسازان بزرگ افزود: ایراد اینجاست که ما در انتهای کار که خودروسازی‌ها بزرگ شده‌اند به این جمع‌بندی رسیده‌ایم، در حالی که خودروسازان بین‌المللی از همان ابتدا این مسیر را طی کرده‌اند؛ بنابراین، این امر کار را برای ما سخت می‌کند، زیرا یک صنعت با نگاه دولتی جلو آمده و امروز قرار است به‌طور کامل به بخش خصوصی واگذار شود.



استقبال از سهام شرکت‌های زیانده

رضایی در پاسخ به این پرسش که چگونه بخش خصوصی از خرید سهام یک شرکت زیانده استقبال می‌کند، گفت: صنعت خودرو ماهیتا زیانده نیست و شرایطی سبب شده تا این وضعیت رقم بخورد. به هر ترتیب، صنعت خودرو یکی از شاخص‌های توسعه است. نمی‌توان صنعتی را پیدا کرد که نیاز بازار داخلی آن سالانه حدود ۲ میلیون خودرو باشد. اگر محدودیت‌های بین‌المللی نبود، چه‌بسا در واگذاری سهام، شرکت‌های خارجی هم خواهان این سهام می‌شدند. او گفت: در واقع این واگذاری می‌توانست به ورود یک خودروساز بزرگ بین‌المللی ختم شود. اگر برای خرید سهام دولتی خودروسازی شرکتی با قدمت یک‌صد سال ورود می‌کرد، بلوغ موردانتظار در صنعت خودرو خیلی زودتر اتفاق می‌افتاد. البته عایدی ما کمتر می‌بود و بخشی از سود از کشور خارج می‌شد.

خودروسازان دولتی بمانند

در ادامه فربد زاوه از کارشناسان حوزه خودرو درباره واگذاری سهام دو خودروساز بزرگ کشور به صمت گفت: هیچ کشوری بازار خود را محدود نمی‌کند تا بعد به‌دنبال یافتن گروه اهلیت‌دار برای واگذاری سهام باشد. در یک بازار آزاد، اگر فرد یا افرادی قادر به مدیریت نباشند، حذف می‌شوند اما در کشور ما با وجود بازار انحصاری خودرو، استقبال‌کنندگان از خرید سهام خودروسازان بیشتر به‌دنبال دریافت رانت هستند. به این ترتیب باید پرسید این رانت را باید به چه کسانی داد و به چه کسانی نداد؟ بازار باید از حالت انحصاری خارج شود و واردات خودرو با تعرفه بسیار پایین انجام شود تا مدیران حقیقی ورود کنند؛ کسانی که در یک بازار آزاد می‌تواند صنعتی استراتژیک مانند خودروسازی را مدیریت کرده و سودده کنند. اما اینکه بازار محدود به تولیدات داخل باشد و واگذاری سهام دولتی خودروسازی انجام شود، یعنی در واقع رانتی ایجادشده و قرار است بین برخی افراد تقسیم شود.

وی تاکید کرد: در چنین شرایطی، اگر سهام در اختیار دولت باشد خیلی بهتر خواهد بود، زیرا با واگذاری به بخش خصوصی شرایط را بدتر کرده‌ایم.

رانت خصوصی بدتر از رانت دولتی

زاوه در ادامه سخنان خود با اشاره به استقبال زنجیره تامین برای خرید سهام دولتی خودروسازان، گفت: قطعه‌سازانی که مدعی آشنایی با روند کار هستند و تجربه کافی دارند باید پاسخ دهند که حاصل چند دهه فعالیت‌شان چه بوده است؟ آیا مجموعه‌هایی که ادعای مدیریت خودروسازی‌ها دارند، حاصل ۴۰ سال فعالیت‌شان عرضه خودرویی قابل‌قبول بوده است؟

عمدتا قطعه‌سازان عنوان می‌کنند نقشه تولید قطعات را خودروساز می‌دهد و آنها براساس نقشه خودروساز تولید می‌کنند؛ بنابراین ظرفیت و توانمندی آنها در قطعات تولیدی موجود نیست.

زاوه در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه آیا در شرایط تحریم امکان صادرات وجود دارد یا خیر اظهار کرد: در این صورت، چرا در چنین شرایطی اصرار بر خصوصی‌سازی داریم؟ علاوه‌بر اینکه می‌توان حداقل به بازارهای منطقه قطعه صادر کرد.

منظور صادرات قطعات های‌تک نیست، بلکه قطعاتی مانند لنت‌ترمز و... که در داخل تولیدکنندگان زیادی دارند. چطور است که قطعات CKD وارد می‌شود اما برای صادرات مشکل داریم؟ این‌ها بهانه است و واقعیت این است که در بازار بسته خصوصی‌سازی نمی‌تواند خیلی معنی داشته باشد و هر کس با هر تجربه‌ای برای خرید اظهار علاقه می‌کند. در این میان، باید دید چند درصد کالاهای داخلی در صورت بازشدن مرزها و ورود کالاهای خارجی توان رقابت داشته و می‌توانند به حیات خود ادامه دهند؟



در نتیجه تا این پیش‌فرض‌ها تغییر نکند، خصوصی‌سازی، به‌جز مصیب، دستاورد دیگری برای صنعت به‌ویژه خودروسازی نخواهد داشت. زاوه در پایان خاطرنشان کرد: اگر نمی‌توانیم شرایط بازار آزاد را ایجاد کنیم باید صنعت خودرو دولتی باقی بماند، چون این خصوصی‌سازی فقط زمینه رانت را بیشتر کرده و رانت خصوصی هزاران بار بدتر از رانت دولتی است.

سخن پایانی

موافقان و مخالفان واگذاری سهام دولتی به نکاتی اشاره دارند که مزایا و معایب خصوصی‌سازی صنعت خودرو را توضیح می‌دهد. عنوان می‌شود واگذاری باید در بازار آزاد رخ دهد تا افراد دارای اهلیت به موضوع ورود کنند، در غیر این صورت افراد به‌دنبال دریافت رانت بیشتر برای خود هستند.

شرکت شهرکهای صنعتی فارس

تجدید فراخوان

شناسه ۱۳۴۵۵۹۲

شرکت شهرکهای صنعتی فارس در نظر دارد مناقصه عمومی به شماره ۲۰۰۱۰۰۱۰۵۴۰۰۰۰۰۶ را به شرح ذیل به روش یک‌مرحله‌ای وفق قانون برگزاری مناقصات از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۱/۰۴/۱۴ می‌باشد.

ردیف	موضوع	رتبه	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه	مدت (ماه)	محل تامین اعتبار
۱	پروژه تکمیل شبکه فاضلاب و آب بصورت پراکنده شهرک صنعتی بزرگ شیراز	۵ آب	۱۸،۵۰۸،۳۴۲،۶۳۲	۹۲۵،۵۰۰،۰۰۰	۶	جاری

۱- زمان دریافت اسناد مناقصه از سایت: از ۱۴۰۱/۰۴/۱۴ لغایت ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

۲. آخرین مهلت تسلیم پیشنهاد: در سامانه تدارکات ساعت ۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ و فیزیکی پاکت الف (ضمانت‌نامه یا فیش نقدی) ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ دبیرخانه شرکت

۳. زمان بازگشایی پاکت‌ها: شنبه ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس: شیراز - بلوار زند - روبروی دانشکده پزشکی - شرکت شهرکهای صنعتی فارس تلفن: ۳۲۳۶۰۵۷۰

اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۱۴۵۶

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نامه سایر استانها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش " ثبت‌نام/ پروفایل تامین‌کننده/ مناقصه‌گر" موجود است.

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی فارس

شرکت شهرکهای صنعتی فارس

آگهی فراخوان

شناسه ۱۳۴۴۸۲۶

شرکت شهرکهای صنعتی فارس درنظر دارد مناقصه عمومی به شماره ۲۰۰۱۰۰۱۰۵۴۰۰۰۰۰۵ را به شرح ذیل به روش یک‌مرحله‌ای وفق قانون برگزاری مناقصات از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ می‌باشد.

ردیف	موضوع	رتبه	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه	مدت (ماه)	محل تامین اعتبار
۱	عملیات خرید و نصب ۳۰ عدد شیر آتشنشانی در شهرکها و نواحی صنعتی استان فارس	۵ آب و تاسیسات و تجهیزات	۹،۵۳۷،۵۸۹،۶۷۲	۴۷۷،۰۰۰،۰۰۰	۴	جاری

۱-زمان دریافت اسناد مناقصه از سایت: از ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ لغایت ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

۲. آخرین مهلت تسلیم پیشنهاد: در سامانه تدارکات ساعت ۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ و فیزیکی پاکت الف (ضمانت‌نامه یا فیش نقدی) ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ دبیرخانه شرکت

۳. زمان بازگشایی پاکت‌ها: شنبه ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس: شیراز - بلوار زند - روبروی دانشکده پزشکی - شرکت شهرکهای صنعتی فارس تلفن: ۳۲۳۶۰۵۷۰

اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۱۴۵۶

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نامه سایر استان‌ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت‌نام/ پروفایل تامین‌کننده/ مناقصه‌گر" موجود است.

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی فارس

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی (نوبت دوم)

شرکت خدماتی شهرک صنعتی آراسنج (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۱۸ و شماره ملی ۱۴۰۰۳۵۳۳۲۸۹

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت خدماتی شهرک صنعتی آراسنج (سهامی خاص) دعوت بعمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی (نوبت دوم) که در تاریخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱ راس ساعت ۱۰ صبح واقع در محل شرکت منعقد است حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- انتخاب اعضاء هیات‌مدیره برای دو سال

۲- انتخاب بازرسان اصلی و علی‌البدل برای مدت یکسال.

انتخاب روزنامه کثیرالانتشار.

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی آراسنج (سهامی خاص)

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

یادداشت

آرزوهای خودرویی



مهدی دادفر
دبیر انجمن وارد کنندگان خودرو

جزئیات واردات خودرو هنوز از سوی هیات‌دولت ابلاغ نشده است. اگر مسئله واردات خودرو امروز به موضوعی پیچیده تبدیل شده، به این دلیل است که مسئولان دولتی می‌خواهند افزایش عرضه، افزایش تنوع در نوع و مدل، شکستن بازار انحصاری، کاهش قیمت، انتقال تکنولوژی، افزایش سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش رضایتمندی مردم، حفظ تراز تجاری و... را با یک موضوع به‌نام واردات خودرو محقق کنند. به‌طور قطع، چنین امری امکان وقوع ندارد؛ بنابراین همه سرگردان این موضوع شده‌اند که چه باید کرد. شرط رفع ممنوعیت، ورود خودروهای ارزان‌قیمت و نیز انتقال دانش فنی است. در شرایطی بر کاهش قیمت و انتقال تکنولوژی تاکید می‌شود که این خودروهای ارزان‌قیمت هم باید به‌روز بوده و تمام استانداردهای هشتادوپنج‌گانه را بگذرانند و هم اینکه، هیبریدی و برقی باشند. علاوه‌بر این، واردکنندگان این خودروها باید سود تجارت‌شان را در صنعت خودرو سرمایه‌گذاری کنند و عایدی این سرمایه‌گذاری نباید از کشور خارج شود.

در این شرایط بسیاری از فعالان صنعتی معتقدند، خواسته‌ها و انتظارات از موضوعی ساده به‌نام واردات خودرو، بسیار بالا بوده و همین امر، مسئله واردات خودرو را پیچیده‌تر کرده است. همچنین درباره شروط تعیین‌شده از سوی نمایندگان خانه ملت اینکه واردات خودرو به ازای صادرات خودرو و قطعه در کنار توقعات عنوان شده، انجام شود در واقع آرزوهای خودرویی مسئولان دولتی را می‌رساند تا حل چالش بازار خودرو. از سوی دیگر، قرار است جزئیات واردات خودرو از سوی کسانی تعیین شود که برخی از آنها خود مسببان به وجود آمدن وضع موجود بوده‌اند؛ این گروه افراد جدید با ایده‌های نو نیستند که بخواهند معضلات صنعت و بازار خودرو را حل‌وفصل کنند. مدیریت برخی از همین افراد تصمیم‌گیر امروز در گذشته بوده که شرایط فعلی را رقم زده است. نمی‌توان به‌نام واردات، بازار را انحصاری‌تر کرد، چراکه این مسئله مشکلات بازار خودرو را پیچیده‌تر و بغرنج‌تر می‌کند. اصل واردات اهرمی برای تنظیم بازار است؛ اینکه بخواهیم افزایش سرمایه‌گذاری در خط تولید داشته باشیم یا انتظار این باشد که سود وارد تولید شود، مسئله را پیچیده و از دسترس خارج می‌کند.

حال ممکن است این سوال مطرح شود که هدف از واردات خودرو چیست؟ در پاسخ باید گفت که واردات خودرو می‌تواند در ارتقای کیفی محصولات داخلی اثرگذار باشد اما اصل واردات دارای مفهومی به این شرح است «کشورهایی که مزیت تولید محصولاتی را ندارند و بهای تمام‌شده تولید آنها بالاست از کشورهایی که دارای مزیت هستند، محصولات را وارد می‌کنند. در این اقدام، هدف هم تنظیم بازار است و هم کاهش قیمت‌ها.»

با این نگاه می‌توان گفت برخی مدیران دولتی با طرح واردات به‌دنبال احیای شرکت‌های خودروساز و تحول صنعت خودرو کشور هستند. این در حالی است که تحقق این همه انتظار از یک طرح نمی‌تواند کارساز باشد. در کنار این انتظارات باید به سیاست‌های واردات خودرو در حال حاضر نیز توجه داشت. نمایشگاه امسال خودرو مملو از خودروهای چینی بود، باید پرسید چه اتفاقی افتاده که به اینجا رسیده‌ایم که بازار داخل به خودروهای چینی اختصاص پیدا کرده است.

بنابراین برای تحقق این هدف و دستیابی به یک نتیجه مطلوب نباید خطاهای گذشته را دوباره تکرار کرد. قبلا گفته شده بود که خودرو باید به شکل CKD وارد شود و کسانی که مبادرت به این کار می‌کنند باید صاحب کارخانه هم باشند. این شد که صنعت خودرو کشور به گرید ۲ و ۳ تبدیل شد. محصولاتی به بازار عرضه می‌شود که عمر آنها ۳ سال بیشتر نیست. سرمایه‌های زیادی با چنین نظریه‌هایی از بین رفته است. از خطاهای گذشته باید درس آموخت و براساس اصول اقتصاد حرکت کرد. نمی‌توان گفت کشورهای دیگر اشتباه کرده‌اند اما امروز در صنعت خودرو موفق هستند.

تجربیات موفق آنها باید الگوی ما در تصمیمات‌مان برای صنعت و بازار خودرو کشور باشد. اگر چنین شود می‌توان در ساماندهی صنعت خودرو و بازار آن به نتیجه برسیم.

امکان خرید قطعات برای تاکسیرانان

مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران درباره وضعیت کنونی هوشمندسازی این سازمان و همچنین اجرای اقدامات رفاهی برای سال ۱۴۰۱ توضیحاتی ارائه کرد. به گزارش ایسنا، مهدی اسماعیل‌بگی درباره هوشمندسازی حوزه تاکسیرانی گفت: ۴ بخش سامانه‌های خدماتی، سامانه‌های نظارتی، پرداخت الکترونیک و حمل‌ونقل عمومی در هوشمندسازی مدنظر قرار دارد. بخشی از این اقدامات طی سال‌های گذشته انجام شده اما به علت وسعت کار و ضرورت به‌روز بودن، بخش دیگری از اقدامات باقیمانده است. او درباره فعالیت تاکسیرانان در زمان‌های اوج ترافیک و مسافر در شرکت‌های تاکسی اینترنتی، توضیح داد: حدود دو سال گذشته قراردادی میان معاونت حمل‌ونقل و شرکت خصوصی اسنپ منعقد شد تا طی آن دستورالعملی اجرا شود. ناظر این دستورالعمل معاونت حمل‌ونقل است. وزارت کشور باید اطلاعاتی درباره شرکت‌های تاکسی اینترنتی را در اختیار سازمان تاکسیرانی قرار دهد. اسماعیل‌بگی در ادامه افزود: معاونت حمل‌ونقل باید الزاماتی را درباره تاکسی‌ها رعایت کند و اختیاراتی از معاونت حمل‌ونقل به سازمان تاکسیرانی تفویض شود تا بتوانیم بخشی از موضوعات را حل‌وفصل کنیم. البته دستورالعملی هم از سوی سازمان تاکسیرانی آماده شده اما باید معاونت حمل‌ونقل آن را به وزارت کشور تحویل دهد. طبق این دستورالعمل باید شرکت‌های خصوصی در زمان اوج ترافیک به تاکسی‌های خطی، مسافر ندهند. وی بیان کرد: تلاش داریم تا ارائه ایساکوکارت به تاکسیرانان مداومت و نظم بیشتری پیدا کند و همچنین مشمول همه تاکسیرانان شود. در حال حاضر فقط یک‌دهم تاکسیرانان شهر تهران از خدمات ایساکوکارت بهره برده‌اند. همچنین تفاهمنامه‌ای با یکی از بانک‌ها امضاشده که امکان خرید قطعات برای تاکسیرانان تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان فراهم می‌شود.

به مناسبت ۶۰ سالگی سازمان مدیریت صنعتی و همزمان با روز صنعت و معدن

سامانه هدایت شغلی رونمایی شد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

همزمان با روز صنعت و معدن و مقارن با شصت‌امین سال تاسیس سازمان مدیریت صنعتی و پنجاهمین سال راه‌اندازی دوره‌های مدیریت MBA، گردهمایی دانش‌آموختگان سازمان مدیریت صنعتی برگزار شد. در این آیین که با حضور معاون خدمات و تجارت وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی برگزار شد، از سامانه هدایت شغلی دانش‌آموختگان رونمایی شد.



ضرورت آموزش در هر دوره‌ای



علی نبوی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در این مراسم درباره اهمیت نقش سازمان مدیریت صنعتی در تحقق اهداف آموزشی به‌ویژه تحقق شعار سال ۱۴۰۱ در حوزه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان، اظهار کرد: در سازمان مدیریت صنعتی، آموزش‌ها مفید و عمیق بوده و من در دوره‌ای براساس احساس نیاز و برای تجهیز به دانش روز مدیریت از این سازمان بهره برده‌ام.

رئیس هیات‌عامل ایدرو افزود: برای یک مدیر، مدرکی که سال‌ها پیش اخذ شده، نمی‌تواند مبنای توانمندی قرار گیرد. اکنون که سرعت تغییر و تحولات نیز بیشتر شده بیش از پیش لزوم آشنایی مدیران صنعتی با دانش روز ملموس است و امکانات و ابزاری که سازمان مدیریت صنعتی دارد، بسیار مفید بوده و امیدواریم بیش از پیش بتوان از آن بهره برد.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان مدیریت صنعتی، نبوی در ادامه سخنان خود تاکید کرد: امروز باید بر آموزش‌های با کیفیت به مدیران صنعتی کشور متمرکز شویم و در این صورت می‌توانیم امیدوار باشیم که حمایت و پشتیبانی بهتری از شرکت‌های دانش‌بنیان کنیم.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: نباید شرکت‌های دانش‌بنیان را صرفا شرکت‌های «نوپا» تلقی کنیم، بلکه در پی آن هستیم تا شرکت‌های بزرگ را دانش‌بنیان کنیم و فناوری‌های نوظهور را در شرکت‌های بزرگ رسوخ داده و تحقیق و توسعه را در این شرکت‌ها هدفمند کنیم.

رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران خاطرنشان کرد: خوشبختانه نخبگان زیادی در حوزه صنعت حضور دارند و آمارها نشان می‌دهد کشور از نظر تعدد مهندسان در رتبه‌های برتر قرار دارد. وی تصریح کرد: با هم‌افزایی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و سازمان مدیریت صنعتی در حوزه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان می‌توانیم شاهد تاثیرات مثبتی در این حوزه باشیم.

> علی نبوی: در پی آن هستیم که شرکت‌های بزرگ را دانش‌بنیان کنیم

تغییر در شیوه آموزش



ابوالفضل کیانی‌بختیاری، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی در این گردهمایی با طرح این پرسش که آیا واژه فارغ‌التحصیلی در عصر دانایی معنی‌دار است، اظهار کرد: در این عصر شاهد ارائه مطالب آموزشی در سطح گسترده و بدون هیچ‌گونه محدودیت در هر زمان و مکان و به‌صورت رایگان، یادگیری و ارائه مباحث در قالب مسائل واقعی و ملموس و نیز یادگیری از طریق شبکه‌ها از طریق انتقال تجارب هستیم، پس فارغ‌التحصیل شدن با رویکردهای جدید یاددهی-یادگیری دیگر معنادار نیست.

کیانی‌بختیاری در ادامه به معرفی نمونه‌هایی از آموزش‌های آنلاین و پلتفرم‌های آموزشی پرداخت و فعالیت‌های خانه مدیران سازمان مدیریت صنعتی را مصداق یادگیری مجاورتی عنوان کرد.

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی در بخش دیگری از سخنان خود به معرفی نخستین‌ها و نوآوری‌های آموزشی، مشاوره‌ای سازمان در سال‌های اخیر اشاره کرد و به‌ویژه فعالیت‌های رتبه‌بندی و اعتبارسنجی این سازمان در سال‌های اخیر را یادآور شد. وی افزود: سازمان مدیریت صنعتی در حوزه‌های خدمات رتبه‌بندی و اعتبارسنجی شامل ۱۰۰ شرکت برتر، تعالی سازمانی، جایزه ملی مدیریت انرژی، EPC، شرکت‌های طراحی و مونتاژ آسانسور و نماد اعتماد الکترونیک فعال است.

وی در ادامه به همکاری‌های بین‌المللی این سازمان در حوزه مشاوره و آموزش با موسسات معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌های خارجی به‌ویژه با دانشگاه‌های فرانسه و آلمان پرداخت. کیانی‌بختیاری درباره کنفرانس‌های جدید سازمان تاکید کرد: سازمان مدیریت صنعتی به‌صورت سالانه اقدام به برگزاری کنفرانس‌های تخصصی از جمله کنفرانس بین‌المللی توسعه منابع انسانی، کنفرانس بین‌المللی مدیریت صنعتی، کنفرانس بین‌المللی راهبری شرکتی و کنفرانس بین‌المللی چشم‌انداز مدیریت در تراز جهانی می‌کند.

وی همچنین با اشاره به ورود عرصه‌های انقلاب صنعتی چهارم و صنعت نسل پنجم اذعان کرد: سازمان در دو حوزه اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی به‌ویژه چاپ و انتشار کتاب، برگزاری همایش و آموزش‌های مولفه‌های بنیادین انقلاب صنعتی چهارم اقدامات خوبی را به‌انجام رسانده است.

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی افزود: این سازمان نقش ملی خود را به‌عنوان شتاب‌دهنده مدیریت برای شرکت‌های دانش‌بنیان هدف‌گذاری کرده و آمادگی دارد خدمات توانمندی ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان، شامل خدمات مرکز فناوری و نوآوری، خدمات گروه تخصصی فناوری‌های منابع انسانی، راه‌اندازی نمایشگاه‌های بهم‌رسانی ایده و دانش فنی به بخش صنعت، رتبه‌بندی و ارزش‌گذاری شرکت‌های دانش‌بنیان و دوره‌های آموزشی و مشاوره‌ای برای شرکت‌های دانش‌بنیان، خلاق و نوآور به‌انجام برساند. وی همچنین برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های پرورش مدیران آینده و مدیران جهان تراز، ارزیابی و سنجش صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران و کارکنان، برگزاری همایش، عضویت در خانه مدیران و خدمات نشر، همچنین خوشه‌سازی شرکت‌های دانش‌بنیان و خدمات مشاوره‌ای شرکت‌های دانش‌بنیان را از دیگر خدمات قابل ارائه سازمان مدیریت صنعتی به شرکت‌های دانش‌بنیان عنوان کرد.

کیانی‌بختیاری با برشمردن اقدامات جدید دوره‌های آموزشی و خدمات مشاوره سازمان مدیریت صنعتی، اظهار کرد: این سازمان با کیفیت در ارائه خدمات خود بیش از ۵ هزار پروژه مشاوره‌ای و پژوهشی در داخل کشور به‌انجام رسانده است. او هدف از ایجاد شبکه مشاوران سازمان (شمسا) را ارتقای سرمایه فکری حوزه مشاوره سازمان مدیریت صنعتی، اتصال و سازماندهی مشاوران و متخصصان علوم مدیریت و تصمیم‌گیری و خبرگان صنعت، ایجاد یک شبکه متصل، منسجم، پویا و مولد و تولید و ارائه خدمات و محصولات مشاوره مدیریت متنوع و کیفی با تمرکز بر نیازهای بومی ایران در سرتاسر کشور دانست و در ادامه به معرفی المپیاد مدیریت و اقتصاد، آکادمی پرورش ارزیاب و سامانه هدایت شغلی که برای نخستین‌بار در کشور در سازمان مدیریت صنعتی تشکیل شده‌اند، پرداخت.

رئیس سازمان مدیریت صنعتی در پایان با دعوت از دانش‌آموختگان برای تدریس و عضویت در هیات‌علمی سازمان مدیریت صنعتی و عضویت در شبکه مشاوران سازمان (شمسا)، به تشریح اهداف سامانه هدایت استعداد و توسعه اشتغال پرداخت و گفت: این سامانه که با مشارکت معاونت تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای تحقق برنامه‌های مقام عالی وزارت ایجاد شده، به خانواده سازمان و فعالان بخش‌های صنعتی کشور از طریق اختصاص پنل رایگان، خدمت ارائه می‌کند.

> علی نبوی: در پی آن هستیم که شرکت‌های بزرگ را دانش‌بنیان کنیم

نوآوری در حوزه تجاری



در این مراسم، علیرضا شاه‌میرزایی، معاون تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت طی سخنانی با اشاره به ابزارها و نهادهای نوین تامین مالی زنجیره‌ای مانند برات الکترونیکی، اعتبار اسنادی ریالی و فکتورینگ اظهار کرد: در سال تولید دانش‌بنیان باید با استفاده از دانش روز و نوآوری در حوزه‌های مالی و تجاری، راهکارهای عملی برای حل همزمان دو مشکل «تورم» و «رکود» پیدا کرد. شاه‌میرزایی افزود: زمانی این نقد وجود داشت که مقاله‌های دانشگاه‌ها مطابق با نیاز کشور نیست و دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها به خارج مهاجرت می‌کنند؛ امروزه همین نگرانی درباره «شرکت‌های دانش‌بنیان» وجود دارد و اگر از این شرکت‌ها حمایت کنیم اما نتوانند بازگشت اقتصادی ایجاد کرده و نیازهای واقعی صنعت را رفع کنند، به‌زودی با تعداد زیادی شرکت‌های دانش‌بنیان ورشکسته و مهاجرت این شرکت‌ها به خارج از کشور روبه‌رو خواهیم شد.

وی تصریح کرد: هر چند در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری صنعتی کاهش‌یافته و صنایع کشور با تحریم‌های خارجی و داخلی روبه‌رو بوده‌اند اما شاهد اراده و عزم جدی در صنعتگران و فرهیختگان حوزه مدیریت صنعتی هستیم که نمونه آن در این مراسم با شکوه قابل‌مشاهده است و دستاوردها و رونمایی‌های مراسم امروز، نشان‌دهنده امید به آینده است.

معاون تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: نام‌گذاری امسال نشان می‌دهد بین نظام فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان با نظام تولید و صنعت و اقتصاد، پیوستگی وجود دارد و این مقوله‌ها را نمی‌توان به‌صورت انتزاعی و جدا از هم مدیریت کرد؛ همان‌طور که رهبر معظم انقلاب بارها فرموده‌اند، هر فناوری که به تولید نرسد، بی‌ارزش است و هر تولیدی که به بازار نرسد و ارزش اقتصادی نداشته باشد، مفید نیست، بنابراین دهه اول تیر که از روز اصناف تا روز صنعت و معدن است، دهه «تجارت و تولید» نامیده شده تا پیوستگی بین تولید و بازار نشان داده شود. شاه‌میرزایی بیان کرد: شاهد ضعف شدید در نگاه کلان اقتصادی بین برخی از مدیران و مسئولان در قوای مختلف اجرایی و تقنینی هستیم که وظیفه فرهیختگان سازمان مدیریت صنعتی را دوچندان می‌کند؛ همان‌طور که ۲۵ سال پیش برای واژه «تکنولوژی» معادل فارسی نداشتیم و از واژه «صنعت» برای آن استفاده می‌شد، یا واژه «نوآوری» که معادل innovation است به معنی «ایده جدید» دانسته می‌شد و فهمیده نمی‌شد که به معنی «ایجاد ارزش جدید اقتصادی» است، در فهم واژه «صنعت» نیز همین فقر نگاه وجود دارد و برخی هنوز تفاوت بین «صنعت» و «کارخانه» را نمی‌دانند.

وی افزود: صنعت بدون زنجیره تامین، نهادها و ابزارهای پولی و مالی، لجستیک و پخش هوشمند، فروش اینترنتی و خدمات پس از فروش هوشمند، از اساس قابل بقا و پایداری نیست. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت یادآور شد: پیوستگی زنجیره فناوری، صنعت و بازار، بین مدیران صنایع کشور کم‌وزیاد شناخته‌شده و مشاهده می‌کنیم که هلدینگ‌هایی برای پوشش حلقه‌های گوناگون نظام تولید و تجارت شکل گرفته اما باید بین مدیران دولتی و تصمیم‌گیران کشور نیز این مفاهیم رایج شود.

شاه‌میرزایی با تاکید بر نگاه جامع به حلقه‌های فناوری، تولید و تجارت، توضیح داد: سازمان مدیریت صنعتی می‌تواند نگاه‌های مدیران را تغییر دهد، زیرا با آموزش و ارائه مشاوره، مدیریت‌ها را ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند.

وی درباره ایجاد «اداره کل خدمات کسب‌وکار» در معاونت تجارت و خدمات گفت: بسیاری از خدماتی که در گذشته تصور می‌شد کارکنان و مدیران دولتی باید به کسب‌وکارها ارائه دهند، امروز توسط شرکت‌های تخصصی و خصوصی بهتر و کامل‌تر قابل ارائه است؛ بنابراین اداره کلی ایجاد شد تا با هویت‌بخشی به این شرکت‌ها و سازماندهی آنها، ارائه حجم زیادی از خدمات مالی، فناوری، مشاوره‌ای، بازاریابی، توانمندسازی و... به خود شرکت‌های خصوصی واگذار شود. معاون تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: هم در وزارتخانه و هم در سازمان مدیریت صنعتی این رویکرد واگذاری به بخش خصوصی وجود دارد؛ بنابراین همکاری خوبی بین این اداره کل با سازمان مدیریت صنعتی به‌وجود آمده است. البته می‌دانیم که با واگذاری این خدمات به شرکت‌های متعدد، نظارت بر آنها و هماهنگی آنها امری پیچیده است اما با استفاده از سامانه‌های هوشمند می‌توان این یکپارچه‌سازی و هماهنگی و نظارت هوشمند را نیز انجام داد. شاه‌میرزایی، سامانه هدایت شغلی به نشانی www.jobdoc.ir را یکی از همین سامانه‌ها برشمرد که با مشارکت اداره کل خدمات کسب‌وکار و سازمان مدیریت صنعتی در این مراسم رونمایی شده است.

وی تاکید کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان زیادی در حوزه کاریابی، هدایت شغلی، آموزش نیروی کار و مدیریت منابع انسانی فعال هستند اما با ایجاد این سامانه می‌توانیم تجربه‌نگاری کامل‌تری انجام دهیم.

> علیرضا شاه‌میرزایی: نام‌گذاری امسال نشان می‌دهد بین نظام فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان با نظام تولید، صنعت و اقتصاد، پیوستگی وجود دارد

سیاست‌های آموزشی



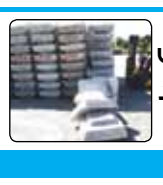
سیدعلیرضا شجاعی، معاون آموزش سازمان مدیریت صنعتی در این گردهمایی طی سخنانی با اشاره به شرایط پاندومی کرون، اظهار کرد: سال ۱۳۹۹ سال سختی برای سازمان مدیریت صنعتی بود که یکی از علل مهم آن شیوع ویروس کرونا بود که تعامل رو در روی دانشجویان را دچار مشکل کرد. البته در زیرساخت‌ها هم مشکلاتی داشتیم و به علت همین مسائل، آن سال را سال «پایایی» نام گذاشتیم، به‌بیان‌دیگر، سال ۱۳۹۹ از ۳۶۵ روز، ۱۸۶ روز امکان برگزاری کلاس آن هم در شرایطی بسیار سخت را داشتیم.

وی تصریح کرد: سال ۱۴۰۰ شرایط نیز به‌طور تقریبی این شرایط ادامه داشت اما عزم خود را به سمت پویایی گذاشتیم و با همکاری همه‌جانبه اتفاقات خوبی در حوزه آموزش رخ داد، به‌گونه‌ای که رکورد تاریخ سازمان صنعتی شکسته شد و تنوع شرکت‌هایی که با سازمان آشنا شدند، بالا بود و در نهایت امسال را سال «پیشتازی» نام گذاشتیم.

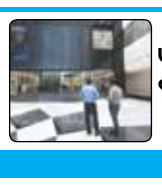
شجاعی با اشاره به پیگیری چند سیاست مهم در سازمان توضیح داد: مرجعیت آموزش‌های مدیریتی در ایران، توسعه همکاری با دانشگاه‌ها، توجه به صنعت و مرجع صدور خدمات آموزشی که اتفاقات خوبی در این حوزه افتاده و تفاهمنامه‌هایی امضا کردیم و در برخی تفاهمنامه‌های بین‌المللی نام مدیریت صنعتی قید شده، این ۴ سیاست آموزشی سازمان است.

وی درباره رویکردهای سازمان گفت: لذت بردن ذی‌نفعان از آموزش سازمان مدیریت صنعتی، تعامل گسترده با ذی‌نفعان، تنوع‌بخشی و نوآوری در محصولات، دوره‌های کلاسیک، کاربردهای نوین، ورود به مباحث نوین و آینده، مهم‌ترین رویکردها را تشکیل می‌دهد.

معاون آموزش سازمان مدیریت صنعتی تاکید کرد: در گذشته دوره‌های عمومی و دوره‌های اختصاصی برای شرکت‌ها برگزار می‌کردیم اما امسال نوآوری دیگری را که برگزاری و پیگیری دوره‌های تخصصی است، رقم زده‌ایم.



بازارهای کالایی از سکه می‌افتند



خودروسازان از زیان خارج می‌شوند؟



معدن و دغدغه‌های سرمایه‌گذاری

انگشت اتهام به‌سوی معدنکاری است

داستان معدنکاری چند شخصیت اصلی دارد: محیط‌زیست و منابع طبیعی، معدنکاران و معارضان محلی و منطقه‌ای. به‌نظر می‌آید پایان فقط زمانی خیر خواهد بود که هر سه ضلع این مثلث هماهنگی قابل‌قبولی با یکدیگر پیدا کنند، اما در حال حاضر ماجرا جریان دارد و هر روز فصل جدیدی از آن رونمایی می‌شود. در کنار مخالفان فعالیت‌های معدنی برخی معتقدند فعال نشدن معادن خسارت سنگینی به صنایع وارد می‌کند.



عکس: آیدا فریدی

خسارت به صنایع



رئیس هیات عامل ایمیدرو اعلام کرد: فعال نشدن معدن بوکسیت تاش، خسارت سنگینی به مجموعه آلومینای ایران و ایمیدرو وارد می‌کند.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری چندی پیش در نشست ویدئوکنفرانسی بررسی اقدامات انجام‌شده در معادن استان سمنان که با حضور مقامات وزارت صمت و سازمان صمت آن استان برگزار شد، گفت: تامین بوکسیت یکی از نیازهای جدی کشور برای تولید پودر آلومینا است و ایمیدرو بر این اساس، یک پهنه بوکسیت در استان سمنان تعریف کرده و روی آن مطالعه انجام داده است.

وی افزود: این سازمان طی اکتشافات انجام شده روی ۱۸ هزار کیلومتر مربع در استان سمنان، ۱۷ ظرفیت معدنی به ثبت رسانده که از این میزان، ۱۲ محدوده در حوزه بوکسیت و ۵ محدوده در حوزه پلی‌متال است.

رئیس هیات عامل ایمیدرو بیان کرد: باوجود دفاع این سازمان طی سال ۹۹ از جایگاه و نقش پهنه مذکور، متاسفانه پروانه اکتشافی – به‌دلیل برخی مخالفت‌ها- صادر نشده، این در حالی است که شرکت آلومینای ایران همه تمهیدات زیست محیطی استانداری سمنان در قالب ۲۰ مصوبه را انجام داده است.

وی ادامه داد: طبق توافق صورت گرفته با استانداری و مسئولان استانی، قرار شد این شرکت ۵، ۶ طرح با سرمایه‌گذاری ۱۲۰۰ میلیارد تومان و ۳۰ میلیون یورو اجرا کند.

جعفری اظهار کرد: امیدواریم مسئولان استان موانع پیش روی فعال‌سازی معدن تاش به‌عنوان یک ظرفیت ارزشمند و استراتژیک را رفع و امکان صدور پروانه اکتشاف برای محدوده‌های یادشده را فراهم کنند تا علاوه بر انتفاع اقتصادی منطقه از این معدن، مواد اولیه صنعت آلومینیوم کشور نیز تامین شود.

وی ادامه داد: ایمیدرو همان‌گونه که پیش‌تر طی نامه‌ای اعلام کرده، غیر از محدوده‌های بوکسیتی، اصراری بر در اختیار گرفتن سایر محدوده‌ها ندارد و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان می‌تواند آنها را از طریق مزایده قانونی واگذار کند.

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به معدن پتاس ترود در جنوب شاهرود، تصریح کرد: با هماهنگی مسئولان منطقه، باید دغدغه‌های موجود در زمینه تامین زیرساخت‌های موردنیاز برای سرمایه‌گذار را رفع کنیم.

شاهوار، مشک آب استان است



نماینده مردم شاهرود و میامی در مجلس با بیان اینکه حتی اجازه برداشت یک کیلو بوکسیت از کوه شاهوار را هم نمی‌دهیم، گفت: ذخایر زیستی شاهوار باید برای آیندگان به امانت بماند. به گزارش مهر علی‌اصغر خانی در جمع مردم و فعالان زیست‌محیطی شهرستان گفت: شاهوار، منبع حیاتی آب برای آیندگان است و اگر این مشک آب نابود شود، مردم برای تامین آب چه باید کنند؟

خانی با بیان اینکه ظالمانه‌ترین برخورد نسبت به معادن شاهرود و میامی شده، ابراز کرد: بیش از ۱۰۰ معدن در این دو شهرستان وجود دارد که ذخایر همه را می‌برند؛ از این بدتر که خرابه‌ها برای ما اما سکه، دلار و ارز صادراتی آن برای افراد دیگر است.

حرف ناحق نمی‌زنیم

نماینده مردم شاهرود و میامی در مجلس با بیان اینکه نباید بدون هماهنگی در معادن این دو شهرستان اتفاقی رخ دهد، گفت: اگر بنا به استخراج معادن باشد نباید آب از آب تکان بخورد. وی افزود: ما نسبت به شاهوار به‌دلیل منابع آبی حساس هستیم و حرف ناحق هم نمی‌زنیم. برخی که دیدند نمی‌توانند کار را از راه‌های دیگر پیش ببرند، از تریبون مجلس اقدام کردند که در آنجا هم پای خواسته خود ایستادیم.

خانی با تاکید بر اینکه اگر ۱۰ کارخانه فرآوری هم در شاهوار ایجاد شود، برای حفظ امانت آیندگان نخواهیم گذاشت به منابع ما دست‌درازی شود، تصریح کرد: یکی از حرف‌های نمایندگان مجلس به‌ویژه خراسان شمالی بر سر استیضاح وزیر صمت بر سر همین موضوع بود. وی ضمن ابراز تاسف از اظهارنظر دانشگاه صنعتی شاهرود مبنی بر اینکه معدن هیچ ضرری برای آب شاهوار ندارد، افزود: این اظهارنظر را چه کسی و با چه دلایلی آورده که به منابع آبی ضربه وارد نمی‌شود! مگر شاهوار رگ حیات منابع آبی نیست؟ باید با این گونه اقدامات برخورد شود.

ابطال مجوز فعالیت ۱۱ معدن در قلات شیراز



داستان این دست از فعالیت‌های معدنی در برخی دیگر از استان‌های معدن‌خیز نیز تکرار می‌شود. چنانچه در روزهای گذشته رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس گفت: به‌منظور تامین سلامت شهروندان، مجوز فعالیت ۱۱ معدن در منطقه قلات شیراز را باطل کردیم.

حمیدرضا ایزدی به معدن‌نیوز گفت: در منطقه دوکوهک نیز معادنی فعال داریم که از شورای‌عالی معادن مجوز گرفته‌اند، در حالی که انتظار می‌رود سازمان محیط‌زیست این منطقه را نیز به‌عنوان منطقه حفاظت‌شده تثبیت و اعلام کند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس بیان کرد: سال گذشته ۹۰ مجوز برداشت موقت و ۳۲ گواهی کشف معدن که در نهایت به صدور پروانه بهره‌برداری منتهی می‌شود، در استان صادر شد. ایزدی افزود: ۳۷ نوع ماده معدنی در استان وجود دارد که هم‌اینک ۲۳ نوع آن در حال برداشت است.

وی گفت: سال گذشته هدف خود را در سه حوزه احیای واحدهای صنعتی و معدنی تعطیل، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی و معدنی دارای پیشرفت بالا و تکمیل زیرساخت‌های شهرک‌ها و نواحی صنعتی متمرکز کردیم.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس، درباره دریافت حقوق دولتی معادن نیز گفت: سال گذشته ۱۷۰ میلیارد تومان حقوق دولتی دریافت شد که این میزان در مقایسه با سال ۹۹ رشد ۷۴ درصدی داشته است.

سخن پایانی

معدنکاران که متهم ردیف اول آسیب‌های زیست‌محیطی معرفی می‌شوند معتقدند برای ادامه فعالیت در حوزه باید همزمان چند اتفاق رخ دهد. نخست اینکه مقامات بلندپایه کشوری اعلام کنند که آیا معدنکاری از حوزه‌های مولد اقتصاد کشور است یا خیر و آیا اراده‌ای برای ادامه فعالیت این حوزه وجود دارد؟ اگر پاسخ مثبت است باید آنها را مورد حمایت قرار دهند و نسبت به تامین ابزار، زیرساخت‌ها و حمایت معنوی از آنها فعال‌تر ظاهر شوند. معدنکاری و اشتغالزایی بدون حمایت، ماشین‌آلات، زیرساخت مناسب، فناوری روز و مشکلات ریز و درشت دیگر، به کار با اعمال شاقه می‌ماند و در نهایت انگشت اتهامات زیست‌محیطی، تخریب، چپاولگری و امثال آن به‌سوی فعالان این حوزه است. در گزارش‌های بعدی این ماجرا را از دریچه نگاه معدنکاران بررسی خواهیم کرد.

نوبت دوم
شناسه ۱۳۴۰۶۷۲

آگهی فراخوان پیمانکار

شرکت گاز استان لرستان
روابط عمومی

موضوع مناقصه شماره: ۴۰۱/۱۴

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه‌گزار) در نظر دارد تامین:

۱- گازرسانی به روستاهای خیاران، بوگلان عبدولی، گل زرد و دالاب بالا شهرستان کوهدشت

۲- اجرای ۵۳۰۰ متر شبکه پلی‌اتیلن پراکنده و ۴۹۲ متر شبکه فولادی شهرستان الیگودرز

را از طریق مناقصه عمومی (یک‌مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ لغایت ۱۴۰۱/۰۴/۱۸ جهت شرکت در مناقصه فوق از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند. (ضمنا لازم است نسخه فیزیکی اسناد ارزیابی و پاکت الف(ضمانتنامه) نیز به آدرس شرکت گاز استان لرستان ارسال گردد).

زمان بازگشائی پیشنهادات ساعت ۹:۰۰ صبح مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۳ می‌باشد.

۱- عنوان و مشخصات کلی پروژه:

ردیف	عنوان پروژه	مدت پیمان	مبلغ بر آورد کار حدود(ریال)	حداقل مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار
۱	گازرسانی به روستاهای خیاران، بوگلان عبدولی، گل زرد و دالاب بالا شهرستان کوهدشت	۱۵۰ روز	۱۰،۴۵۹،۵۰۶،۵۲۴ ریال	۵۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۲	اجرای ۵۳۰۰متر شبکه پلی‌اتیلن پراکنده و۴۹۲ متر شبکه فولادی و ۲۵۰انشعاب پراکنده و تعویض۶۴ عدد شیر فولادی شهرستان الیگودرز	۳۶۰ روز	۱۲،۵۶۶،۵۰۲،۸۱۷ریال	۶۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۲- به این پیمان در صورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش پرداخت تعلق می‌گیرد

۳- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار بصورت یکی از تضمین‌های زیر:

الف- ضمانتنامه بانکی ب- واریزی وجه نقد به حساب ۴۰۰۱۱۳۱۴۰۶۳۷۹۳۰۹ بنام تمرکز وجوه سپرده شرکت گاز استان لرستان

۴- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم‌آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها.

تلفکس: ۳۳۲۰۰۶۸۳-۰۶۶

۵- پایه و رشته مورد نیاز: حداقل رتبه ۵ تاسیسات تجهیزات یا نفت و گاز (توانائی مالی،ظرفیت آزاد کاری، تخصص و سابقه کاری مرتبط)

۶- محل تامین اعتبار: سایر

۷- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.

۸- شرایط شرکت‌کننده در فراخوان: داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانائی تهیه و تسلیم ضمانت‌نامه، توانائی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده ،بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.

۹- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۴

روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

نوبت اول

«آگهی مزایده»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد	مهلت بازدید	مهلت ارائه پیشنهاد
مزایده	K۴۰۱/۰۳	فروش حدود ۵۰۰۰ تن تله تاندیش شکسته شده ذوب‌آهنی	۱۴۰۱/۰۴/۱۱ لغایت ۱۴۰۱/۰۴/۲۲	۱۴۰۱/۰۴/۱۲ لغایت ۱۴۰۱/۰۴/۲۲ بجز ایام تعطیل	ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۵

سایر موارد:

۱-میزان تضمین شرکت در مزایده: ۵درصد مبلغ قیمت پیشنهادی

۲-نوع تضمین شرکت در مزایده: ضمانت‌نامه معتبر بانکی یا واریز وجه به شماره حساب سیبا ۰۱۰۹۷۰۰۰۹۷۰۰۰۸ بانک ملی شعبه ذوب آهن اصفهان و یا به شماره حساب ۰۱۰۲۲۶۳۰۲۷۰۰۳ سپهر بانک صادرات شعبه ذوب آهن و ارائه رسید آن - اوراق مشارکت بی‌نام و یا مطالبات تایید شده مزایده گران

۳- تاریخ بازگشائی پاکت‌های (مزایده): پس از دریافت

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۶

پیشنهادات و کفایت آن

۴-مدیریت برگزارکننده مزایده: مدیریت اموال و انبار تلفن تماس: ۳۱۵۲۵۷۶۲۰۵ آقای کریمیان

۵-محل تحویل پاکت‌ها: شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان دبیرخانه محرمانه مدیریت حراست واقع در درب اصلی جنب بانک ملی

۶-نحوه دریافت اسناد: از طریق سایت اینترنتی شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان به نشانی www.esfahansteel.ir اسناد به صورت فایل PDF می‌باشد.

روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت کربن‌تک (سهامی خاص) به شماره ثبت ۲۳۶۳ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۶۹۸۰۷

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت کربن‌تک (سهامی‌خاص) شماره ثبت ۲۳۶۳ و شناسه ۱۰۲۶۰۲۶۹۸۰۷ دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ راس ساعت ۹:۰۰ صبح در محل شرکت واقع در اصفهان، شهرستان فلاورجان، بخش مرکزی، دهستان اشترجان، منطقه صنعتی اشترجان، خیابان فرعی ۱، خیابان پنجم، پلاک ۴۴، طبقه همکف کدپستی ۸۴۶۵۱۹۶۳۷۹ تشکیل می گردد. حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و گزارش بازرس قانونی شرکت.

۲- تصویب صورت‌های مالی و ترازنامه منتهی به سال ۱۴۰۰.

۳- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.

هیات‌مدیره شرکت کربن تک (سهامی خاص)

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت سپاهان شیمی (سهامی خاص) به شماره ثبت ۳۸۰۶ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۴۸۶۱۷

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت سپاهان شیمی (سهامی خاص) شماره ثبت ۳۸۰۶ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۴۸۶۱۷ دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ در ساعت ۱۲:۰۰ ظهر در محل استان اصفهان، شهرستان اصفهان، بخش مرکزی، شهر اصفهان، محله شاهزاده ابراهیم، خیابان شیخ بهایی، خیابان اردیبهشت جنوبی، پلاک ۱۳۲، مجتمع پگاه، طبقه همکف، واحد غربی ۱ برگزار می گردد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و گزارش بازرس قانونی شرکت.

۲- تصویب صورت‌های مالی و ترازنامه منتهی به سال ۱۴۰۰.

۳- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.

هیات‌مدیره شرکت سپاهان شیمی (سهامی خاص)



خبر

تداوم تولید و ثبت رکوردهای فولاد مبارکه

توقف‌ناپذیری تولید و دستیابی به رکوردهای تازه‌تر در گروه فولاد مبارکه این بار در واحدهای احیامستقیم شماره ۲، گندله‌سازی و احیامستقیم مجتمع سبا به‌ثمر نشست. به‌گزارش ایراسین، گروه فولاد مبارکه مجددا موفق به ثبت رکورد دیگری از تولید شد.

یوسف مهاجری، مدیر واحد احیا مستقیم شماره ۲ فولاد مبارکه ضمن تایید این خبر گفت: تلاشگران این ناحیه روز چهارشنبه ۸ تیر موفق شدند میزان تولید روزانه آهن‌اسفنجی را به ۹هزار و ۷۶۰تن برسانند. وی گفت: با این دستاورد رکورد قبلی ۱۲ اردیبهشت امسال به‌میزان ۹هزار و ۶۷۰تن ارتقا یافت. مهاجری کسب این موفقیت ارزشمند را به‌تمامی کارکنان، ذی‌نفعان و شرکای کسب‌وکار گروه فولاد مبارکه تبریک گفت.

غیورمردان ناحیه آهن‌سازی شرکت فولاد مبارکه در واحد گندله‌سازی، موفق شدند با تولید ۲۳هزار و ۷۳۰ تن گندله در یک روز به رکورد تازه‌ای دست یابند. مدیر واحد گندله‌سازی ضمن اعلام این خبر گفت: رکورد قبلی تولید روزانه در این واحد ۲۳ هزار و ۶۶۰ تن و در ۱۷ مرداد سال ۱۳۹۹ محقق شده بود. رضا اسماعیل‌پور کسب این دستاورد ارزشمند را به‌تمامی کارکنان، ذی‌نفعان و شرکای کسب‌وکار گروه فولاد مبارکه تبریک گفت.

در ادامه دستاوردهای تولید در ماه‌های اخیر، جهادگران واحد احیا مستقیم مجتمع سبای فولاد مبارکه به رکورد روزانه جدیدی دست یافتند.

بهمن خلیلی، مدیر عملیات مجتمع فولاد سبا ضمن تایید این خبر گفت: این رکورد ارزشمند در تاریخ ۷ تیر امسال با تولید ۴هزار و ۹۵۲تن آهن‌اسفنجی به‌ثبت رسید. رکورد قبلی تولید این واحد مربوط به ۲۳خرداد امسال بود و در پی این تلاش‌های ارزشمند، شاهد رشد تولید به‌میزان ۴هزار و ۹۰۱تن نسبت به رکورد قبل هستیم.

وی این موفقیت ارزشمند را به‌تمامی کارکنان، ذی‌نفعان و شرکای کسب‌وکار گروه فولاد مبارکه تبریک گفت و ابراز امیدواری کرد تا پایان سال با همت همکاران پرتلاش، اهداف موردنظر محقق شود.

تاثیر ترس از رکود اقتصادی فراتر از بازگشایی اقتصاد چین

بازارهای کالایی از سکه می‌افتند

گروه معدن
editor@smtnews.ir

نرخ فلزات پایه ظرف ۳ماهه دوم سال ۲۰۲۲ با عقبگرد قیمتی ۲۰درصدی روبه‌رو شد. واهمه از رکود اقتصاد جهانی و فرار تقاضا از بازارهای کالایی، مهم‌ترین دلیل این افت نرخ بود. در این شرایط کاهش محدودیت کرونایی در چین اگرچه توانسته است به بازگشت اقتصاد به مسیر رشد و افزایش تولید در این کشور کمک کند، اما تقاضا همچنان تحت‌فشار کاهشی قرار دارد و این موضوع تضعیف‌کننده قیمتی در بازار فلزات است.



عکس: صمت

بازگشت دوباره چینی‌ها به مسیر تولید نتوانست از رشد قیمتی مس و سایر فلزات صنعتی حمایت کند

فلزات پایه ظرف ۳ماهه دوم سال ۲۰۲۲ با عقبگرد قیمتی ۲۰درصدی روبه‌رو شدند. واهمه از رکود اقتصاد جهانی و فرار تقاضا از بازارهای کالایی مهم‌ترین دلیل این افت نرخ بود

بهبود داده‌های اقتصادی چین نتوانست به‌تثبیت جریان رشد نرخ در بازار فلزات پایه منجر شود؛ به این ترتیب بهای فلزات غیرآهنی پس از آنکه ظرف روزهای ابتدایی هفته در مسیر رشد نرخ قدم برداشت، در ۲ روز پایانی وارد سراشیبی سقوط نرخ شد و هفته منتهی به اول ژوئیه ۲۰۲۲ را با زیان به‌اتمام رساند.

به‌گزارش اکوایران، شاخص قیمتی فلزات پایه در بورس فلزات لندن ظرف این هفته کاهشی یک درصدی داشت و به ۳هزار و ۸۷۸ واحد رسید. این شاخص که معیاری از نوسان نرخ آلومینیوم، مس، نیکل، سرب، روی و قلع معامله‌شده در بورس فلزات لندن است، در ماه ژوئن کاهشی ۱۴.۲درصدی را به‌ثبت رساند.

▣ سقوط ۲۰درصدی ارزش در ۳ماهه دوم ۲۰۲۲

ماه ژوئن دوره سقوط نرخ در بازارهای کالایی بود؛ عقبگرد قیمتی شامل کالاهای زیرگروه انرژی، مواد غذایی، فلزات گرانبها، فلزات صنعتی و آهن و فولاد شد. برآوردها از کاهش ۲۰درصدی نرخ فلزات پایه در ۳ ماهه دوم سال ۲۰۲۲ حکایت دارد.

این افت نرخ در حالی رقم خورد که نرخ انرژی در این زمان بالا بود و این موضوع به افزایش هزینه تولید منجر شد، به‌نحوی که برخی تولیدکنندگان اقدام به کاهش یا توقف تولید کردند.

▣ محدودیت تقاضا مانع صعود نرخ آلومینیوم

آلومینیوم هم در معاملات آتی کامکس در هفته جاری حدود ۰.۵ درصد ارزش خود را از دست داد و این هفته را با نرخ ۲هزار و ۴۴۴ دلار به‌ازای هر تن به پایان رساند. ترس از رکود اقتصاد جهانی در بازار این فلز نیز غلبه کرده و به این ترتیب شاهد بی‌محلی آلومینیوم به داده‌های اقتصادی چین هستیم. در عین حال برخی تحلیلگران بر این باورند که رشد شاخص مدیران خرید چین در ماه ژوئن متاثر از بهبود فعالیت تولیدی و عرضه رخ داده، اما در این زمان بخش تقاضا همانند عرضه بهبود پیدا نکرده است و به این ترتیب بهای فلزات پایه بدون حمایت تقاضا، در سراشیبی سقوط نرخ قدم برداشته است. آلومینیوم ظرف ماه ژوئن کاهش قیمتی ۱۲درصدی را در معاملات آتی بورس نیویورک به‌ثبت رساند.

▣ سیگنال‌های تورمی قوی‌تر از حمایت چین از اقتصاد ظاهر شد

در شرایطی که بازارهای کالایی با واهمه تشدید تورم و رکود اقتصادی ناشی از افزایش سیاست انقباضی روبه‌رو هستند، تورم در منطقه یورو برای ماه ژوئن به بالاترین حد خود رسید. این خبر با تقویت احتمال تشدید سیاست انقباضی، سیگنال کاهشی قوی به بازارها ارسال کرد؛ سیگنالی که در شرایط کنونی به‌مراتب قوی‌تر از محرک‌های فعلی اعمالی است که از سوی دولت چین برای بازگرداندن اقتصاد به مسیر رشد، تصویب و اجرایی شده است.

▣ فلز سرخ در کف کانال قیمتی ۱۶ماهه

از مهم‌ترین اتفاقات بازار فلزات در هفته اخیر، سقوط نرخ مس به کانال ۷هزار دلاری بود. روز جمعه اول ژوئیه فلز سرخ برای ساعاتی کانال ۸هزار دلاری را از دست داد و در اواسط روز با نرخ ۷هزار و ۹۷۷دلار به‌ازای هر تن به‌فروش رفت، همچنین مس در معاملات آتی کامکس هم در روز جمعه تا ۳.۶ دلار به‌ازای هر پوند عقب‌نشینی قیمتی داشت و در کف کانال قیمتی ۱۶ماهه، با ژوئن ۲۰۲۲ خداحافظی کرد.

در شرایطی مس هفته اخیر را کاهشی به پایان رساند که شاخص مدیران خرید چین برای ماه ژوئن افزایشی اعلام شد و انتظار می‌رفت که بازگشت بزرگ‌ترین اقتصاد کالامحور دنیا به‌مسیر رشد، بتواند فلز سرخ را با رشد نرخ مواجه کند، اما ترس از رکود اقتصاد جهانی، اثرگذاری به‌مراتب بالاتری در بازار مس بر جای گذاشت و باعث شد این فلز ظرف یک هفته اخیر، کاهش قیمتی ۳.۷درصدی را در معاملات کامکس تجربه کند.

به این ترتیب باید اذعان کرد که بازگشت دوباره چینی‌ها به مسیر تولید نتوانست از رشد قیمتی مس و البته سایر فلزات صنعتی حمایت کند. برخی تحلیلگران بازگشت شاخص مدیران خرید چین به بیش از ۵۰واحد برای ماه ژوئن پس از ۴ ماه را نتیجه کاهش محدودیت کرونایی و نه احیای اقتصادی دانسته و علت بی‌توجهی فلزات به این داده اقتصادی را نیز همین موضوع عنوان می‌کنند.

سخن پایانی

در طول هفته‌های گذشته شاهد روند نزولی نرخ فلزات و کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی بوده‌ایم. این روند نزولی نرخ در هفته‌های اخیر به‌قدری شدت گرفته که ترس از فراگیر شدن رکود اقتصادی را در دنیا افزایش داده است. برهمین اساس نیز، دولت چین تلاش کرد با تزریق نقدینگی و محرک‌های اقتصادی، دوباره اقتصاد خود را به مسیر رشد بازگرداند، اما باید اقرار کرد که این اقدامات تاکنون آنقدرها هم نتیجه‌بخش نبوده است. شاخص قیمتی بورس فلزات لندن در ماه ژوئن افتی ۱۴درصدی را به‌ثبت رساند، بنابراین باید اعتراف کرد که شاخص مدیران خرید بزرگ‌ترین اقتصاد کالامحور دنیا (کشور چین) به‌سطحی بیش از ۵۰واحد پس از ۴ماه نیز، نتوانست مانع این سقوط قیمتی باشد.

در جریان بازدید وزیر صنعت، معدن و تجارت از شرکت آلومینای ایران مطرح شد

فقر بوکسیت، چالش زنجیره آلومینیوم کشور



روز جمعه ۱۰ تیر مصادف با روز صنعت و معدن، وزیر صنعت، معدن و تجارت در سفر یک‌روزه به استان خراسان‌شمالی، از شرکت آلومینای ایران بازدید کرد و ضمن بازدید از معادن بوکسیت جاجرم، کارخانه تولید آلومینا و کارخانه شمش آلومینیوم، مسائل و مشکلات تولید و صنعت آلومینیوم را موردبررسی قرار داد. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت آلومینای ایران، در طول بازدید سیدرضا فاطمی‌امین از شرکت آلومینای ایران، تورج زارع، مدیرعامل این شرکت گزارش دقیقی از تولید، پروژه‌های انجام‌شده و در حال اجرای شرکت و مشکلات پیش‌روی تولید ارائه کرد. زارع عنوان کرد: شرکت آلومینای ایران در سال‌های گذشته، توانسته است با افزایش ۵برابری اکتشافات معدنی بوکسیت، حجم فعالیت‌های شرکت را نیز به‌همین میزان افزایش بدهد. راهبری و هدایت معدنکاران بخش خصوصی برای تجهیز و توسعه معادن این بخش، از دیگر اقدامات مهم و موثر شرکت آلومینای ایران محسوب می‌شود. در حال حاضر ۱۰درصد از بوکسیت موردنیاز این شرکت از بخش خصوصی تامین می‌شود و با اقدامات انجام‌شده، استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی نیز رشد خواهد یافت. خوراک سالانه بوکسیت موردنیاز شرکت آلومینای ایران ۹۰۰هزار تن است. وی با بیان اینکه یکی از چالش‌های زنجیره آلومینیوم در کشور فقر بوکسیت است، مطرح کرد: شرکت آلومینای ایران به‌عنوان نخستین تولیدکننده پودر آلومینا در خاورمیانه، راهکارهایی را ارائه کرده که یکی از مهم‌ترین آنها، پرعیارسازی بوکسیت در کارخانه آلومینای جاجرم است. در همین راستا پروژه‌ای در دست اقدام است که طی آن، عملیات اجرایی این شرکت با سرمایه‌گذاری هزار و ۵۰۰میلیارد ریال از سال گذشته، آغاز شده و امسال به‌بهره‌برداری خواهد رسید. مدیرعامل شرکت آلومینای ایران یکی دیگر از چالش‌های اصلی زنجیره تولید آلومینیوم را تامین پودر آلومینا دانست و بیان کرد: در حال حاضر ۲۵۰هزار تن پودر آلومینا در این شرکت تولید می‌شود، اما باتوجه به نیاز کشور، نیازمند واردات یک میلیون تن آلومینا هستیم که این امر موجب خروج یک میلیارد دلاری ارز از کشور شده است. به‌همین منظور هر اقدامی که نیاز باشد، برای تامین پودر آلومینا و پرعیارسازی بوکسیت در راستای منافع ملی و به‌نفع کشور توسط این شرکت انجام خواهد شد. زارع، توسعه واحدهای مختلف این کارخانه را از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده قلمداد کرد و گفت: در همین راستا، ۲ پروژه مهم با بیش از ۲هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری، نیمه نخست امسال به‌بهره‌برداری می‌رسد. وی در بخش دیگری از گزارش خود، از تولید محصول جدید هیدرات ویژه توسط متخصصان شرکت خبر داد و تصریح کرد: این محصول به‌منظور ایجاد تنوع و ارزش‌افزوده، با روش ابداعی متخصصان شرکت، منحصربه‌فرد در دنیا و دانش‌بنیان تولید می‌شود و با این اتفاق، شرکت آلومینای ایران در زمره ۵ کشور برتر جهان در تولید محصولات استراتژیک قرار خواهد گرفت. مدیرعامل شرکت آلومینای ایران اضافه کرد: میزان سرمایه‌گذاری بروزرسانی شده تولید این محصول، هزار و ۵۰۰میلیارد ریال است. باتوجه به‌میزان تولید آلومینیوم در این کارخانه، هم‌اکنون ظرفیت کنونی تولید آلومینوم ۴۰هزار تن است و در فازهای بعدی به‌عنوان یکی از پروژه‌های مهم کارخانه، رسیدن به مرز ۱۲۰هزار تن تولید در اقدامات توسعه‌ای شرکت قرار دارد که سرمایه موردنیاز آن، ۲۵۰میلیون یورو برآورد شده است. زارع احداث نیروگاه سیکل ترکیبی به‌ظرفیت ۱۶۰مگاوات برق را از دیگر اقدامات توسعه‌ای کارخانه نام برد و اذعان کرد: میزان سرمایه موردنیاز این پروژه نیز ۱۸میلیارد و ۵۰۰میلیون ریال است که با حمایت ایمیدرو، انجام و عملیات اجرایی آن، نیمه دوم امسال آغاز می‌شود. وی پروژه تولید آلومینا به‌روش سینترینگ از بوکسیت‌های کم‌عیار به‌ظرفیت ۵۰۰هزار تن را به‌عنوان مهم‌ترین پروژه شرکت و کشور دانست و یادآور شد: مطالعات فنی و اقتصادی این پروژه استراتژیک و مهم توسط شرکت‌های خارجی در حال انجام بوده که سرمایه‌گذاری این پروژه نیز ۷۰۰میلیون یورو برآورد شده است.

در این بازدید، محمدرضا حسین‌نژاد، استاندار خراسان‌شمالی؛ وجیه‌اله جعفری، رئیس هیات‌عامل ایمیدرو حضور داشتند.

بازارهای جهانی فولاد نوسانی شدند

گزارش عملکرد بازارهای جهانی فولاد در هفته گذشته منتشر شد. به‌گزارش کالاخبر، در هفته‌ای که گذشت سنگ‌آهن وارداتی خلوص ۶۲ درصد در چین با کاهش محدودیت‌های قرنطینه در چین و فعال شدن بخش‌های مختلف بازار از ۱۱۶دلار هر تن سی‌اف‌آر هفته قبل به‌حدود ۱۲۵ دلار بهبود داشت، اما تا پایان هفته با کاهش تمایل به خرید در بازار نقدی چین، به کمتر از ۱۱۷ دلار هر تن سی‌اف‌آر کاهش داشت. در حالی که رفع قرنطینه‌ها و بهبود فعالیت اقتصادی در چین بازارها را امیدوار کرده بود، این بار نگرانی از رکود شدید اقتصادی در سطح دنیا، چشم‌انداز تقاضای سنگ‌آهن را بدتر از قبل کرده است. هفته گذشته در بازار ترکیه متوسط نرخ قراضه وارداتی سنگین ۱ و ۲ (۲۰-۸۰) روند رو به بهبودی را تجربه کرد و از ۳۲۰دلار هفته قبل به نزدیکی ۳۶۹دلار هر تن سی‌اف‌آر رسید. فولادسازان ترکیه به‌دنبال محموله‌های حمل فوری بودند و همین امر بازار را داغ کرد. قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن از ۳۶۷دلار به ۳۵۵دلار هر تن سی‌اف‌آر کاهش داشت. متوسط نرخ قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز تا ۱۵ دلار افت داشت و ۳۷۰دلار هر تن سی‌اف‌آر شنیده شد. هفته گذشته میلادی نرخ بیلت صادراتی سی‌ای‌اس همچنان در رکود بود و در پایان هفته نرخ تا ۲۰دلار رشد داشت و ۵۲۰دلار هر تن فوب شنیده شد. در بازار داخلی چین پایان هفته بیلت ۵۹۶ دلار هر تن ثبت شد که ۶ دلار افت روزانه داشت. در بازار واردات جنوب‌شرق آسیا آخرین نرخ بیلت از ۶۰۰ دلار به ۵۸۵ دلار هر تن سی‌اف‌آر رسید. هفته گذشته در چین متوسط نرخ میلگرد صادراتی تا ۹دلار ارزان‌تر شده و ۶۵۱ دلار هر تن فوب شنیده شد. فصل بارش‌های موسمی است و رکود تقاضای میلگرد در چین امری طبیعی است.

میلگرد صادراتی ترکیه نیز با رشد نرخ قراضه بالا رفت و ۶۶۵دلار هر تن فوب شنیده شد که ۵ دلار رشد هفتگی داشت. همچنین در بازار داخلی امریکا میلگرد در ۱۱۷۵ دلار هر شورت تن درب کارخانه بدون تغییر باقی ماند. در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد از ۱۱۸۵ یورو به ۱۰۲۰ یورو هر تن درب کارخانه افت داشت. هفته گذشته میلادی ورق گرم صادراتی سی‌ای‌اس از ۶۸۵دلار به ۶۱۵دلار هر تن فوب دریای سیاه کاهش داشت.

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۶۴۲۸۱/۱۴۰۱/۰۱ طرح

شرکت توسعه منابع انرژی توان

شرکت توسعه منابع انرژی توان در نظر دارد امور تولید کارخانه تانک لیچینگ دوگان خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی برای مدت یکسال به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه شرکتهای توانمند و صلاحیتدار که دارای سابقه فعالیت در این حوزه می باشند، دعوت به عمل می آید جهت تهیه اسناد و تحویل پاکات مناقصه برابر ملاحظات ذیل اقدام نمایند .

۱ـ ارائه مستندات مربوط به شرکت، سابقه فعالیت ، اساسنامه ، روزنامه رسمی و مشخصات کامل اعضای هیئت مدیره
۲ـ مهلت دریافت اسناد مناقصه : ۱۴۰۱/۰۴/۱۸
۳ـ محل تهیه اسناد و تحویل پیشنهادات : تهران ، خیابان پاسداران ، میدان نوبنیاد، شرکت توسعه منابع انرژی توان ، مدیریت بازرگانی مجری طرح های معدنی
۴ـ بهای اوراق مناقصه : ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال واریز به حساب جاری طلایی به شماره : ۱۱۷۷۸۰۰۶۲۶۸۰۲ بانک سپه شعبه شهید چمران کد ۱۱۷۷ ، بنام شرکت توسعه منابع انرژی توان
۵ـ اسناد مناقصه در قبال ارائه معرفی نامه تحویل می گردد
۶ـ یک فقره ضمانت نامه معتبر یا چک تضمین شده بانکی به مبلغ دو میلیارد و پانصد میلیون ریال (۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) در وجه شرکت توسعه منابع انرژی توان (به پیشنهاد هایی که فاقد سپرده و امضاء ، مشروط و مخدوش و پس از انقضاء مهلت مقرر واصل شوند ترتیب اثر داده نخواهد شد.)
۷ـ تلفن تماس جهت هماهنگی و کسب اطلاعات بیشتر : ۲۲۷۹۹۱۱۴-۰۲۱
۸ـ هزینه چاپ آگهی در روزنامه بعهده برنده مناقصه می باشد
۹ـ شرکت در ، رد هریک با تمام پیشنهادات مختار است
۱۰ـ آخرین مهلت ارسال پاکات ساعت ۱۴ روز ۱۴۰۱/۴/۲۸ می باشد
۱۱ـ سایر اطلاعات مربوط به مناقصه ، در اسناد مناقصه مندرج می باشد

شرکت توسعه منابع انرژی توان

ارتباطات با استمرار زنده می‌ماند
فرهیختگان و مدیران همچنان فرهنگ روزنامه‌خوانی را در کنار رصد سایت‌ها و پایگاه‌های خبری حفظ کرده‌اند



موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت معدن تجارت
کسترش پایگاه خبری
فعالان عرصه معدن، روزنامه روزگار معدن
تریبون تخصصی شماست
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۷۷۳۲ - ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
www.smtnews.ir
www.gostaresh.news

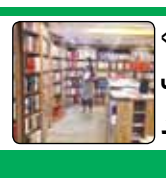
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۱/۱۷/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خرید، نصب و راه‌اندازی سوییچ‌های شبکه" مجتمع خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهی شورای عالی انفورماتیک در رشته‌های مرتبط و با رتبه حداقل ۳ واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۰ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۱۴ تیر ۱۴۰۱
۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
۵ ژوئیه ۲۰۲۲
شماره ۲۰۹۴
پیاپی ۳۴۱۲



«نشر» در گرداب مشکلات دست‌وپا می‌زند



شغل این افراد سیاه‌زنی است



استان مرکزی در صدر تولیدکنندگان «تراورتن» کشور

مالیات صفر ناشران، به‌شرط شفاف‌سازی اطلاعات

یکی از مشکلات اساسی که ناشران را درگیر کرده، تامین کاغذ است. در این زمینه اردیبهشت امسال معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری اعلام کرد: بدون تردید از اولویت‌های اصلی دولت، رفع مشکلات ناشران در حوزه تهیه کاغذ با قیمت مناسب و پیگیری دغدغه‌های ناشران و فعالان حوزه فرهنگ است، اما بنا بر اظهارنظر ناشران، هنوز تردیدهای مربوط به تهیه کاغذ با نرخ مناسب وجود دارد. ناشران با افزایش هزینه‌های زیادی برای چاپ کتاب روبه‌رو هستند و شاید تنها نقطه قوت فعالیت‌های صنعت نشر را بتوان معافیت مالیاتی آنها معرفی کرد. در چند مدت اخیر گلایه‌های برخی ناشران مبنی بر اجرا نشدن معافیت‌های مالیاتی برای صنعت نشر، مسئولان مربوطه را وادار به انتشار جوابیه‌های قاطع کرد. این رویکرد مدیران دولتی را می‌توان توجه آنها به صنعت چاپ و نشر قلمداد کرد.



عکس: آیدا فریدی

زیروبم مالیات نشر

معاون دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور اظهار کرد: براساس قانون مالیاتی ماده واحده ۱۳۹، همه فعالیت‌های انتشاراتی، مطبوعاتی، قرآنی، فرهنگی و هنری که با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شود، از پرداخت مالیات معاف هستند. این معافیت مالیاتی از سال ۹۴ با اصلاح آیین‌نامه مالیاتی تبدیل به مالیات با نرخ صفر درصد شد. در سال ۱۴۰۱ محدودیت‌های مالیاتی برای فعالیت‌های مطبوعاتی در نظر گرفته شده است؛ مثلا یکی از این تغییرات، حذف معافیت مالیاتی ناشران کتاب‌های کمک‌درسی است. به گزارش خبرگزاری کتاب ایران، داوودی درباره معافیت‌های مالیات بر ارزش افزوده گفت: مالیات بر درآمدهای مستقیم، مالیات‌های تکلیفی و مالیات بر ارزش افزوده، انواع مالیات بر درآمدهای مستقیم هستند. در مالیات بر درآمد مستقیم، هر شخص حقیقی و حقوقی براساس درآمد خود موظف به پرداخت مالیات است و هنگامی که مودیان مالیاتی موظف به دریافت و ایصال مالیات مودیان دیگر شوند، مالیات آنها تکلیفی می‌شود.

در قانون فعلی در حوزه چاپ و نشر، معافیت‌ها شامل کتاب، مطبوعات، دفاتر تحریر و انواع کاغذ چاپ، تحریر و مطبوعات و نشریات الکترونیکی است. همچنین «خمیر کاغذ و کاغذ باطله، کتاب، روزنامه، مجله نشریات (کاغذی و الکترونیکی) انواع دفاتر تحریر، کاغذ چاپ و تحریر» از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معافند. وی افزود: خدمات زینک، چاپ و انتشار روزنامه اعم از کاغذی یا الکترونیکی، چاپ کتاب، نشریه و خدمات نشر و توزیع آنها و هرگونه تبلیغات در روزنامه‌ها و نشریات به‌استثنای مؤسسات کمک‌آموزشی و کنکور از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند.

▣ الزام انجام تکالیف مالیاتی

داوودی با اشاره به دسته‌بندی مالیاتی ناشران در ۳ گروه گفت: ناشران برای ارائه تکالیف مالیاتی در ۳ گروه تقسیم‌بندی می‌شوند. این تقسیم‌بندی شامل، افراد دارای درآمد بالای ۵۵ میلیارد ریال، افراد دارای درآمد ۱۸ میلیارد ریال -مساوی این رقم تا ۵۵ میلیارد ریال- و افراد با درآمد کمتر از ۱۸ میلیارد ریال است. این گروه‌ها تکالیف مالیاتی متفاوتی دارند. وی با بیان اینکه ممیزان مالیاتی برای تشخیص درآمد ناشران از سایت خانه کتاب استفاده می‌کنند، عنوان کرد: اداره امور مالیاتی براساس اطلاعات سایت خانه کتاب، تشخیص می‌دهد که ناشران چقدر کتاب منتشر کردند، شمارگان آنها چقدر است و خلاصه درآمد آنها را احصا می‌کنند. داوودی با اشاره به اینکه بیشتر ناشران در گروه دوم مالیاتی جای می‌گیرند، گفت: این گروه برای بهره‌مندی از تسهیلات مالیاتی، باید اطلاعات هویتی، مکانی، مجوزهای فعالیت اقتصادی، درآمد مشمول مالیات و بخشودگی‌های مالیاتی، معافیت‌های قانونی، خلاصه درآمد و موجودی مواد در پایان دوره، صورت هزینه و درآمدهای شغلی خود و شرکا و همچنین اطلاعات حساب‌های بانکی خود را به ادارات مالیاتی ارائه کنند. وی ادامه داد: اطلاعات ارائه‌شده برای گروه سوم ناشران مالیاتی هم شامل اطلاعات هویتی، درآمد مشمول مالیات، معافیت قانونی، خلاصه درآمد و هزینه و همچنین ارائه اطلاعات حساب‌های بانکی به سازمان امور مالیاتی است. طبق آیین‌نامه ۱۶۹ مکرر، اداره مالیاتی به همه حساب‌های افراد حقیقی و حقوقی دسترسی دارد، اما بهتر است اظهارنامه هم واقعی باشد تا مورد پذیرش قرار بگیرد.

هدف، برقراری عدالت اجتماعی است

فرزانه زمانی، رئیس اداره تنقیح قوانین و مقررات سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه ارائه اظهارنامه شرط برخورداری از تسهیلات مالیاتی در بخش ناشران است، عنوان کرد: اگر ناشری کمتر از سقف تعیین‌شده در گروه‌های مالیاتی درآمد داشته باشد و اظهارنامه پر نکند، مشمول نرخ صفر یا معافیت مالیاتی نمی‌شود. دولت برای برقراری عدالت اجتماعی باتوجه به افزایش نرخ کتاب و کاغذ بهتر است تکالیف مالیاتی ناشران را تغییر دهد، زیرا در شرایط کنونی باتوجه به نرخ ۸۹۰ هزار تومانی هر بند کاغذ و افزایش نرخ کتاب، یک تا ۳ میلیارد تومان مبلغ قابل توجهی نیست. وی اعلام کرد: از سال ۹۸ به بعد علاوه بر ارائه اظهارنامه، واقعی بودن آن هم به‌عنوان یک شرط برای ناشران لحاظ شد. او ادامه داد: ناشران باید براساس کتاب‌هایی که منتشر کردند، یعنی شمارگان واقعی که اسناد و مدارک آن موجود است، نه شمارگانی که قرار است منتشر شود، اظهارنامه خود را پر کنند.

زمانی معتقد است ناشران باید موارد قانونی در بحث مالیات را بخوانند و از آن آگاه باشند. او اظهار کرد: اطلاع از قانون مالیات باعث می‌شود افراد با آگاهی، با ممیزان مالیاتی برخورد کنند و حق‌شان در این مورد ضایع نشود. وی با اشاره به تمهیدات درنظرگرفته شده برای اعتراض مؤدی حقوقی و حقیقی، افزود: قانون‌گذار بعد از تسلیم شدن حکم قطعی مالیاتی، ۶ مرحله برای رسیدگی به اعتراض مودیان مالیاتی در نظر گرفته که نشان‌دهنده گوش شنوای سازمان امور مالیاتی نسبت به اعتراضات است.

مودیان، مکلف به ارائه اظهارنامه

در همین حال سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به ادعای برخی ناشران درباره رعایت نشدن قانون معافیت مالیاتی این رسته شغلی اعلام کرد: ناشران با شفاف‌سازی اطلاعات می‌توانند مشمول مالیات به نرخ صفر شوند.

به گزارش روابط عمومی و فرهنگ‌سازی مالیاتی وابسته به سازمان امور مالیاتی کشور، فارغ از موضوع بهره‌مندی از معافیت یا نرخ صفر مالیاتی به‌طور کلی به‌منظور شفاف‌سازی اقتصادی و وصول مالیات از درآمد واقعی اشخاص و اجرای عدالت مالیاتی، مودیان مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی هستند.

از سوی دیگر با اهداف گوناگون برخی معافیت‌ها، تخفیف‌ها یا نرخ صفر مالیاتی برای برخی مؤدیان پیش‌بینی شده که نرخ صفر مالیاتی موضوع بند (ل) ماده ۱۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم یکی از این موارد است. به‌موجب بند مذکور، فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی و قرآنی، فرهنگی و هنری که به‌موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شوند، مشمول مالیات به نرخ صفر است؛ بنابراین فعالیت‌های موضوع این بند با رعایت مقررات مربوط مشمول مالیات به نرخ صفر خواهد بود.

بدیهی است امکان بهره‌مندی از مالیات به نرخ صفر به‌معنی سلب مسؤلیت از مؤدیان در انجام تکالیف قانونی‌شان نیست. قانون‌گذار به‌صراحت در قانون مالیات‌های مستقیم، ارائه اظهارنامه، دفاتر یا اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ قانون مزبور را شرط برخورداری از نرخ صفر و هرگونه معافیت یا مشوق مالیاتی (جز در مواردی که استثناء کرده) اعلام کرده است.

سخن پایانی

نرخ کتاب در حالی رو به افزایش است که بسیاری از کارشناسان این روند را موجب کاهش فروش می‌دانند، زیرا مردم از نظر اقتصادی در شرایطی نیستند که بتوانند کالایی فرهنگی مانند کتاب را همواره در سبد خرید خود نگه دارند. به‌عقیده فعالان صنعت چاپ و نشر، فشارهای اقتصادی و افزایش روزافزون نرخ تمام‌شده محصولات صنعت نشر، از موانع اصلی بازگشت رونق به کتابفروشی‌هاست. این گرانی نیز به‌دلیل افزایش هزینه تمام‌شده چاپ برای ناشران صورت گرفته و باید فکری به حال این بخش از داستان رکود بازار کتاب کرد.

مناقصه انتخاب پیمانکار طراحی، تأمین تجهیزات و نصب (EPC)
توسعه پست ۴۰۰/۳۳ کیلوولت
مجتمع جهان فولاد سیرجان

شرکت کهر انرژی سیرجان

شرکت کهر انرژی سیرجان در نظر دارد نسبت به برگزاری مناقصه و تعیین پیمانکار واجد شرایط به منظور طراحی، تأمین، ساخت، حمل، بیمه و تخلیه تجهیزات و اجرای کامل عملیات ساختمانی و نصب، تست و راه‌اندازی جهت توسعه پست ۴۰۰/۳۳ کیلوولت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در استان کرمان شهر سیرجان (کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان به نیریز) به صورت EPC از طریق مناقصه ارزی - ریالی با شرایط ذیل اقدام نماید:

۱- موضوع مناقصه:
موضوع مناقصه عبارت است از انجام طراحی‌های برقی و ساختمانی، تأمین تجهیزات و لوازم یدکی و ابزار مخصوص مورد نیاز به شرح مندرج در جداول قیمت و مقادیر و مطابق نقشه‌ها و مشخصات فنی اسناد مناقصه، تامین مصالح و انجام کارهای ساختمانی و انجام عملیات نصب، تست و راه‌اندازی و سایر خدمات مورد نیاز جهت توسعه پست ۴۰۰/۳۳ کیلوولت مجتمع جهان فولاد سیرجان (به صورت EPC) واقع در استان کرمان، شهر سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان به نیریز

۲- نام و نشانی مناقصه گزار: شرکت گهر انرژی سیرجان به آدرس تهران خیابان ولیعصر- خیابان شهید فیاضی (فرشته)- خیابان بیدار- پلاک ۹

۳- برآورد مدت انجام کار: مدت زمان کلی انجام کار ۸ ماه شمسی می باشد.

۴- شرایط داوطلبان:
- دارا بودن گواهینامه معتبر صلاحیت پایه یک طرح و ساخت در رشته نیرو و زیر شاخه (پستهای انتقال و توزیع نیرو)
- داشتن سابقه اجرایی در طراحی، تأمین تجهیزات و نصب و تست و راه اندازی در زمینه احداث پست های انتقال ۴۰۰ کیلوولت با سیستم DCS
- متقاضیان الزاما باید دارای سابقه حداقل انجام دو پروژه پست ۴۰۰ کیلوولت در دوسال گذشته باشند.
- دارا بودن حسن سابقه در کارهای قبلی
- دارا بودن توان مالی و مدیریتی

۵- سایر موارد:
- از تاریخ درج آگهی فراخوان، پیمانکاران می بایست حداکثر تا ۵ روز کاری با در دست داشتن اسناد مثبته شرایط ذکر شده در بند ۴ جهت دریافت اسناد مناقصه و مدارک مربوط به آن به شرکت مهندسی قدس نیرو مراجعه نمایند.
- مدارک مناقصه صرفا به متقاضیانی که مدارک مثبته مبنی بر دارا بودن گواهینامه معتبر صلاحیت پایه یک طرح و ساخت در رشته نیرو و زیر شاخه (پستهای انتقال و توزیع نیرو) و سابقه حداقل انجام دو پروژه پست ۴۰۰ کیلوولت در دوسال گذشته را ارائه نمایند، تحویل خواهد شد.
- داواطلبان می بایست کلیه مدارک تکمیل شده حاوی پاکات الف، ب و ج مندج در اسناد مناقصه و مدارک مربوط به آن را حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۹ مطابق اسناد مناقصه تکمیل و همراه با مستندات لازم به دفتر مرکزی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به نشانی تهران میدان ونک بزرگراه حقانی بعد از چهار راه جهان کودک خیابان شهیدی نبش کوچه ژوبین پلاک ۲ تحویل و رسید دریافت نمایند.
- لازم بذکر است ارسال کپی الکترونیکی تمام مدارک در قالب CD یا DVD به همراه پرینت مهر و امضاء شده مدارک الزامی می باشد.
- حداقل امتیاز کیفی و فنی قابل قبول ۷۰ می باشد.
- لازم بذکر است که کارفرما در رد یا قبول مدارک دریافتی از پیمانکاران در تمامی مراحل بدون ذکر دلیل و بدون جبران خسارت اختیار تام دارد.

داوطلبان در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با تلفن ۸۲۴۰۴۳۹۴ تماس حاصل نمایند.

Steel Supply Chain 2022
KERMAN-IRAN



The International of
Metallurgy, Steel, Foundry
Machinery & Related Industries
Trade Show
19-22 September 2022
Visit time: 16-22
South East International Exhibition Center-Kerman

نمایشگاه بین‌المللی
متالورژی، فولاد، ریخته‌گری
ماشین‌آلات و صنایع وابسته
۲۸-۳۱ شهریورماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۶-۲۲
محل دائمی نمایشگاه‌های بین المللی جنوب شرق-کرمان

برگزار کننده: رستاک پادویژن
تلفکس: ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵ ۹۸۲۱+
www.rastak-expo.com
Metallurgyonline
+989120295784
info@rastak-expo.com

با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید
www.Gostaresh.news
پایگاه خبری «گسترش نیوز»

یادداشت

حمایت از تولید کاغذ در کشور از حرف تا عمل



سارہ گودرزی
خبرنگار و روزنامه‌نگار حوزه کتاب

یکی از دغدغه‌های جدی اهالی قلم طی سال‌های اخیر، انتشار به‌موقع کتاب‌های‌شان بوده است؛ کتاب‌هایی که گاه سال‌ها زمان روی آن گذاشته‌اند، اما به‌دلیل گرانی مواد اولیه مثل کاغذ، نوبت انتشار آنها به‌تعویق افتاده است. می‌توان گفت که امروز یکی از چالش‌های جدی تولید کتاب، مسئله کاغذ و نرخ آن است. نگاهی به روند صعودی نرخ کاغذ در سال‌هایی نه‌چندان دور، نشان‌دهنده رشد افسارگسیخته آن در بازار خرید و فروش است، اگرچه واردکنندگان و بنگاه‌های فروش، این افزایش نرخ را ناشی از بالا رفتن نرخ جهانی کاغذ می‌دانند، اما در داخل کشور نیز زنجیره‌ای پشت‌پرده وجود دارد که به این نابسامانی دامن زده است.

قیمت هر بند کاغذ تحریر در ۲۶آبان ۱۳۹۲ به ۸۰ هزار تومان رسیده بود، قیمتی که با گلایه اهالی نشر و کتاب همراه بود و جالب است که حالا نرخ همین کالا در ۱۲تیر ۱۴۰۱ به بندی حدود ۹۰۰هزار تومان رسیده است. برخی کارشناسان بر این باور هستند که با حمایت از تولید داخلی کاغذ، می‌توان بخش زیادی از این نابسامانی‌ها را جبران کرد، اما با نگاهی واقع‌بینانه به وضعیت تولید کاغذ چاپ و تحریر در کشور، امکانات موجود و برخی شرایط اقتصادی و سیاسی، به این نتیجه می‌رسیم که تولید داخلی به‌تنهایی کلید قفل این وضعیت نیست.

براساس آمار موجود در کشور، نیاز سالانه کشور به کاغذ بسته‌بندی، حدود ۸۵۰هزار تن؛ کاغذ مطبوعات حدود ۳۰هزار تن و کاغذ تحریر حدود ۳۸۰هزار تن است، این در حالی است که در داخل کشور فقط ظرفیت تولید حدود ۱۵۰هزار تن کاغذ تحریر وجود دارد و به‌دلیل محدودیت‌ها، همچنان به واردات نیاز داریم.

مروری بر فعالیت شرکت‌های تولیدکننده کاغذ چاپ و تحریر داریم؛ شرکت چوب و کاغذ مازندران، با ظرفیت تولید سالانه ۱۷۵هزار تن کاغذ شامل ۹۰هزار تن کاغذ روزنامه و چاپ و تحریر و ۸۵هزار تن کاغذ فلوتینگ مشغول فعالیت است، در صورتی که این شرکت مورد حمایت دولت قرار گیرد، نیاز ۱۰۰درصدی کاغذ روزنامه و حدود ۴۵درصدی کاغذ تحریر را تامین خواهد کرد؛ اما اجرایی شدن ظرفیت‌ها مشروط بر این است که با وضع تعرفه مناسب واردات خمیر کاغذ حمایت‌های لازم از این ظرفیت‌ها انجام شود. کارخانه کاغذسازی پارس نیز که در جنوب کشور قرار دارد با مشکلات عدیده‌ای مثل به‌روز نبودن دستگاه‌ها، تولید کاغذ نه‌چندان باکیفیت و مسائل مختلف دست‌وپنجه نرم می‌کند.

کارخانه کاغذسازی زاگرس پارس از سال ۱۳۹۲ در شهرستان ورزقان استان فارس راه‌اندازی شده است؛ مجموعه‌ای که با بهره‌مندی از دستگاه‌های مدرن و جدید می‌تواند از کاغذهای بازیافتی خمیر کاغذ تولید کند، این کارخانه در صورت فعال شدن، سالانه ظرفیت تولید ۳۵ تا ۴۰هزار تن کاغذ چاپ و تحریر را فقط در یک خط تولید دارد، اما برای تکمیل مجموعه خود به ۱۲۰۰میلیارد تومان تسهیلات بانکی نیاز دارد. مسئله اینجا است که باوجود وعده و وعیدهای مسئولان و مدیران دولتی و غیردولتی در طول این سال‌ها تلاش کرده به مرحله تولید برسد، اما همچنان اندر خم یک کوچه است.

در این میان دولت می‌تواند با اختصاص حمایت‌های مختلف از تولید کاغذ داخلی به رونق کسب‌وکار در این حوزه کمک کند؛ به‌عنوان مثال مالیات بر ارزش‌افزوده ۹درصدی برای واردات کاغذ گرفته نمی‌شود؛ اما ورود مواداولیه تولید کاغذ شامل این ۹درصد مالیات می‌شوند. اگر دولت قصد دارد از ظرفیت‌های داخلی استفاده شود، باید حمایت‌های لازم قانونی، مادی و معنوی از شرکت‌های داخلی داشته باشد تا آنها بتوانند تولید کنند. همچنین اختصاص تسهیلات بانکی با شرایط مناسب‌تر مثل وام‌هایی با بهره پایین و بازپرداخت طولانی‌مدت به تولیدکنندگان و برخوردهای بهتر در حوزه تامین اجتماعی با تولیدکنندگان، فرصت‌های بهتری برای تولیدکننده‌ها ایجاد می‌کند تا بتوانند پویاتر فعالیت‌های خود را انجام دهند و بتوانیم در بازار داخلی خیلی کنترل و حساب‌شده جلو برویم.

و در پایان باید امیدوار بود که تولید کاغذ داخلی با حمایت دولتمردان و مجلس شورای اسلامی رنگ و بوی جدی‌تری به خود بگیرد تا با نوسازی و تجهیز ناوگان تولید، ورود ماشین‌آلات مدرن و به‌روز، همچنین استفاده از دانش روز در تولید کاغذ، زمینه برای فعالیت کارخانه‌هایی که بیش از ۳ دهه از سرمایه‌گذاری کلان و فعالیت آنها می‌گذرد، فراهم شود؛ به‌ویژه اینکه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت، کارگروه ویژه‌ای به ریاست معاون اول رئیس جمهوری شکل گرفته است. در کنار آن نیز پیش‌بینی امکانات ویژه برای واردکنندگان تخصصی حوزه کاغذ و متخصصان این بخش نیز می‌تواند به بهتر شدن این وضعیت در شرایط کنونی کمک کند، اکنون باید منتظر ماند و دید که تمهیدات معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای تامین کاغذ با ارز دولتی طی ماه‌های آینده به چه سرانجامی می‌رسد.

پیگرد قانونی عدم‌تفکیک اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی گفت: بعد از تشکیل هیات‌مدیره، طی ۲ ماه آینده تفکیک اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی انجام خواهد شد. این تفکیک قانونی است و انجام ندادن، قابل پیگیری قضایی است. به‌گزارش ایرنا، محمدمهدی مفتح، قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی با بیان اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت سیاست‌گذار است، اظهار کرد: برای تفکیک اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی به ۲ اتحادیه مستقل توزیعی و خدماتی ابتدا نیاز به تشکیل هیات‌مدیره وجود دارد. تشکیل هیات‌مدیره برای اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی نه‌تنها منافاتی با تفکیک ندارد، بلکه مقدمه‌ای برای این اقدام محسوب می‌شود. مفتح با تاکید بر درست بودن تفکیک این اتحادیه به ۲ بخش، خاطرنشان کرد: این اقدام باید زودتر انجام می‌شد، اما در حال حاضر نیز بدون تشکیل هیات‌مدیره، امکان تفکیک اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی به ۲ بخش فراهم نخواهد شد. حساسیتی در این زمینه وجود ندارد، بلکه مطابق قانون عمل خواهد شد و در صورت نیاز نامزدهای جدید معرفی می‌شوند. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت، اظهار کرد: تفکیک اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی تصمیمی در سطح هیات‌مدیره نیست که بتوانند با آن مخالف کرده یا مشمول مرور زمان به فراموشی بسپارند. این تفکیک، قانونی است و انجام ندادن آن تخلف محسوب شده و قابل پیگیری قضایی است، از این‌رو بعد از تشکیل هیات‌مدیره پس از برگزاری انتخابات، طی ۲ ماه آینده تفکیک این اتحادیه انجام خواهد شد. به‌گزارش ایرنا، در اردیبهشت امسال، وزیر صنعت، معدن و تجارت با تفکیک اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی به ۲ اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی توزیعی و خدماتی موافقت کرد.

گفت‌وگو

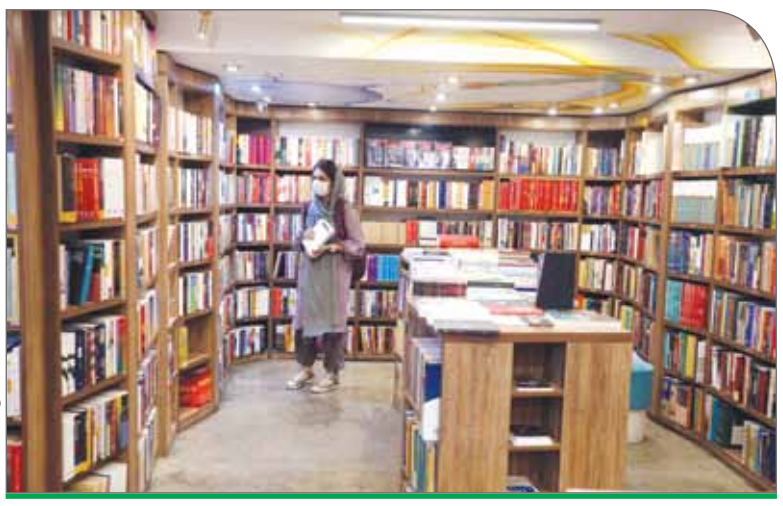
نایب رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

«نشر» در گرداب مشکلات دست‌وپا می‌زند

ترجمه جای تالیف را گرفت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

چهاردهم تیر هر سال، در تقویم ایران به‌عنوان روز قلم شناخته می‌شود؛ روز قشری که به‌طور مستقیم با فرهنگ رابطه تنگاتنگ داشته که اقتصاد آنها طی ادوار گذشته فراز و فرودهای متعددی را سپری کرده است، به‌ویژه در ایران با حذف تدریجی کتاب از سبدهای خرید مردم، چند سالی است که اقتصاد صنعت چاپ و نشر همواره در مسیر فرود و افول قرار گرفته است. فعالان این حوزه معتقدند وجود مشکلات مختلف اعم از کمبود کاغذ، معضلات مربوط به تامین مواد اولیه برای صنعت چاپ و ضعف‌های لجستیکی در بحث حمل و نقل، در کنار افت تقاضای بازار مصرف، مهم‌ترین بحران‌های صنعت چاپ و نشر را تشکیل می‌دهند. صمت به بهانه روز قلم با محمود آموزگار، نایب رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران در رابطه با جزئیات مشکلات ناشران، فرصت‌ها و تهدیدهای بازار کتاب به‌گفت‌وگو پرداخت که در ادامه می‌خوانید.



عکس: آیدا فریدی

در سال‌های اخیر، فروش کتاب بسیار کاهش یافته و این علائم نشان می‌دهد صنعت نشر روندی روبه‌جلو ندارد



محمود آموزگار

نبود توازن میان ناشران و مراکز فروش کتاب یکی از مشکلات جدی صنعت نشر است. تعداد ناشرانی که در حال حاضر پروانه نشر داشته و در سال حداقل یک کتاب چاپ می‌کنند، از تعداد کتابفروشی‌ها و مراکز توزیع بیشتر است

در ابتدا وضعیت فعلی صنعت نشر را چطور ارزیابی می‌کنید؟ در چند سال گذشته چه مواردی بر اقتصاد صنعت نشر به‌طور مستقیم تاثیرگذار بودند؟

در چند سال اخیر، مبلغ ریالی پشت جلد کتاب‌ها تحت‌تاثیر تورم حاکم بر جامعه و دیگر مسائل، افزایش داشته است، اما این افزایش بها، نشان‌دهنده وضعیت بازار کتاب و صنعت نشر نیست، بلکه تعداد جلدهای به‌فروش رفته ملاک تشریح شرایط اقتصادی است. اگر روند فروش کتاب نزولی باشد و حتی اگر نرخ آن افزایش یابد، روند اقتصاد صنعت چاپ، رو به پسرفت است. به‌نظر من در سال‌های اخیر رشد فروش کتاب نداشتیم و روند رو به رشدی برای صنعت چاپ وجود نداشته است. مسائل مختلفی را می‌توان از جمله موارد آسیب‌رسان به صنعت چاپ عنوان کرد. در گام نخست، تشدید تحریم‌ها علیه ایران فعالیت نشر را مورد هدف قرار داد. پس از آن شیوع ویروس کرونا و تعطیلی‌های پی‌درپی، مشاغل مربوط به نشر را دچار چالش کرد. قرنطینه‌های طولانی سبب شد تا نقایص مهمی در فروش کتاب و عملکرد کتاب‌فروشی‌ها شکل گیرد، همچنین از سویی دیگر به‌مدت ۲ سال نمایشگاه بین‌المللی کتاب برگزار نشد و همین موضوع تاثیر مهمی بر درآمد فعالان حوزه نشر داشت. همواره نمایشگاه بین‌المللی کتاب به‌عنوان فرصت مناسبی برای فروش کتاب و افزایش نقدینگی ناشران به‌شمار می‌رود، اما در این مدت به‌دلیل شیوع ویروس کرونا، این راه درآمد صنعت نشر نیز از بین رفت.

برپایی نمایشگاه کتاب مجازی تا چه حد توانست یاری‌رسان ناشران باشد؟

هرچند در این مدت ناشران تلاش کردند تا با برپایی نمایشگاه کتاب مجازی، جای خالی نمایشگاه حضوری را پر کنند. نمایشگاه کتاب مجازی باوجود تمام ایراداتی که به آن وارد شد، در مجموع به‌نظر من توانست تا حدودی جای خالی نمایشگاه فیزیکی را پر کرده و دارای جنبه‌های مثبت متعددی باشد. نخست آنکه امکان ارسال کتاب به تمام افراد در نقاط مختلف کشور فراهم بود و از طریق سایت یا سامانه افراد می‌توانستند ثبت سفارشات خود را انجام دهند که این به‌نوبه خود اقدامی مثبت و رو به جلو بود، اما تنها مسئله صنعت نشر به برپایی نمایشگاه حضوری و مجازی محدود نشده و سایر فشارها، بیشتر آینده فعالیت‌های این بخش را تهدید می‌کنند، از این‌رو به‌طور کلی نمی‌توان شرایط اقتصادی صنعت نشر را مناسب توصیف کرد و امروز نسبت به ادوار گذشته، وضعیت تیره‌تری را برای این حوزه شاهد هستیم.

یکی از مسائلی که فروش کتاب را کاهش داده، افزایش قیمت آن است. در سال‌های گذشته به ناشران، کاغذ یارانه‌ای اعطا می‌شد. با تغییر برخی سازکارها، هرچند هنوز به عده‌ای از ناشران کاغذ یارانه‌ای تعلق می‌گیرد، اما قیمت نهایی کتاب متاثر از نرخ کاغذ، به اندازه‌ای بالا رفته که در نهایت، خریداران افزایش نرخ کتاب را به‌ناچار پذیرفتند. کتاب محصولی است که به‌راحتی از سبد خرید مردم حذف می‌شود. افراد یا خرید کتاب را محدود می‌کنند یا از طریق روش‌هایی مانند امانت، کتاب موردنیاز خود را تهیه می‌کنند. علاوه بر آن بخش دیگری از جامعه که کتابخوان نیست نیز دغدغه خرید کتاب ندارد و مصرف‌کننده این کالا نیست. از این‌رو در کل فروش کتاب بسیار کاهش یافته و این علائم نشان می‌دهد صنعت نشر روندی روبه‌جلو ندارد.

در میان صحبت‌های خود به تاثیر تحریم‌ها بر صنعت چاپ اشاره کردید. تحریم‌ها چه تاثیری بر این حوزه داشته‌اند؟

صنعت نشر در ایران برای ادامه حیات خود به واردات نیاز دارد. باید تاکید کرد تنها کاغذ بر قیمت نهایی کتاب تاثیر نداشته و مولفه‌های دیگری نیز تاثیرگذار هستند. زینک، جوهر و به‌طور کلی مجموعه‌ای از نیازمندی‌های صنعت چاپ وارداتی بوده و بدیهی است تحریم بر قیمت و شرایط واردات این ملزومات تاثیرگذار است. تحریم‌ها نرخ تمام‌شده واردات موارد مذکور را افزایش داده و با تامین آنها با سختی بیشتری همراه شده است. در ادامه نیز این هزینه‌ها بر ارزش نهایی کتاب اثر مستقیم دارد. باید توجه داشت صنعت نشر یک اقتصاد دارد و جدا از باقی بخش‌های اقتصادی کشور نیست. تحریم‌ها فعالیت‌های اقتصادی تمامی بخش‌های اقتصادی را مختل کرده و صنعت نشر نیز از این آسیب بی‌بهره نماند.

تاثیر کتاب‌های صوتی و دیجیتال بر نشر چاپی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در ابتدا کتاب‌های دیجیتال به‌دلیل بهای کمتر و سهولت بیشتر برای استفاده افراد، موردتوجه مخاطبان کتاب قرار گرفت، اما پس از مدتی با شکل‌گیری کتاب‌های صوتی و پادکست‌ها، بخش عظیمی از تقاضای جامعه کتابخوان به‌سمت این محصولات ترغیب شده است؛ دلیل اصلی آن هم سهولت در استفاده و بهره‌گیری از آنها است. افراد کتاب‌های صوتی را در همه حال می‌توانند گوش کنند و محدودیت‌های کتاب دیجیتال یا کتاب چاپی را برای استفاده ندارند. همین مزیت مهم سبب شد تا با اقبال افراد زیادی به‌سمت کتاب‌های صوتی و پادکست‌ها روبه‌رو شویم. گوش کردن متعارف‌تر از خواندن است. همچنین برای برخی افراد مطالعه کتاب‌های الکترونیکی با ابزاری مانند تلفن‌همراه یا لپ‌تاپ همیشه میسر نبوده و از این‌رو کتاب‌های صوتی کار را برای افراد راحت‌تر کرده‌اند، بنابراین کتاب‌های صوتی در مدت زمانی کوتاه توانستند بین جامعه کتابخوان جا باز کنند. بدیهی است با افزایش رغبت برای تهیه کتاب صوتی، اقتصاد کتاب چاپی بیش از پیش به‌خطر افتاده و با کمبود مخاطب بیشتر مواجه شده است.

در چند ماه گذشته سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به ادعای برخی ناشران درباره رعایت نشدن قانون معافیت مالیاتی آنان اعلام کرد که ناشران با شفاف‌سازی اطلاعات می‌توانند مشمول مالیات به نرخ صفر شوند. نظر شما درباره این موضوع چیست؟

باید در ابتدا عنوان کرد، در چند مدت گذشته برداشت‌های متعددی از یک قانون واحد در رابطه با مالیات صنعت نشر عنوان شده است. به‌طور کلی فروش کتاب معاف از مالیات بوده و این یک بند قانونی است. به‌طور معمول، فعالان صنعت نشر، از نظر درآمدی به ۳ گروه تقسیم‌بندی می‌شوند. ناشران هر گروه متناسب با شرایط خود، موظف به انجام تکالیفی هستند؛ به‌عنوان مثال، گروه نخست که بالاترین درآمدها را دارند، باید دفتر قانونی داشته باشند، گزارش فصلی را هر ۳ ماه یک‌بار و همچنین اظهارنامه خود را به سازمان امور مالیاتی تحویل دهند. باقی گروه‌ها نیز به‌همین ترتیب تکالیفی دارند، اما این معنای مالیات‌ستانی از آنها نیست و سازمان امور مالیاتی نمی‌تواند برخلاف قانون عمل کند، از این‌رو تاکید بر ارائه اظهارنامه مالیاتی، برای انجام تکالیف ناشران است و نه تعیین مالیات برای فروش کتاب.

غیر از تحریم و تورم عمومی جامعه، دیگر مشکلات و چالش‌های مهم امروزه صنعت نشر کدامند؟

مشکلاتی که امروز صنعت نشر با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند، بسیار زیاد است. تا زمانی که این چالش‌ها برطرف نشود، فعالان صنعت چاپ و نشر آسیب دیده و اقتصاد این بخش به‌طبع از رشد طبیعی و منطقی خود بازمی‌ماند. نخستین مشکلی که برای فعالان این بخش وجود دارد، نبود توازن میان ناشران و مراکز فروش کتاب است. تعداد ناشرانی که در حال حاضر پروانه نشر داشته و در سال حداقل یک کتاب چاپ می‌کنند، از تعداد کتابفروشی‌ها و مراکز توزیع بیشتر است، اما این موضوع در سایر کالاها صدق نکرده و در تمامی محصولات تعداد فروشگاه‌ها و واحدهای عرضه و فروش بسیار بیشتر از تعداد تولیدکنندگان است. از سویی دیگر نبود سیستم مناسب توزیع که کارآیی بالایی در بحث عرضه کتاب و محصولات چاپی داشته باشد، از دیگر چالش‌های صنعت نشر است. به‌دلیل نبود بسترهای مناسب حمل‌ونقل یا کتاب به تمام نقاط کشور امکان ارسال شدن ندارد یا از نظر اقتصادی ارسال آنها، مقرون به‌صرفه نیست، همین موضوع سبب می‌شود تا در بسیاری از نقاط کشور، مسئله کمبود کتاب مناسب مطرح و این موارد در کنار هم سبب شده تا فروش کتاب بسیار محدود شود. می‌توان گفت اقدام دولت برای برپایی هرساله نمایشگاه کتاب به‌هدف افزایش فروش صنعت چاپ و نشر است. همان‌طور که عنوان شد، نمایشگاه کتاب فرصتی است تا ناشران درآمدها و همچنین نقدینگی‌های خود را افزایش دهند. از سویی دیگر در این نمایشگاه کتاب‌های سفارش‌داده‌شده می‌توانند به نقاط مختلفی از کشور ارسال شوند.

مشکل دیگر موجود برای صنعت نشر، وجود فاصله مرکز تا پیرامون است. در توضیح این موضوع باید گفت فعالیت انتشاراتی در پایتخت، ۳برابر سایر شهرهای ایران است. این موضوع را نمی‌توان به‌نفع توسعه صنعت چاپ و نشر و بهبود فضای اقتصادی آنها تلقی کرد.

در پایان، به‌نظر شما آینده پیش‌روی صنعت نشر چگونه است؟ چه راهکارهایی را برای بهبود شرایط فعلی پیشنهاد می‌کنید؟

برای پیش‌بینی آینده صنعت نشر، باید ابتدا پس از روشن شدن تمام مشکلات، به‌رفع آنها پرداخت. به‌عنوان مثال، وجود تفاوت میان سیاست‌های ممیزی کتب تالیفی و ترجمه سبب شده تا ناشران و حتی نویسندگان رغبت بیشتری برای چاپ ترجمه داشته باشند. این خود یک معضلی است که باید به آن رسیدگی شود. از سویی دیگر، توجه به بازار جهانی در عرصه کتاب بسیار اهمیت دارد. باید در نظر داشت، یکی از نشانه‌های ماندگاری صنعت نشر، راه پیدا کردن به بازارهای جهانی برای عرضه تمام محصولات و کتاب‌های فرهنگ یک ملت به سایر کشورها است. این کار حاصل نمی‌شود مگر با انتقال حق نشر از ناشر داخلی به ناشر خارجی. این انتقال، درآمدی قابل توجه برای ناشران داشته و می‌تواند به اوضاع اقتصادی صنعت چاپ و نشر ایران سر و سامان دهد. در ادامه نیز باید تاکید کرد بی‌توجهی به قانون حق کپی‌رایت و قانون حمایت از مولفان و مصنفان، از دیگر مسائلی است که صنعت نشر را آزار می‌دهد. بدیهی است تا چالش‌ها و دست‌اندازهای فعالیت صنعت چاپ و نشر رفع نشود، نمی‌توان آینده روشنی را برای این حوزه و آینده اقتصادی فعالان آن متصور بود.

نگاهی به آمار فروش کتاب در سال ۱۴۰۰

بررسی آمارهای موجود از نشر کتاب در سال ۱۴۰۰ و مقایسه آن با سال ۹۹ نشان می‌دهد که اگرچه با افزایش ۸ درصدی تعداد عناوین در سال گذشته روبه‌رو بودیم، اما قیمت کتاب نیز ۲۷درصد رشد داشته است. به‌گزارش تسنیم، براساس آمارهای رسمی خانه‌کتاب، در سال ۱۴۰۰، ۱۰۳هزار و ۸۰۵ عنوان کتاب منتشر شده است که از این میان، ۷۵هزار و ۷۰ نسخه تالیف و ۲۸هزار و ۷۳۵ عنوان ترجمه بوده است. این رقم در مقایسه با بازه زمانی مشابه یعنی سال ۱۳۹۹ حدود ۸ درصد رشد داشته است. میانگین نرخ کتاب در سال ۱۴۰۰، نیز ۵۷هزار و ۷۰۰ تومان بوده است که در مقایسه با سال قبل آن ۲۷درصد رشد را نشان می‌دهد.

یک مقایسه آماری بین انتشار کتاب در سال ۱۴۰۰ و سال ماقبل آن، نشان از افزایش ۸ هزار عنوانی کتاب دارد. مقایسه بین تعداد کتاب‌های چاپ اول و تجدیدچاپی در سال گذشته و سال ماقبل آن نشان می‌دهد که افزایش تعداد عناوین در سال ۱۴۰۰، بیشتر متوجه کتاب‌های چاپ اول بوده است و تجدیدچاپی‌ها در همان حدود ۳۸هزار عنوان باقی مانده‌اند. یکی از مهم‌ترین دلایل این امر را می‌توان به کمبود کاغذ در امسال برای ناشران مرتبط دانست؛ ناشران باتوجه به نرخ کاغذ در بازار آزاد و نبود کاغذ یارانه‌ای ترجیح دادند، بیشتر به انتشار چاپ اول‌ها بپردازند و از شمار تجدیدچاپی‌ها کاستند.

سخن پایانی

یکی از مشکلاتی که محتوای صنعت نشر را موردهدف قرار داده، نزدیک شدن فاصله تالیف و ترجمه کتاب در ایران است. مشکلات صنعت نشر تنها اقتصاد و رکود بازار نبوده و به‌نظر فعالان این صنعت، رشد روزافزون کتاب‌های ترجمه‌ای و تغییر ذائقه مخاطب به کارهای ترجمه، زنگ خطر مهمی را برای مدافعان فرهنگ و ادبیات ایرانی به‌صدا درآورده است. باوجود این انتقادات، به‌نظر نمی‌رسد که مسئولان مربوطه، برنامه‌ریزی مشخصی برای رفع فاصله بین تالیف و ترجمه داشته باشند.

واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار عملا متوقف است

دبیر انجمن واردکنندگان موبایل با بیان اینکه برای واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار، ارزی تخصیص داده نمی‌شود، گفت: به‌دلیل کاهش تقاضا، فروشندگان کالاها را با زیان و زیر نرخ می‌فروشند.

امیر اسحاقی در گفت‌وگو با مهر، درباره وضعیت بازار تلفن همراه، اظهار کرد: ۹۱ درصد نیاز بازار با گوشی‌های تلفن زیر ۶۰۰ دلار پاسخ داده می‌شود اما با توجه به افت شدید تقاضا، طی ۲ ماه گذشته شرکت‌ها و فروشندگان، گوشی را با زیان می‌فروشند، چراکه باید تعهدات خارجی خود را تسویه کنند.

دبیر انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم جانبی افزود: در حال‌حاضر ۲.۵ میلیون دستگاه تلفن همراه مصرف‌نشده در کشور داریم که از میانگین مصرف بالاست و فروشندگان، کالا را عمل زیر نرخ می‌فروشند تا بدهی‌های خود را بدهند. اسحاقی اضافه کرد: اگرچه نرخ ارز نیما که به گوشی‌های زیر ۶۰۰ دلار تخصیص داده می‌شود مورچه‌وار در حال افزایش است اما باز هم شرکت‌ها کالا را با زیان می‌فروشند. وی درباره واردات گوشی‌های تلفن بالای ۶۰۰ دلار، گفت: از ۲۴ اردیبهشت‌ماه با واردات گوشی‌های برای ۶۰۰ دلار مشکل داریم، زیرا فقط ویرایش ثبت سفارش این کالا اصلاح شده و هیچ‌گونه تخصیص و تأمین ارزی برای واردات انجام نمی‌شود. اسحاقی افزود: هنوز کمیته مشترک اقدام ارزی بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره تخصیص ارز این کالا به تصمیم نهایی نرسیده‌اند که همین امر موجب‌شده خریدوفروش پاسپورت و واردات کالای مسافری افزایش یابد. در حال‌حاضر ۱۲۰ هزار کالای مسافری وارد کشور شده که نشان می‌دهد سوءاستفاده از این جریان به اوج خود رسیده است.

کلاهبرداری در روز روشن

شغل این افراد سیاه‌زنی است

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

شاید کمتر کسی باشد که برای خرید تلفن همراه به پاساژ علاءالدین مراجعه نکرده باشد. حتی اگر به این پاساژ مراجعه نکرده باشید، قطعا اسم آن را زیاد شنیده و متوجه شده‌اید مقابل این ساختمان دستفروشانی هستند که بساط خریدوفروش گوشی‌های دست دومشان به‌راه است. در این بازار مکاره، گوشی‌های دست دوم و گاهی تقلبی به اسم نو فروخته می‌شوند. برخی حتی پا را فراتر گذاشته و می‌گویند این تلفن‌های همراه، سرقتی بوده و خریدار هرگز متوجه این قضیه نمی‌شود.

اما ماجرا فقط به فروش تلفن همراه ختم نمی‌شود. لوازم جانبی بی‌کیفیت یا حتی خراب، از دیگر مواردی است که در بساط این دستفروش‌ها پیدا می‌شود. خبرنگار پایگاه خبری گسترش‌نیوز از مجموعه موسسه مطبوعاتی صمت برای بررسی نحوه کار دستفروش‌های مقابل این پاساژ به خیابان جمهوری تهران، نرسیده به پل حافظ رفته تا از نزدیک شاهد فعالیت آنها باشد.



مقابل پاساژ علاءالدین پرشده از دستفروش‌هایی که کالاهای تقلبی را به اسم اصل می‌فروشند و اگر دقت زیادی در خرید نداشته باشید، ممکن است سر شما کلاه بگذارند

از گوشی تا لوازم جانبی

ساعت یک ظهر است و گرما به اوج خود رسیده. از دور می‌توان به وضوح سایه‌بان‌هایی که روی بساط دستفروش‌ها سایه انداخته را مقابل پاساژ علاءالدین دید. دستفروش‌ها برای خود چتر درست کرده و زیر آن بساط خود را پهن کرده و انواع شارژر، کابل شارژ، پاوربانک و... را بساط کرده‌اند.

نزدیک یکی از فروشنده‌ها ایستادم؛ سرش خلوت بود و مشتری نداشت. همین‌طور که چشم به بساط دوخته بودم، گوشی موبایل خود را از جیب درآوردم و پرسیدم: «داداش کابل شارژ برا این گوشی چنده؟»

نیم‌نگاهی به گوشی انداخت و گفت: «وسایل جانبی این گوشی‌رو فقط اورجینال دارم، کابل شارژ ۳۰۰تومن، یک‌سال هم برات ضمانت می‌کنم.»

با تاکید و تعجب می‌پرسم: «چرا این‌قدر گرون؟ از کجا بفهمم اورجیناله؟»

با بی‌حوصلگی گفت:« هر طور راحتی. هرچی جلوتر بری گرون‌تر هم میشه. اینجارو ببین، دست به سیم بزنی از جنسش متوجه میشی که اورجیناله. ببین یه‌ضخامتی داره. شارژرهای تقلبی این ضخامتو نداره. باز هر جور راحتی.»

کمی جلوتر، بساط دیگری پهن بود و تعدادی تلفن همراه روی آن قرار داشت. نرخ یکی از تلفن‌های همراهی که می‌دانستم چند است را پرسیدم، در جواب گفت:« سالم سالمه. فقط یکم ال‌سی‌دی اش ترک‌خورده، این‌رو هم بهت می‌دم ۲ میلیون.»

باور کردنی نبود، حداقل نرخ این گوشی در بازار ۸ میلیون تومان است و اینکه چرا و چطور گوشی را با این نرخ پایین می‌فروشد؟ جای تعجب داشت.

پرسیدم: «جعبه هم دارد؟» با نگاهی که نشان می‌داد از سوالم خوشش نیامده گفت: «جعبه؟ جعبه می‌خوای چی‌کار کنی؟ مهم گوشیه که قیمتش مناسبه دیگه دنبال جعبه نباش. می‌خوای یا نه؟»

تشکر کردم و فکر کردم گوشی بدون جعبه احتمال دزدی بودن آن را تا حد زیادی بالا می‌برد.

معامله گوشی‌های سرقتی

اندکی جلوتر صداهایی به گوش می‌رسید. آنقدر آرام صحبت می‌کردند که باید نگاهشان می‌کردی تا دوباره حرفشان را تکرار کنند و بفهمی مخاطب تو هستی و چه می‌گویند.

داداش فروشنده‌ای؟ چیه گوشیت؟ بیا اینجا نرخ خوب می‌خرم.

در همین لحظه، دستی به روی گوشی من آمد. بعد از چند لحظه گفت: «فروشنده‌ای؟ بیا بریم اونجا وایسیم حرف بزنیم. باتری‌اش سالمه؟ سالم باشه بیشترم برمی‌دارم ازت. جعبه هم نداشته باشه یه قیمتی ازش کم می‌کنم.»

امان حرف زدن نمی‌داد. هرطور شده می‌خواست گوشی را بخرد. گفتم اصلا قصد فروش ندارم. «آها پس قصد خرید داری؟ گوشی از اون‌ور آب اومده دارم حرفه‌ای اما چون توی بار بوده، یکم خط و خش داره اما سالمه.»

تا عجله گفتم: «آقا من داشتم از اینجا رد می‌شدم فقط، نه قصد خرید دارم، نه فروش.» این را که گفتم از کنارم رفت و دوباره مقابل دیوار ایستاد و جلوی شخص دیگری را گرفت. خودم را به ورودی پاساژ رساندم.

کسبه پاساژ از حضور دستفروشان راضی نیستند

وارد پاساژ شدم و به یکی از مغازه‌های طبقه اول رفتم. به هوای خرید قاب برای گوشی سعی کردم سوالاتی از فروشنده بپرسم.

گفتم:« آقا این دستفروشای اینجا جلوی کاسبی شمارو نگرفتند؟»

«چرا آقا. خوبم جلوی کاسبی مارو گرفتن. جنس بی‌کیفیت میدن دست مردم به اسم اصل، اونوقت مشتری هم فکر می‌کنه جنس خوبه و به هر حال ارزونتره و از همون جا خرید می‌کنه. دیگه توی پاساژ نمیاد. هرچقدرم ما اعتراض کردیم و نامه نوشتیم به شهرداری، فایده‌ای نداره که نداره.»

«جنساشون تقلبی و دزدیه اکثرا؟»

«اکثرا آره، بعضی‌هاشون هم سیاه میزنن به مردم. برو خداروشکر کن تاح الا سیاه بهت نزدن.»

«سیاه نزدن؟ یعنی چی؟»

«سیاه‌زنی دیگه. یعنی گوشی چینی رو به اسم اورجینال می‌دن به مردم. بعدشم که طرف متوجه میشه و برمی‌گرده اصلا گردن نمی‌گیرن که این گوشی‌رو فروختن. اصولا نمیشه راحت فهمید، شاید بعد چند ماه بشه، متوجه شد. اینایی که اینجا بساط می‌کنن و گوشی می‌فروشن همشون باهم یه باند هستن. خیلی هم راحت سر بقیه رو کلاه می‌ذارن اگه متوجه نباشی. البته اینم بگما، اکثرشون دلال‌های همین مغازه‌های اینجان. بساط پهن کردن و لوازم اونارو می‌فروشن. اونایی که لوازم جانبی دارن.»

«اینا درآمدم دارن؟ سود این کار بالاست که ادامه میدن؟»

«خیلی زیاد. مخصوصا اینایی که گوشی معامله می‌کنن. خیلیاشونو من می‌دونم کارشون چیه و چجوری این گوشی‌ها به دستشون رسیده، ولی خب من کاسبم و می‌ترسم حرفی بزنم. اینا خطرناکن، روزی ۴ تا ۵ میلیون درآمد دارن و یهو می‌بینی یک هفته پیداشون نمیشه.»

از او تشکر کردم و از پاساژ بیرون آمدم.

> کیفیت پایین و کالاهای درجه سه که در بساط دستفروش‌ها دیده می‌شود، صدای بسیاری را درآورده است

سخن پایانی

همان سناریو همیشگی در حال اجرا بود و خریداران و فروشندگان گوشی، مرتب جلوی عابران پیاده را می‌گرفتند و قصد داشتند یا گوشی آنها را به پایین‌ترین نرخ بخرند یا گوشی‌های دست دوم و تقلبی یا بعضا دزدی را به آنها بفروشند.

بسیاری از فعالان بازار معتقدند اکثر تلفن‌های همراهی که در اینجا معامله می‌شود بدون کارتن و بدون شارژر هستند و همین امر باعث می‌شود به‌راحتی متوجه سرقتی بودن آنها شد. شاید در زمان‌های قبل این‌چنین نبود و مردم به‌راحتی از همین دستفروشان خرید می‌کردند اما حال این پیاده‌رو به‌عنوان مرکز خریدوفروش گوشی‌های دزدی بر سر زبان‌ها افتاده است.

لوازم جانبی هم به همین صورت است. کیفیت پایین و چنس‌های درجه سه که در بساط این دستفروشان دیده می‌شود، صدای بسیاری از مردم را درآورده و آنها منکر فروش جنس تقلبی می‌شوند، زیرا که این دستفروشان به صورت تیمی فعالیت می‌کنند و آن قدر قدرت گرفته‌اند که دیگر زور کسی به آنها نمی‌رسد. بدتر آنکه این دستفروشان با سناریویی از پیش ساخته شده و سر رهگذران پیاده‌رو پاساژ علاءالدین را کلاه می‌گذارند.

گشتی در بازار

راه‌اندازی یک آجیل‌فروشی چقدر آب می‌خورد؟



بازار آجیل‌فروشان در روزهای آخر سال طوری جان می‌گیرید که جای سوزن‌انداختن نیست. از مغزهای مختلف تا میوه‌های خشک همه به فروش می‌رسد و صف‌های دور و درازی جلوی این مغازه‌ها به راه می‌افتد. شب چله نیز از آن زمان‌هاست که بازار این صنف خوب داغ می‌شود و فروش خوبی دارند. هرچند در چند سال اخیر با وجود کرونا و وضعیت بد اقتصادی، مردم خیلی کمتر در این دو رسم باستانی به سراغ خشکبار و آجیل می‌روند.

مصطفی احمدی، رئیس اتحادیه فروشندگان خشکبار و آجیل تهران در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز، درباره میزان تولید آجیل و خشکبار در سال ۱۴۰۰ و تاثیر آن بر نرخ این محصولات گفت: در سال ۱۴۰۰ حدود ۷۰ درصد افت تولید نسبت به سال ۹۹ داشتیم. در نتیجه این کمبود تولید افزایش نرخ ایجاد شد و ثبت سفارش نیز به اندازه کافی صورت نگرفت و برخی مشکلات قیمتی را برای ما به‌وجود آورد.

گرانی ۲۰ درصدی آجیل و خشکبار

وی با اشاره میزان افزایش نرخ این محصولات در سال ۱۴۰۱ نیز گفت: درباره فروش آجیل و خشکبار دو مورد وجود دارد. اول اینکه در ۶ ماهه نخست سال مشتری آجیل و خشکبار نداریم و بازار ما تقریبا تعطیل می‌شود در نتیجه به علت تقاضا کم میزان عرضه جوابگو بازار است. هنگامی که هزینه‌ها بالا می‌رود قطعا روی نرخ تمام‌شده محصول نهایی نیز تاثیرگذار است. بعد از عید در برخی از اقلام بین ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش نرخ داشتیم.

رئیس اتحادیه فروشندگان خشکبار و آجیل تهران پیرامون میزان فروش در سال جاری بیان کرد: میزان فروش در امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیشتر از ۵۰ درصد افت داشته است.

بزرگ‌ترین مشکل این روزها

احمدی درباره مشکلات فعلی این صنف اظهار کرد: بزرگ‌ترین مشکلی که با آن مواجه هستیم، مالیات است. جنس ما گران و سود آن بسیار کم است. مشتری در بازار نیست و اصناف به‌صورت رقابتی فعالیت می‌کنند. پس ازآن مشکلات بعدی ما حمل‌ونقل است. درآمد در صنف ما به اندازه هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها نیست. جنس گران است و درصورتی‌که ما ۷۰ قلم جنس می‌فروشیم اما معمولا با پسته و بادام مقایسه می‌کنند. در نتیجه این صنف را جزء رده یک قرار می‌دهند درصورتی‌که آجیل‌فروشی جزء رده ۳ است.

وزارت جهاد کشاورزی چه می‌کند؟

وی با بیان اینکه مشکل ثبت سفارش نیز دارای اهمیت است، افزود: ثبت و سفارش به‌موقع با توجه به اینکه وزارت جهاد کشاورزی آگاه است که سرمازدگی و خشکسالی چه زمان رخ می‌دهد و زمانی‌که برای یک محصول درخواست داریم که ثبت سفارش آن آزاد شود تا تعادل در بازار حفظ شود، موافقت نمی‌شود.

سال گذشته نیز به مسئولان مربوطه اعلام کردیم که پسته ۷۰ درصد افت تولید داشته و اگر می‌خواهید نرخ این محصول متعادل بماند باید ثبت سفارش بادام‌هندی را آزاد کنید. این موضوع در نهایت اسفند ۱۴۰۰ و فروردین ۱۴۰۱ انجام شد.

شب یلدا و هزینه آجیل

احمدی پیرامون شب چله امسال نیز گفت: امیدواریم برای شب یلدا امسال اتفاق خوبی رخ دهد تا تعادل در نرخ آجیل و خشکبار حفظ شود. هر محصولی که با افت تولید همراه است کنار آن محصولی را داریم که با ثبت سفارش آن، نرخ محصول دیگر خیلی متفاوت نشود.

رئیس اتحادیه فروشندگان خشکبار و آجیل تهران در پایان ضمن اعلام هزینه لازم برای راه‌اندازی یک آجیل‌فروشی، افزود: برای تاسیس یک آجیل‌فروشی نخستین و بیشترین هزینه مربوط به ملک است که بستگی به محل، امکانات و شهر آن واحد صنفی دارد. با وجود هزینه‌های فعلی یک آجیل‌فروش برای تاسیس یک مغازه بالای یک میلیارد تومان باید هزینه کند اما در گذشته با ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون یک مغازه آجیل‌فروشی افتتاح می‌شد.

قیمت آجیل در ۱۱ تیر

قیمت آجیل و خشکبار امروز ۱۱ تیر نسبت به روز قبل با تغییرات کمی همراه شد. در حال‌حاضر نرخ روز مغز بادام کیلویی ۲۲۵ هزار تومان، مغز بادام‌زمینی درشت (با پوست) کیلویی ۸۷ هزار تومان، مغز گردو کیلویی ۳۹۰ هزار تومان، مویز بدون هسته کیلویی ۹۹ هزار تومان، گردو با پوست کاغذی (وارداتی) کیلویی ۱۸۰ هزار تومان، مویز با هسته کیلویی ۵۰ هزار تومان، پسته اکبری کیلویی ۳۹۲ هزار تومان، مغز بادام‌زمینی ممتاز ایرانی کیلویی ۸۰ هزار تومان و کشمش پلویی طلایی کیلویی ۶۵ هزار تومان است.

روی خط آمار

جزئیات تورم خرداد کالاهای منتخب

طبق گزارش متوسط نرخ کالاهای خوراکی منتخب از ۵۳ قلم کالای منتخب، ۳۷ قلم تغییر قیمت بالاتر از تورم نقطه‌ای نقاط شهری کشور (۵۱.۴) داشته‌اند.به گزارش مرکز آمار ایران، مطابق روند هر ماه متوسط، نرخ کالاهای خوراکی منتخب در مناطق شهری کشور اعلام شد. مطابق این آمار، بیشترین افزایش در گروه کالاهای اساسی منتخب مربوط به روغن جامد با ۲۴۷ درصد بوده است.

همچنین در گروه نان و غلات اقلام ماکارونی با ۵۶ درصد، شیرینی خشک با ۲۷.۶ درصد و رشته آش با ۲۵.۵ درصد، بیشترین افزایش نرخ را نسبت به ماه قبل داشته‌اند. در گروه گوشت قرمز، سفید و فرآورده‌های آنها، اقلام مرغ ماشینی با ۳۲ درصد، گوشت گاو یا گوساله با ۱۶ درصد و گوشت گوسفند با ۷ درصد بیشترین افزایش نرخ را نسبت به ماه قبل داشته‌اند.

در گروه میوه و خشکبار، بیشترین افزایش نرخ نسبت به ماه قبل مربوط به خربزه با ۳۱ درصد، هلو با ۲۲ درصد است. همچنین در این گروه بیشترین کاهش نرخ نسبت به ماه قبل مربوط به هندوانه با ۲.۴- درصد است.

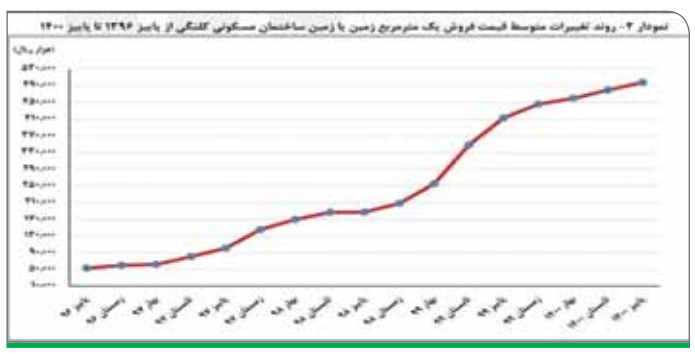
در گروه سبزیجات و حبوبات بیشترین افزایش نرخ نسبت به ماه قبل مربوط به هویج فرنگی با ۲۸ درصد، بادمجان و سیب‌زمینی با ۱۳ درصد است. در گروه قند و شکر، آشامیدنی‌ها و سایر خوراکی‌ها بیشترین افزایش نرخ نسبت به ماه قبل مربوط به سس مایونز با ۲۷ درصد و قند با ۱۸ درصد است. همچنین طبق گزارش شاخص نرخ مصرف‌کننده کل کشور براساس دهک‌های هزینه‌ای، نرخ تورم کل کشور در خرداد ۱۴۰۰ برابر ۳۹.۴ درصد بوده و نرخ تورم نقطه‌ای خردادماه ۱۳ واحد درصد افزایش یافت. کارشناسان معتقدند این افزایش تورم به‌صورت مقطعی و به علت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی است.

افزایش ۵۷۰ درصدی متوسط نرخ مسکن در تهران

براساس گزارش مرکز آمار از وضعیت مسکن در تهران، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در پایتخت از پاییز ۱۳۹۶ تا پاییز ۱۴۰۰ رشد ۵۷۰ درصدی داشته است. به گزارش مرکز آمار، تحلیل بازار مسکن تهران در پاییز ۱۴۰۰ حاکی از آن است که متوسط نرخ هر متر واحد مسکونی شهر تهران ۳۳ میلیون و ۴۸۶ هزار تومان است.

این در حالی است که بیشترین نرخ مسکن متری ۲۷۹ میلیون و ۲۰۷ هزار تومان و کمترین نرخ نیز ۴ میلیون و ۴۲۵ هزار تومان بوده است. متوسط نرخ مسکن در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به تابستان سال گذشته تنها یک‌دهم درصد رشد داشته اما تعداد معاملات افزایش ۲۴.۸ درصدی را رقم زده است. این شاخص (متوسط نرخ مسکن در پاییز ۱۴۰۰) نسبت به فصل مشابه سال قبل از آن (پاییز ۱۳۹۹) افزایش ۱۶.۴ درصدی و تعداد معاملات هم رشد ۴۷.۶ درصدی کرده است. با این حال، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران طی پاییز ۱۳۹۶ معادل ۵ میلیون تومان بوده که نشان می‌دهد تنها ظرف ۵ سال متوسط نرخ مسکن در پایتخت رشد ۵۶۹.۷۲ درصدی یعنی بیش از ۶ برابری داشته است.

براساس اعلام بانک مرکزی در خرداد ۱۴۰۱، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران ۳۹ میلیون و ۴۱۴ هزار تومان بود که نسبت به پاییز ۱۴۰۰ که متوسط نرخ مسکن تهران متری ۳۳ میلیون و ۴۸۶ هزار تومان بود، افزایش ۱۷.۷ درصدی داشته است.



روی خط خبر

اعزام تیم پزشکی به سایه‌خوش



مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس گفت: پس از وقوع زلزله در منطقه غرب هرمزگان، این شرکت براساس مسئولیت اجتماعی خود، نسبت به اعزام تیم پزشکی و کارشناس مددکاری اجتماعی به منطقه سایه‌خوش اقدام کرد. به‌گزارش خبرنگار صمت از هرمزگان، علیرضا جعفرپور با بیان اینکه ۲ دستگاه آمبولانس و تجهیزات کامل پزشکی برای کمک به زلزله‌زدگان منطقه اعزام شد، ادامه داد: هم‌اکنون مردم آسیب‌دیده در مناطق زلزله‌زده نیازمند خدمات مشاوره و مددکاری هستند و برحسب نیاز، تیم‌های مددکاری بیشتری به این مناطق اعزام خواهند شد.

حمایت از باغداران شیروان

صادق شجاعی اظهار کرد: ۹۵ درصد کود شیمیایی توزیع‌شده از نوع گوگرد است که در این مدت به‌منظور تغذیه درختان و مبارزه با سفیدک انگور، بین باغداران سیب و انگور توزیع شد.

به‌گزارش ایرنا، وی با بیان اینکه ۵ درصد دیگر کود شیمیایی شامل ریزمغذی‌ها است، خاطرنشان کرد: میزان استفاده کود شیمیایی در هر هکتار باغ بین ۲ تا ۵ کیلوگرم است و با این میزان از توزیع، نیاز باغداران تامین شد.

شجاعی درباره وضعیت تهیه بذور توسط جهاد کشاورزی شیروان، خاطرنشان کرد: علاوه بر توزیع کود، ۱۴ تن انواع بذر اصلاح‌شده گندم و جو بهاره نیز در این مدت بین کشاورزان این شهرستان توزیع شد.

وی خدمت‌رسانی به قشر روستایی را از مهم‌ترین وظایف اداره تعاون روستایی عنوان کرد و گفت: تعاونی‌های کشاورزی، روستایی و تولیدی نسبت به توزیع نهاده‌های موردنیاز کشاورزان در سطح روستاها اقدام می‌کنند و تاکنون اقدامات مناسبی در این زمینه انجام شده است.

شجاعی با بیان اینکه ۶۰ درصد دامداران روستایی این شهرستان تحت‌پوشش شرکت‌های تعاونی هستند، اظهار کرد: توزیع کنسانتره و جو که بخشی تعاونی و آزاد است، بین دامداران توزیع شده است.

وی یکی از مهم‌ترین وظایف این شبکه را خدمت‌رسانی به قشر روستایی عنوان کرد و گفت: تعاونی‌های کشاورزی، روستایی و تولیدی نسبت به توزیع نهاده‌های موردنیاز کشاورزان در سطح روستاها اقدام می‌کنند.

رئیس اداره تعاون روستایی شیروان در ادامه با بیان اینکه ۱۹ تشکل و شرکت تعاونی تحت‌پوشش این اداره هستند که در قالب ۳ گروه فعالیت می‌کنند، افزود: توزیع سوخت ۸۰ درصد تراکتورها توسط شرکت‌های تعاونی این شهرستان انجام می‌شود که در ۳ ماهه نخست امسال یک میلیون و ۱۶۸ هزار لیتر سوخت شامل گازوئیل برای استفاده در بخش کشاورزی این شهرستان توزیع شده است.

شهرستان شیروان به‌عنوان دومین شهرستان پرجمعیت خراسان‌شمالی در ۶۰ کیلومتری شرق بجنورد قرار دارد.

جمع‌آوری تعداد محدودی از کارتخوان‌های هوشمند به‌دلیل نقص نرم‌افزار

ابراهیم تاجیک‌نوری، فرماندار پیشوا گفت: در نانوایی‌هایی که مجهز به کارتخوان هوشمند هستند، نان فقط از طریق کارت بانکی به‌فروش می‌رسد و شهروندان نمی‌توانند از طریق وجه نقد، اقدام به خرید نان کنند.

به‌گزارش ایسنا، فرماندار پیشوا بیان کرد: نرخ انواع نان همچنان به‌روال سابق بوده و هیچ افزایش قیمتی انجام نگرفته است.

وی ادامه داد: با اجرای طرح هدفمندسازی یارانه آرد و براساس سیاست‌های ملی، مقرر شد تمامی نانوایی‌ها به دستگاه کارتخوان هوشمند مجهز شوند و با نرم‌افزارهای پیش‌بینی‌شده روی این دستگاه‌ها، به‌محض فروش نان، یارانه نان از طرف دولت به‌حساب نانوا واریز شود.

فرماندار پیشوا افزود: در همین راستا، تعدادی از نانوایی‌های شهرستان پیشوا به دستگاه‌های کارتخوان جدید مجهز شدند، اما بلافاصله گزارش شد که در ۵ واحد نانوایی به‌دلیل نقص نرم‌افزاری، نرخ واقعی نان با مبلغ کسرشده از حساب مشتری متفاوت است.

این مقام مسئول خاطرنشان کرد: با قید فوریت دستور لازم برای جمع‌آوری این کارتخوان‌ها صادر شد و به‌زودی مشکل مرتفع می‌شود؛ به مردم عزیز این اطمینان را می‌دهیم که در حال حاضر نرخ نان به‌هیچ عنوان افزایش نخواهد یافت.

نماینده عالی دولت در پیشوا افزود: در نانوایی‌هایی که مجهز به کارتخوان هوشمند هستند، نان فقط از طریق کارت بانکی به‌فروش می‌رسد و شهروندان نمی‌توانند از طریق وجه نقد اقدام به خرید نان کنند.

تاجیک‌نوری ادامه داد: مردم شریف شهرستان پیشوا می‌توانند مشکلات و شکایات خود در این زمینه را از طریق شماره تلفن ۳۶۷۳۲۴۹۴ با واحد بازرسی فرمانداری در میان بگذارند.

افزایش صادرات بار با ناوگان ریلی آذربایجان

مدیرکل راه‌آهن منطقه آذربایجان گفت: در ۳ ماهه نخست امسال، ۹۶هزار و ۸۵۹ تن بار از طریق ناوگان ریلی این منطقه صادر شده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۳۱درصد افزایش داشته است. به‌گزارش مهر، محمدرضا قربانی افزود: در ۳ ماهه نخست امسال، ۱۵۸میلیون و ۲۹۱هزار و ۹۵۷تن کیلومتر بار از طریق ناوگان ریلی این منطقه حمل شده است که این میزان بار خالص حمل‌شده نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۴۱درصد افزایش یافته است.

وی گفت: میزان بار تجمیعی حمل‌شده در بخش بین‌المللی اعم از واردات، صادرات و ترانزیت راه‌آهن منطقه آذربایجان در ۳ ماهه امسال ۲۰۲هزار تن است که این میزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۶درصد افزایش نشان می‌دهد. قربانی، میزان بار ترانزیت‌شده در ۳ ماهه اول امسال در این منطقه را ۵۷هزار و ۷۲۲تن بار اعلام کرد و ادامه داد: این میزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته، افزایش ۱۸درصدی را نشان می‌دهد.

وی همچنین اعلام کرد: در این مدت از طریق ناوگان ریلی منطقه آذربایجان، ۵۹۲هزار و ۲۸۰مسافر جابه‌جا شده است که این تعداد نسبت به مدت مشابه سال گذشته، بیش از ۱.۱۶ برابر (۱۱۶درصد) افزایش یافته است.

قربانی افزود: تعداد مسافران بین‌شهری و حومه‌ای جابه‌جاشده در ۳ ماهه اول امسال از طریق ناوگان ریلی منطقه آذربایجان نسبت به مدت مشابه سال قبل، به‌ترتیب ۸۳ و ۴۴۲درصد افزایش داشته است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی خبر داد

استان مرکزی در صدر تولیدکنندگان «تراورتن» کشور

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: برخورداری از رتبه اول تولید سنگ تراورتن، رتبه اول پرورش و صادرات ماهیان زینتی و رتبه هشتم در حوزه تجارت خارجی و صادرات، از جمله ظرفیت‌های اقتصادی استان مرکزی به‌شمار می‌رود و کنار هم قرار دادن این موارد، نشان می‌دهد که استان در ۴ عرصه مولد اقتصادی بسیار مستعد و دارای ظرفیت است.

به‌گزارش خبرنگار صمت از استان مرکزی، علی جودکی ضمن بیان این مطلب افزود: استان مرکزی از نظر تنوع تولید کالا و از لحاظ صنایع مادر، رتبه اول را در کشور در اختیار دارد.



۶۱۰ معدن در استان مرکزی وجود دارد که از این تعداد ۳۹۹معدن فعال و ۲۱۱معدن به‌علت نداشتن خریدار در برخی کانی‌ها، داشتن معارض و نداشتن امکان استخراج غیرفعال هستند

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی با اشاره به اینکه رتبه اول تحقیق و پژوهش در میان سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت کشور، به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان با تولید ۱۸مقاله اختصاص یافت، افزود: در حوزه بازرسی‌ها، باتوجه به اجرای طرح عادلانه شدن یارانه‌ها، استنباط بر این بود که بازار تحت‌نظارت و بازرسی نیست، در حالی که چنین نبود.

علاوه بر بازرسی‌های مکرر در سال ۱۴۰۰، در ۳ ماهه نخست امسال نیز بازرسی‌ها به ۸۲۰۰ مورد می‌رسد.

وی بااشاره به انجام اقدامی نو برای نخستین‌بار در کشور در حوزه صحت‌سنجی دریافت حقوق دولتی گفت: حقوق دولتی براساس میزان برداشت ماده معدنی اخذ می‌شود و همواره درباره میزان برداشت مناقشه بود، برهمین اساس، معادن استان به شبکه مانیتورینگ متصل شده است و با آنالیز و قیاس فیلم و عکس‌های تهیه‌شده، میزان برداشت معادن روسطحی کامل مشخص و براساس این برداشت، حقوق دولتی پرداخت می‌شود.

> علی جودکی: استان مرکزی با ۳۸۰معدن و استخراج سالانه ۱۴ میلیون تن ماده معدنی، رتبه هفتم معدنی کشور را به‌خود اختصاص داده است

سهم ایران از بازار همسایگان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی خاطرنشان کرد: ۶۱۰ معدن در استان مرکزی وجود دارد که از این تعداد ۳۹۹معدن فعال و ۲۱۱معدن به‌علت نداشتن خریدار در برخی کانی‌ها، داشتن معارض و نداشتن امکان استخراج، غیرفعال هستند. وی ادامه داد: میزان واردات عمده کشور همسایه در سال ۲۰۲۱ بالغ بر هزار و ۲۰۰میلیارد دلار ثبت شده که سهم ایران از این میزان ۲درصد است، اما شرایط صادرات به کشورهای همسایه بیش از ۱۰۰میلیارد دلار است.

وی سرمایه‌گذاری در استان مرکزی را ۵۵۸هزار و ۶۵۵ میلیارد ریال عنوان کرد و افزود: ۲هزار میلیارد تومان تسهیلات برای سرمایه در گردش امسال در نظر گرفته شده است که می‌تواند در حوزه تولید به‌کار گرفته شود.

واردات استان مرکزی

جودکی از واردات ۴۹۵میلیون دلاری استان مرکزی خبر داد و گفت: ۹۰درصد این واردات شامل مواد اولیه یا تجهیزات خط تولید از کشورهای، چین، هند، آلمان و ترکیه بوده است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی در ادامه افزود: سال گذشته ۱.۲میلیون دلار صادرات از این استان انجام گرفت که ۳۴درصد نسبت به ۱۳۹۹رشد داشت و امیدواریم که امسال بتوانیم به عدد ۱.۵ میلیون دلار صادرات برسیم، هرچند ظرفیت استان بیشتر از ارقام پیش‌بینی‌شده است.

سخن پایانی

استان مرکزی در ۲ منطقه ویژه ایران قرار گرفته که شامل منطقه‌های دگرگونی سنندج، سیرجان و استان مرکزی است. این استان از نظر زمین‌شناسی دارای معادن بسیار غنی بوده و کانی‌های دگرگونی، آذرین و رسوبی از قبیل مواد معدنی غیرفلزی، فلزی، مصالح ساختمانی و سنگ‌های تزئینی در این معادن یافت می‌شوند.

براساس آمار، استان مرکزی با ۳۸۰معدن و استخراج سالانه ۱۴میلیون تن ماده معدنی، رتبه هفتم معدنی کشور را به‌خود اختصاص داده است و تاکنون از ۵۷ نوع ماده معدنی موجود در کشور، ۴۲نوع آن در استان مرکزی شناسایی شده و از حدود ۳۵نوع ماده معدنی بهره‌برداری می‌شود. معادن استان مرکزی حدود ۶۰درصد از سنگ‌های تراورتن کشور را تولید می‌کند. تعداد معادن سنگ تراورتن این استان به بیش از ۸۰ واحد می‌رسد.

توجه کنید که این اعداد فقط مختص به سنگ‌های تراورتن است. استان مرکزی علاوه بر معدن‌های سنگ تراورتن، تعدادی از معدن‌های سنگ مرمریت را در خود جای داده است. باتوجه به موارد یادشده باید از این ظرفیت خدادادی بالاترین بهره را برد.

ضربات سنگین خشکسالی بر پیکره باغات ایلام

استان ایلام دارای ۳۵۰هزار هکتار اراضی کشاورزی و باغات است، بخش کشاورزی در استان ایلام موردتوجه بسیاری از افراد واقع شده و بیش از ۶۰ درصد مردم استان، مشغول به کشت محصولات گوناگون هستند.

عمده محصولاتی که در استان کشت می‌شود شامل انگور، پسته، هلو، انجیر، گردو، زیتون، لیمو، انار و دیگر محصولات باغی است. در سال‌های گذشته چندین هزار تن محصول باغی سالم و ارگانیک در باغات مختلف در سراسر استان تولید و روانه بازار مصرف شده است.

عمده باغات استان به تولید میوه‌های مختلف اختصاص پیدا کرده، اما کشاورزانی در استان هستند که به‌سمت تولید گیاهان دارویی، مزارع کشت زعفران و حتی گل‌محمدی سوق پیدا کردند و این تولیدات را باتوجه به بازارهای مختلف عرضه می‌کنند.

باغداران با کمبود آب روبه‌رو هستند

یکی از کشاورزان و باغداران ساکن در بخش سیوان در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: حدود ۷۵۰مترمربع زمین کشاورزی دارم که همه آن به کشت باغات از جمله زردآلو، گوجه‌سبز، هلو و گردو اختصاص پیدا کرده است.

کریم جعفری افزود: جهاد کشاورزی باید از باغداران و کشاورزان حمایت کنند و کود در اختیار ما قرار دهند، همچنین کارشناسان از باغات و زمین‌های کشاورزی باید نظارت داشته باشند.

وی تصریح کرد: در روستاها افرادی هستند که سرمایه‌ای برای احداث باغداری ندارند، دولت باید از آنها حمایت کند و سرمایه در اختیار قرار دهد.

وی گفت: به‌دلیل خشکسالی، باغداران با کمبود آب روبه‌رو هستند، باید در این راستا مسئولان به فکر باغداران باشند تا درختان ما خشک و بی‌محصول نشود.

تولید سالانه ۲۳هزار تن محصولات باغی

مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی ایلام در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: سطح کل باغات استان ایلام در حال حاضر ۵هزار و ۵۰۰هکتار است که از این میزان حدود ۸۸۳ هکتار آن غیربارور و مابقی سطوح درختان بارور است. همایون مظاهری افزود: سالانه در حدود ۲۳هزار تن تولیدات محصولات باغی در استان است.

وی بیان کرد: عمده محصولات باغی که در استان براساس سطح زیرکشت و میزان تولید، وجود دارد، شامل انگور با هزار و ۵۰۰ هکتار در استان که در رتبه اول قرار دارد، باغات گردو با حدود هزار و ۶۵۰ هکتار، هلو، زردآلو و زیتون و باغات انار است.

وی ادامه داد: در استان ایلام بسیاری از محصولات به‌دلیل شرایط ویژه سم‌پاشی انجام نمی‌گیرد، محصولی که تولید می‌شود، به‌طورقطع محصولی فراتر از محصول سالم است و این می‌تواند محصولی نزدیک به محصول ارگانیک باشد یا در بسیاری از باغات قدیمی مانند باغات گردو از سموم زیادی استفاده نمی‌شود.

مظاهری اضافه کرد: می‌توان گفت محصولات سالم و نزدیک به ارگانیک باغی در استان ایلام وجود دارد، به‌طورقطع در این راستا باید برنامه‌ریزی شود که برای حفظ سلامتی مصرف‌کنندگان این تمهیدات دیده شود که بعد از تولید محصول سالم به‌سمت محصول ارگانیک پیش رویم.

وی بیان کرد: در بحث شرایط اقلیمی، تنوع آب‌وهوایی بسیاری خوبی در استان وجود دارد که این خود باعث شده که انواع و ارقام درختان میوه را، توسعه دهیم. نکته مثبت استان ایلام این است که استانی ۴ فصل است، پس می‌تواند محصولات گرمسیری، معتدل و سردسیری در این استان کشت شود.

بسیاری از باغات دچار خشکسالی شده‌اند

وی عنوان کرد: بیشتر باغات استان تحت‌پوشش چشمه‌ها و رودخانه‌های فصلی هستند که این خشکسالی‌های اخیر باعث شد که بسیاری از باغات استان دچار خشکسالی شوند.

مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی ایلام عنوان کرد: در سال ۱۳۸۴ بود که خشکسالی در استان وجود داشت و بسیاری از باغداران درباره آبیاری باغات دچار مشکل شدند، آن زمان با همکاری وزارتخانه و مسئولان استان اعتباراتی درباره آبیاری تکمیلی باغات به‌صورت سیار انجام شد و آن سال مسئله خشکسالی در سطح باغات استان مدیریت و باغات حل شد.

وی گفت: از ابتدای سال نیز باتوجه به شرایط اقلیمی خاصی که وجود داشت، همچنین کاهش بارش‌ها، از قبل پیش‌بینی شده که امسال نیز در تابستان با خشکسالی مواجه شویم، در همین زمینه تمام مکاتبات لازم با وزارتخانه و مدیریت بحران استان انجام گرفته و امیدواریم بتوانیم در این برهه زمانی و تابستان گرم از باغداران حمایت کنیم و باغات را نجات دهیم.

مظاهری افزود: در هر شهرستانی که باغات اولیه احداث و آن باغات منجر به درآمد و تولید مثبت شده، تمایل مردم به آن باغات بیشتر می‌شود، به‌عنوان مثال در شهرستان ایوان توسعه باغات انگور در این شهرستان، باعث توسعه باغات انگور در سطح وسیعی شده است.

تسهیلات حمایتی به متقاضیان باغبانی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام نیز بااشاره به برنامه توسعه گلخانه‌ها و گیاهان دارویی جدید در امسال گفت: تاکنون ۴۰فقره تسهیلات حمایتی به متقاضیان احداث گلخانه‌های مدرن و کشت گیاهان دارویی، ادویه‌ای و عطری استان ایلام پرداخت شده است.

آذرنوش عموزاده بااشاره به مزیت نسبی گلخانه‌های مدرن از جمله سودآوری بالا و کاهش مصرف آب و اشتغالزایی مناسب گفت: در راستای توسعه بخش باغبانی استان کارشناسان و متخصصان این سازمان با مشاوره و راهنمایی‌های فنی و رایگان به متقاضیان این بخش در زمینه‌های مختلف خدمات لازم را ارائه می‌دهند.

وی گفت: مهم‌ترین راهکار جلوگیری از خسارت باید با استفاده از شیوه‌های نوین آبیاری و جلوگیری از کشت‌های سنتی و تغییر الگوی کشت باشد، همچنین رفتن به‌سوی محصولات کم‌آب و استفاده از بیمه کشاورزی می‌تواند در این راستا راهگشا باشد.

وی افزود: استفاده از روش‌های نوین آبیاری قطره‌ای در باغات باعث رشد در تولید و صرفه‌جویی ۷۰درصدی در مصرف آب شده است، مصرف آب کم و درآمدزا بودن محصولاتی مثل انگور باعث شده تا باغداران رغبت بیشتری به توسعه سطح زیرکشت این محصول داشته باشند.

سخن پایانی

شرایط و خشکسالی‌های اخیر، سرمایه‌های عظیم استان از جمله بخش باغی، کشاورزی، دامداری و دامپروری را با تهدیدهایی جدی مواجه کرده است. کشاورزی از بخش‌های اصلی اقتصادی و اشتغالزایی در استان ایلام است.

اگر اجازه دهیم این تهدیدها آثار خود را عملی سازند، تبعات منفی آن در بخش‌های مختلف اقتصادی و فرهنگی استان، از جمله افزایش بیکاری و حاشیه‌نشینی جبران‌ناپذیر خواهد بود.



۵ تصمیم جدید شورای‌عالی بورس

۲۲۸مین جلسه شورای‌عالی بورس با حضور وزیر اقتصاد، وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر اعضای شورا برگزار شد.

این جلسه با ۵ تصمیم و مصوبه به پایان رسید. به‌گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه، در این جلسه نخست گزارشی از آخرین وضعیت بازار سرمایه و صنایع بورسی و تاثیر تصمیمات وزارت نیرو درباره مدیریت مصرف برق بر صنایع مطرح و مقرر شد وزیر اقتصاد با هماهنگی وزیر صنعت، معدن و تجارت طی مکاتباتی با وزارت نیرو و هیات دولت، پیگیر اتخاذ تصمیمات مناسب در راستای مدیریت تخصیص برق صنایع در هفته‌های اوج مصرف برق باشد.

در ادامه تصمیماتی درباره نحوه مشارکت در افزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر بورسی و غیربورسی سهام عدالت اتخاذ شد تا فرآیند افزایش سرمایه این شرکت‌ها تسهیل و تعیین‌تکلیف شود.

در این جلسه همچنین اصلاحات پیشنهادی سازمان بورس اوراق بهادار در دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی و ایجاد امکان انجام معاملات گواهی صرفه‌جویی انرژی به تصویب رسید. در ادامه در راستای حفظ حقوق سهامداران حقیقی و حقوقی مقرر شد مبالغ جرایم مندرج در ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی که متوجه ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکل‌های خودانتظام و نیز مدیران آنهاست، متناسب با شاخص تورم اعلامی بانک مرکزی تعدیل شده و برای تصویب به هیات دولت پیشنهاد شود. همچنین به پیشنهاد علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی و با تصویب اعضای شورای‌عالی بورس، مقرر شد گواهی سپرده خرید سکه طلا طرح امام، پس از تایید کمیته فقهی سازمان به‌عنوان ابزار مالی در بازار سرمایه پذیرفته و درج شود.

نگاهی به فرآیند واگذاری سهام خودرویی‌ها

خودروسازان از زیان خارج می‌شوند؟

تغییر مدیریت، امید کور به بهبود شرایط صنعت خودرو

مرضیه احقاقی: اسفند سال گذشته، ابراهیم رئیسی فرمان ۸ ماده‌ای را برای صنعت خودروسازی کشور صادر کرد که بر مبنای آن مقرر شد سهام دولتی خودروسازان به فروش برسد. دولت در حال حاضر ۵ درصد از سهام ایران‌خودرو و ۱۷ درصد از سهام سایپا را در اختیار دارد. البته این میزان جدا از سهم دولت در شرکت‌های زیرمجموعه دو خودروساز بزرگ کشور است. با توجه به فرمان رئیس‌جمهوری انتظار می‌رود باقیمانده سهام دولت در این دو شرکت بزرگ خودروساز کشور تا پایان شهریور امسال واگذار شود. بدون تردید بازار سرمایه بهترین راه برای واگذاری سهام دولت در شرکت‌های خودروسازی است. بر همین اساس نیز عرضه بلوکی سهام دو شرکت خودروساز موردبحث، گزینه اصلی مطرح‌شده برای فرآیند خصوصی‌سازی آنهاست. با این وجود، در یک ماه اخیر اخبار ضدونقیض زیادی در این‌باره مطرح شده و عملکرد بازار سرمایه را تحت‌تاثیر قرار داده، چراکه با توجه به فرآیند عرضه بلوکی سهام دو شرکت یادشده، انتظار می‌رود قیمت تابلوی سهام خودرو و خساپا در تعیین قیمت بلوک اثرگذار باشد. در ادامه باید تاکید کرد که به اعتقاد کارشناسان بازار سرمایه چنانچه فرآیند خصوصی‌سازی به تغییر روند مدیریتی این شرکت‌ها منتهی شود و همزمان فرآیند قیمت‌گذاری دستوری در این صنایع ملغی شود، می‌توانیم به بهبود سودسازی این شرکت‌ها و ارزش‌مندی هرچه بیشتر سهام آنها امید داشته باشیم.



عکس: آیدا فریدی

با توجه به فرمان رئیس‌جمهوری، انتظار می‌رود باقیمانده سهام دولت در دو شرکت بزرگ خودروساز کشور تا پایان شهریور امسال واگذار شود. بدون تردید بازار سرمایه بهترین راه برای واگذاری سهام دولت در شرکت‌های خودروسازی است

واگذاری سهام خودرویی‌ها به نفع دولت است



همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صنعت خودروسازی کشور تحت‌تاثیر سیاست قیمت‌گذاری دستوری آسیب جدی را متحمل شده است. روند قیمت‌گذاری، قرعه‌کشی برای خرید خودرو و حواشی ناشی از فعالیت خودروسازان در چنین بستری، خسارت‌های قابل توجهی را به صنعتگران تحمیل کرده و بر همین اساس، شاهد تحمیل زیان قابل توجه به این صنایع و بدهی قابل توجه آنها به نظام بانکی کشور هستیم. وی افزود: نرخ‌گذاری دستوری خودرو در هر شرایطی چه دولت مالک یک صنعت باشد و چه بخش خصوصی مدیریت یک صنعت را بر عهده بگیرد، به ضرر اقتصاد کشور است. به‌علاوه آنکه باید خاطرنشان کرد کدر موقعیت کنونی دولت به‌دلیل سهمی که در صنایع خودروسازی دارد و با توجه به تداوم سیاست قیمت‌گذاری دستوری، از یک‌سو سود خود را از دست می‌دهد و از سوی دیگر، از دریافت مالیات از این صنایع محروم است. در واقع سود حاصل از صنعت خودروسازی کشور به جیب دلالان و واسطه‌ها می‌رود.

دارابی گفت: در شرایطی که این شرکت‌ها وابسته به دولت هستند، دولت موظف می‌شود از خزانه و درآمد خود، زیان این شرکت‌ها را پوشش دهد. حال اگر شرکت‌های خودرویی یادشده به بخش خصوصی واقعی واگذار شوند، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی از توان مالی لازم برای جبران چنین خسارت‌هایی برخوردار نیستند؛ یعنی بخش خصوصی توان اداره شرکت‌های خودروسازی را با تداوم سیاست قیمت‌گذاری دستوری ندارد. از این‌رو انتظار می‌رود در سیاست‌های حاکم بر این بخش تجدیدنظر شود، چراکه در غیر این صورت، هیچ متقاضی برای خرید سهم دولت در این شرکت‌های خودروسازی وجود نخواهد داشت.

ضرورت اصلاح عملکرد

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: پیش‌نیاز خصوصی‌سازی در هر صنعتی آزادسازی اقتصادی و رفع سیاست قیمت‌گذاری دستوری است. حال چنانچه دولت نحوه اعمال نفوذ خود را بر شرکت‌های خودروساز اصلاح کند و امکان تغییر شرایط و پرداخت بدهی بانکی این شرکت‌ها فراهم شود، این امکان به‌وجود می‌آید که سهام دولت در شرکت‌های خودروساز به تمام مردم فروخته شود؛ یعنی دیگر دلیلی برای واگذاری سهام دولت از طریق عرضه بلوکی سهام وجود نخواهد داشت. یا اگر هم همچنان قرار است سهام خودروسازان به صورت بلوکی عرضه شود، این سهام با قیمت واقعی آن به فروش برسد، چراکه در حال حاضر هیچ مدل قیمت‌گذاری که بتوان براساس آن ارزش سهام صنایع خودرویی را با این زیان و بدهی تعیین کند، وجود ندارد و عملا بی‌فایده است؛ بنابراین دولت قبل از واگذاری سهام باید به سمت اصلاح ساختارهای خود حرکت کند.

سهامداران خودرویی تغییر می‌کنند



یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: واگذاری سهام دولت در شرکت‌های خودروساز که برابر ۵ درصد از سهام ایران‌خودرو و ۱۷ درصد از سهام سایپاست، در طول ماه‌های اخیر در دستور کار دولت و سازمان خصوصی‌سازی قرار گرفته است. روش عرضه بلوکی سهام خودروسازان در حالت کلی اقدام مثبتی ارزیابی می‌شود که اکنون به‌عنوان اصلی‌ترین روش این واگذاری موردبحث است. اما این موضوع هم مطرح است که چرا در فرآیند واگذاری سهام دولت، امکان خریداری سهام برای عموم مردم وجود ندارد؟

وی افزود: در واقع دولت می‌تواند از روش صندوق‌های قابل معامله استفاده کرده و سهام این شرکت‌ها را به عموم سهامداران حقیقی یا مردم واگذار کند. کما اینکه در سال ۱۳۹۹ مقرر شده بود پس از واگذاری صندوق دارا یکم (سهم‌های بانکی و بیمه‌ای) و صندوق پالایشی، سومین صندوق قابل معامله در بورس در قالب صندوق فلزی و خودرویی عرضه شود. این کارشناس بورسی گفت: هرچند شرایط بورس از شهریور ۱۳۹۹ با چالش‌های جدی روبه‌رو شد، شاهد ورود بازار سرمایه به مدار سقوط بودیم و دولت از فروش سهام این شرکت‌ها صرف‌نظر کرد.

فلاح تاکید کرد: البته دولت این اختیار را دارد که روش واگذاری سهام خود را در شرکت‌های خودرویی تعیین کند. این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: فروش سهام دولت در شرکت‌های خودروسازی به‌منزله تغییر در ترکیب سهامداران این شرکت‌هاست. این امکان می‌رود که سهامداران بزرگی که در حال حاضر تحت‌تاثیر سهام دولت قرار دارند و از امکان اعمال نفوذ در این شرکت‌ها برخوردار نیستند، مالکیت خود را به مالکیت حداکثری و اثرگذار تبدیل کنند.

در واقع اینکه خریدار این دو بلوک چه کسانی هستند و از لحاظ مدیریتی چه منشی را به این دو شرکت تزریق می‌کنند بر قیمت سهام این شرکت‌ها و به‌دنبال آن عملکرد بورس اثرگذار خواهد بود. در همین حال، قیمتی که سازمان خصوصی‌سازی برای فروش این دو بلوک ارزش‌گذاری می‌کند که به بازار سرمایه جهت می‌دهد.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اثرگذاری تغییر مالکیت دولت در سهامداری شرکت‌های خودرویی بر عملکرد سهام این شرکت‌ها گفت: چنانچه دولت از سهامداری شرکت‌های خودرویی خارج شود، انتظار می‌رود روند قیمت‌گذاری خودرو متوقف شود؛ بنابراین می‌توان به پوشش زیان این شرکت‌ها امید داشت. اما اگر با تغییر روند سهامداری شرکت‌های موردبحث، همچنان مدل قیمت‌گذاری خودرو تغییر نکند، نباید به تغییر شرایط این خودروسازان و ارزش سهام آنها در بازار سرمایه امیدوار بود.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه و درباره احتمال دخالت دولت و تغییر ارزش سهام این شرکت‌ها به قصد ارزان‌فروشی یا گران‌فروشی قیمت سهام بلوکی عرضه شده در بازار سرمایه اظهار کرد: چنین اعمال نفوذهایی از سوی دولت به‌سادگی قابل رصد هستند؛ بنابراین بعید به‌نظر می‌رسد دولت اقدام به چنین دستکاری‌هایی در روند عرضه سهام خودروسازان کند.

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر مقایسه عرضه سهام صندوق دارا یکم و صندوق پالایش یکم در سال ۱۳۹۹ گفت: در سال ۱۳۹۹، قیمت سهام در بازار سرمایه به شکل افسارگسیخته‌ای رشد پیدا کرد و دولت هم جلوی این روند افزایشی بی‌دلیل را نگرفت. در ادامه صندوق‌های ETS نیز گران قیمت‌گذاری شدند اما عمدی در این روند در میان نبوده است. در حال حاضر نیز نباید نگران دخالت دولت در فرآیند تعیین قیمت سهام بلوک‌های عرضه شده سهام خودرویی‌ها بود.

سخن پایانی

دور جدید وعده‌های مسئولان مبنی بر خصوصی‌سازی صنایع خودروسازی کشور بر عرضه بلوکی سهام دولت در بازار سرمایه متمرکز است. در حال حاضر، ۵ درصد سهام دولت در ایران‌خودرو و ۱۷ درصد باقیمانده سهام دولت در سایپا قابلیت واگذاری دارد؛ البته ابتدا باید وثیقه این دو سهم رفع شود و به‌جای این سهام اموال دیگری از دولت وثیقه‌گذاری شود؛ بدین‌ترتیب زمینه واگذاری سهام دو شرکت یادشده فراهم می‌شود. سیاست‌گذاران دولتی معتقدند عرضه بلوکی سهام ایران‌خودرو و سایپا به حفظ ارزندگی سهام این شرکت‌ها کمک می‌کند. البته باید خاطرنشان کرد که به اعتقاد کارشناسان بورسی عرضه این دو بلوک لزوما تاثیر مثبتی بر عملکرد دو خودروساز بزرگ کشور نخواهد داشت. این شرکت‌ها در سایه قیمت‌گذاری دستوری با چالش‌های جدی مدیریتی روبه‌رو هستند و زیان انباشته قابل توجهی دارند.

درنتیجه تا تغییر اساسی در فرآیند مدیریتی این شرکت‌ها حاصل نشود نمی‌توان به اثرگذاری تغییرات جدید و فرآیند واگذاری آنها در سودسازی شرکت‌ها امید داشت؛ بنابراین تعیین سهامداران اصلی این شرکت‌ها و تیم مدیریتی جدید در این شرکت‌ها از اهمیت ویژه‌تری برخوردار است و حتی می‌تواند سمت‌وسوی بازار سرمایه را تعیین کند. در ادامه دولت نیز از زیر فشار تامین خسارت‌های این شرکت‌ها خارج می‌شود و حتی می‌تواند روی دریافت مالیات از این شرکت‌ها حساب کند. هرچند همچنان درباره تعیین خریداران سهام این شرکت‌ها و موضوعاتی که با عنوان اهلیت مطرح می‌شوند، حرف‌وحدیث بسیار است.

جوابیه

تلاش دولت و سازمان بورس برای بازگشت رونق و اعتماد به بازار سرمایه

حمایت دولت از بورس، نتیجه‌بخش بود

با سلام و احترام؛ پیرو انتشار مطلبی با عنوان «سیگنال انفعال دولت به بازار سرمایه» در صفحه ۱۱ روزنامه به شماره ۲۰۶۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۲، خواهشمند است توضیح سازمان بورس و اوراق بهادار با توجه ماده ۲۳ قانون مطبوعات در همان صفحه و ستون و با همان حروف روزنامه و در نخستین شماره منتشر شود:

«پس از تصویب بندهای حمایتی از بازار سرمایه در ۵ بهمن‌ماه ۱۴۰۰ و ابلاغ آن در ششم بهمن از سوی معاون اول محترم رئیس‌جمهور، تا پایان خردادماه ۱۴۰۱، شاخص کل بورس تهران (وزنی ارزشی) حدود ۲۶ درصد رشد و شاخص کل بورس تهران (هم‌وزن) ۳۳ درصد رشد داشته است. بررسی ۳۵۳ نماد بورسی نشان می‌دهد تعداد روزها با میانگین بازدهی مثبت نسبت به روزهای قبل از تاریخ ۵ بهمن، افزایش معنی‌داری یافته که موثر بودن این بندهای حمایتی دولت است. به‌عنوان مثال، یکی از مهم‌ترین اقدامات حمایتی دولت تعیین سقف نرخ گاز خوراک و سوخت برای صنایع بوده است. با قیمت‌های فعلی گاز در اروپا و امریکا، اگر سقف قیمتی برای نرخ گاز صنایع اعمال نمی‌شد، حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان سود صنایع کاهش پیدا می‌کرد و علاوه بر زیانده شدن صنایع و فشار مضاعف بر صندوق‌های بازنشستگی، به عقیده برخی تحلیلگران بازار سرمایه شاخص کل کاهش حداقل ۲۰ درصدی را تجربه می‌کرد و زیان سنگین مجددی به آحاد مردم وارد می‌شد. یکی از اقدامات فوق‌العاده موثر، هوشمندانه و به‌موقع دولت در بازار سرمایه همین مصوبه بوده است. ابتکاراتی همچون پرداخت سود سنواتی به مردم که در واقع حق الناسی است که سال‌های سال در حساب بانکی شرکت‌های بورسی رسوب کرده و به مردم پرداخت نشده بوده، تحقق ورود نخستین استارت‌آپ به بازار سرمایه در دولت جدید نیز اقدام مهم دیگر هفته‌های اخیر بوده است. این اقدام با استقبال گسترده شرکت‌های دانش‌بنیان همراه شد و انگیزه‌ی جدیدی را به شرکت‌های دانش‌بنیان تزریق خواهد کرد؛ انگیزه رشد و در نهایت عرضه در بازار سرمایه، پذیره‌نویسی نخستین صندوق در صندوق، نخستین صندوق با تضمین اصل سرمایه، نخستین موافقت اصولی با صندوق املاک و مستغلات و اقدامات بی‌شمار دیگری که کاملا خلاف مطالب و تیتر مذکور را اثبات کرده است.

در تکمیل توضیحات این یادداشت توضیحی لازم است تاکید شود که اساسا بازار سرمایه و تحولات در این بازار معلول تحولات در بخش حقیقی اقتصاد است. در واقع، اثرات تغییر در متغیرها و ریسک‌های حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، تجاری، اجتماعی و... در نرخ سهام، صنایع مختلف و به‌تبع آن بازار نمود پیدا می‌کند. منتهی به‌واسطه مختصاتی که در آن قرار داشته باشیم، شدت و ضعف این اثرگذاری متغیر است. همین‌طور تأخیر در شروع اثرات ناشی از تغییر متغیر و زمان ماندگاری اثر نیز برای هر مسئله‌ای متفاوت خواهد بود. در مقطعی صرفاً بحث نرخ ارز خارجی، مناسبات سیاسی یا فرضا جنگ در نقطه‌ای از جهان مطرح می‌شود و ماندگاری اثر آن چند ماه زمان می‌برد. اما در مقطع دیگری تعدد متغیرها بیشتر یا کمتر می‌شود و ماندگاری اثرات ناشی از آن‌ها هم با یکدیگر متفاوت خواهد بود و متغیر بنیادی که اثرات طولانی مدت‌تری داشته باشد، اهمیت بیشتری می‌یابد. ضمن اینکه باید توجه داشته باشیم سرعت گردش اطلاعات در بازار نیز تغییرات کم‌سابقه‌ای را تجربه کرده است. همچنین مصمم بودن دولت در حمایت از بازار سرمایه کشور، موجب شده دستوراتی مبنی بر مدنظر قرار دادن ملاحظات بازار سرمایه کشور در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌ها صادر شود. رفع ابهامات نیز یک مسئله اساسی است و نباید قوانین و مقرراتی را وضع کرد که هزینه‌هایی را به صنایع مزیت‌دار کشور تحمیل کنند بدون اینکه حمایتی برای جبران آن دیده شده باشد. دولت و مجلس در تعامل حداکثری با یکدیگر اولویت اساسی حمایت از تولید در کشور را با جدیت دنبال می‌کنند، لذا قطعاً در جهت کاهش سودآوری و تضعیف صرفه‌های اقتصادی بنگاه‌های تولیدی حرکت نخواهند کرد و از این منظر تردیدی در لزوم حمایت سیاست‌گذار و قانون‌گذار از طریق وضع قوانین لازم وجود نخواهد داشت. صرف‌نظر از اینکه ماندگاری اثرات این حمایت‌ها چه میزان است، لازم است دولت و مجلس همسان توجه به سایر موضوعات و دغدغه‌ها در کشور، از هر امکانی برای حمایت از تولید و بنگاه‌های اقتصادی، جلوگیری از کاهش حاشیه سود زنجیره تولید و سرمایه‌گذاری، تعدیل نسبی اثرات سوء قیمت‌گذاری دستوری، پشتیبانی از تولید آسیب‌دیده از تکانه‌های تحریم و زمان ماندگاری اثر نیز برای هر مسئله‌ای متفاوت خواهد بود. در مقطعی صرفاً بحث نرخ ارز خارجی، مناسبات سیاسی یا فرضا جنگ در نقطه‌ای از جهان مطرح می‌شود و ماندگاری اثر آن چند ماه زمان می‌برد. اما در مقطع دیگری تعدد متغیرها بیشتر یا کمتر می‌شود و ماندگاری اثرات ناشی از آن‌ها هم با یکدیگر متفاوت خواهد بود و متغیر بنیادی که اثرات طولانی مدت‌تری داشته باشد، اهمیت بیشتری می‌یابد. ضمن اینکه باید توجه داشته باشیم سرعت گردش اطلاعات در بازار نیز تغییرات کم‌سابقه‌ای را تجربه کرده است. همچنین مصمم بودن دولت در حمایت از بازار سرمایه کشور، موجب شده دستوراتی مبنی بر برخی مواد قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی یکی از اقدامات سازمان بورس پیرامون شفافیت صورت‌های مالی پالایشگاه‌های بورسی و صندوق پالایش یکم بوده است. همچنین درخواست اینکه شرکت‌های پالایشی بتوانند پس از تامین سوخت کشور، مازاد محصولات خود (فرآورده‌های اصلی و ویژه) را به‌طور مستقل به فروش برسانند از دیگر موارد مطروحه در رایزنی‌ها با وزارت نفت پیرامون این شرکت‌ها و صندوق پالایش یکم بوده است. همچنین از وزیر نفت خواسته شده که «موضوعاتی از قبیل قیر به دستگاه‌های اجرایی موضوع‌بند ز تبصره یک ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور در صورت لزوم با تنظیم قرارداد مشخص و با رعایت صرفه و صلاح سهامداران شرکت‌های ذی ربط (از جمله شرکت‌های پالایش نفت) به شرکت‌های مزبور محول شود. آخرین مورد از اقدامات پیرامون اصلاح رویه غلط موجود، پیگیری جهت ارسال فوری نرخ نهایی نفت به شرکت‌های پالایشی بود است. اقدامات سه‌گانه سازمان بورس پیرامون صندوق پالایش یکم، قطعا به بهبود وضعیت این صندوق خواهد انجامید و می‌تواند در بلندمدت موجب نزدیک شدن هر چه بیشتر نرخ هر واحد این صندوق به ارزش ذاتی واحدهای این صندوق شود. سازمان بورس و اوراق بهادار در اقدامی جدید این راهکارها را در راستای نزدیک‌تر شدن صندوق‌های پالایش یکم و دارا یکم به ارزش ذاتی خود در هیات مدیره جمع‌بندی و پیشنهاد کرده است.

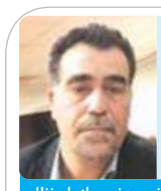
۱. براساس این پیشنهاد، اشخاص غیردولتی سهامدار این صندوق‌ها باید بتوانند در صندوق‌ها اعمال رأی کنند. پیش از این تنها دولت امکان تاثیرگذاری مستقیم در مجمع صندوق‌ها را داشت و سایر سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی امکان مشارکت در تصمیم‌گیری این صندوق‌ها را نداشتند.

۲. سازمان بورس در پیشنهادی دیگر مطرح کرد که این ETFها به صندوق‌های فعال و بخشی تبدیل شوند به این معنی که صندوق‌ها می‌توانند ترکیب سبد سهام را تغییر داده و بازارگردان نیز داشته باشند؛ این در حالی است که پیش از در سبد سهام صندوق پالایش یکم تنها ۴ نماد شتران، شپنا، شبندر و شبریز و در سبد سهام صندوق دارا یکم نمادهای وبملت، وبصادر، وتجارت، اتکام و البرز وجود داشت و با مدیریت غیرفعال (عدم امکان تغییر در تعداد سهام موجود و خرید و فروش نماد جدید) اداره می‌شد، اما با اجرای پیشنهاد حاضر امکان تغییر ترکیب سبد سهام و استفاده از ظرفیت بازارگردان نیز برای آنها فراهم خواهد شد.

۳. امکان فروش واحدهای ممتاز این صندوق‌ها در یک مزایده و واگذاری آن به بخش خصوصی برای جذب نقدینگی بیشتر، یکی دیگر از پیشنهادهای مطرح‌شده در این خصوص است. این پیشنهاد نیز در راستای پیشنهاد اول بوده و امکان فروش واحدهای ممتاز را به‌منظور جذب منابع جدید و بکارگیری در اداره صندوق به‌منظور افزایش قدرت مانور سرمایه‌گذاری مطرح شده است. گفتنی است، در حال حاضر این راهکارها برای اجرایی شدن در انتظار تصویب شورای‌عالی بورس است. پیش‌بینی می‌شود با اجرایی شدن این پیشنهادها، نرخ هر واحد صندوق‌های دارا یکم و پالایش یکم به ارزش ذاتی خود نزدیک‌تر شوند. یادآور می‌شود، از آنجا که عملکرد صندوق‌ها ارتباط مستقیم به عملکرد دارایی‌ها و نحوه مدیریت آنها دارد، هر صندوق از واحدهای سرمایه‌گذاری تشکیل شده که ارزش آنها با NAV یا خالص ارزش دارایی‌های صندوق مشخص می‌شود.

یادداشت

دست و بال معدنکاری را بسته‌اند



محمدابراهیم برهانی ـ عضو سازمان نظام مهندسی معدن سمنان

رهبر معظم انقلاب چندین و چند سال است که تاکید می‌کنند باید به سرمایه‌گذاری و تولید اهمیت بیشتری داده شود.

آیا بین سرمایه‌گذاری که وارد بخش تولید شده است با سرمایه‌گذاری که کار تولیدی نمی‌کند و ارز و طلا می‌خرد و می‌فروشد و جامعه را دچار بحران می‌کند، تفاوتی وجود دارد یا خیر؟ اگر سرمایه‌گذار و تولیدکننده ما سرباز اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود، چطور می‌تواند بدون ابزار و امکانات فعالیت کند؟ آیا این کار آب ریختن به آسیاب دشمن نیست؟

در حقیقت جذب سرمایه‌دار به بخش تولید یکی از اهداف بزرگ اقتصادی در همه کشورها به‌شمار می‌رود، اما در کشوز ما سیاست‌هایی اعمال می‌شود که سرمایه‌گذاران را فراری دهد و سخنانی به‌زبان می‌آید که بخش سرمایه‌داران را مدام با اتهام‌های گوناگون روبه‌رو می‌کند و این روال شاهدی بر ناپختگی مسئولان این بخش است.

آیا امروز ارز تثبیت شده است، ماشین‌آلاتی که ابزار کار معندار است، در اختیارش قرار دارد، مشکل تعرفه واردات و عوارض صادرات حل شده، زیرساخت و بستر فعالیت معدنکاری مهیا است؟ راهی برای حل مشکلات ریز و درشت معدن اندیشیده شده است که حالا می‌گویند معدنداران در پرداخت حقوق دولتی قصور می‌کنند؟ می‌گویند حقوق دولتی هرچه زودتر پرداخت شود یا اعلام می‌کنند که جریمه دیرکرد حقوق دولتی کمتر از بهره بانکی است و به‌همین دلیل مطالبات دولتی به‌موقع پرداخت نمی‌شود.

داستان به‌شکل دقیق مانند آن است که با قول، حمایت و وعده‌هایی رنگارنگ از شناگری خواهش کنیم در تیم ما شنا کند. به‌هر ترتیب ممکن است اعتمادش را جلب کنیم و از او قول بگیریم که در رقابت‌ها حداقل مقام دومی را کسب کند. بعد که وارد گود شد، نه هیچ امکاناتی در اختیارش بگذاریم و نه خوراک و ابزار مناسب برایش تامین کنیم و در نهایت هم دست و پایش را ببندیم و از او بخواهیم شنا کند و بعد برای اینکه مقام دوم را کسب نکرده او را جریمه کنیم! چطور توقع داریم این فرد مسابقه دهد و با نمایندگان دیگر کشورها رقابت کند! چرا کسی حساب نمی‌کند همه ابزار از این فرد گرفته شده است و دست و بالش بسته شده است!

وقتی سرمایه‌داری ریسک حضور در بخش معدن را قبول می‌کند، باید مورد حمایت قرار گیرد یا اینکه هنوز از چاله‌ای در نیامده به چاه هل داده شود؟ آیا کسی به این نکته توجه می‌کند که سرمایه‌گذار این بخش اشتغال ایجاد خواهد کرد، با صادرات برای کشور ارزآوری می‌کند یا جلوی خروج ارز از کشور را می‌گیرد.

با این روش‌های جاری در کشور، هم سرمایه ملی هدر می‌رود و هم نشان می‌دهد که حضور در بخش معدن، آخر و عاقبت خوشی ندارد.

کسی نمی‌گوید با این روش مدیریت چطور می‌توان سرمایه‌گذاری که دلالی می‌کند و درآمد بی‌دغدغه‌ای دارد، وارد حوزه معدن کرد؟ آیا کسی فکر نمی‌کند که با شرایط موجود، درآمد و هزینه معدنکاری گاهی حتی سربه‌سر هم نیست. آیا به این ترتیب دلالی ترویج داده نمی‌شود؟

کنترل درآمد و هزینه که دست دولت است و با سیاست‌گذاری‌هایش بازار را کنترل می‌کند، آیا نمی‌داند که وقتی هزینه‌ها ناگهان چندین و چندبرابر می‌شود و سرمایه‌گذار این حوزه با سر زمین می‌خورد، نمی‌تواند حقوق دولتی را پرداخت کند. چرا کسی به این موضوع اشاره نمی‌کند که در سال ۹۸ کل حقوق دولتی معدن ۱۰هزار میلیارد تومان بوده است و امروز با جهش ۴برابری به رقم ۴۰هزار میلیارد تومان رسیده است؟

به‌جای فرافکنی کمی برای تولیدکننده احترام قائل باشیم و اجازه ندهیم همین تعداد اندک سرمایه‌گذار هم از این حوزه فراری شوند.

گفته می‌شود که معدنداران حقوق دولتی را پرداخت نمی‌کنند یا آن را به‌تعویق می‌اندازند. چطور چنین چیزی ممکن است؟ اگر معدنداری در این زمینه سهل‌انگاری کند، سلب صلاحیت می‌شود یا تضامینش به‌اجرا گذاشته می‌شود، پس چطور است که دولت نمی‌تواند حقوق دولتی را وصول کند؟

شرایط پرداخت حقوق دولتی قانونی است که در مجلس به‌تصویب رسیده است و وزارت صمت باید این موضوع را در نظر داشته باشد که حوزه فعالیتش در محدوده قوه مجریه است نه قوه قضاییه یا مقننه.

اگر قرار است اصلاحی در زمینه حقوق دولتی انجام شود باید در قوه مقننه انجام شود. نحوه محاسبه حقوق دولتی مشخص است و موضوع اصلا پیچیده نیست. رویه اخذ حقوق دولتی هم کامل مشخص است. کجا قانون‌گذار حکم کرده که حقوق دولتی باید بلافاصله پرداخت شود.

اگر قرار بود حرمت سرمایه‌گذار رعایت نشود، قانون‌گذار می‌توانست حکم کند این مطالبات باید درجا پرداخت شود، نه اینکه پیش‌بینی شود که بعد از ۶ماه تاخیر، یک درصد به حقوق دولتی افزوده شود، در ۶ماهه دوم یک درصد و دیگر و....

بدون تعارف باید بگویم که اگر با همین فرمان پیش برویم، به‌زودی سرمایه‌گذاری در حوزه معدن به کل تعطیل خواهد شد.

باید جلوی معدنکاری در اعماق دریا را گرفت

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه با تاکید بر اینکه باید جلوی معدنکاری در اعماق دریا گرفته شود، گفت: برای جلوگیری از ادامه استخراج معادن در اعماق دریا نیازمند چارچوبی قانونی هستیم.

به‌گزارش ماین‌نیوز، مکرون که در حاشیه کنفرانس اقیانوس سازمان ملل متحد در لیسبون سخن می‌گفت، تاکید کرد: باید استخراج معادن در دریاهای آزاد را با توسل به قانون متوقف کنیم و اجازه ندهیم فعالیت‌های معدنکاوی جدید این اکوسیستم‌ها را به خطر بیندازد.

در چند سال اخیر از یک‌سو علاقه بین‌المللی رو به رشدی برای استخراج معادن از اعماق دریا پدید آمده است و از سوی دیگر مقاومت‌هایی از طرف برخی دولت‌ها و گروه‌های زیست‌محیطی شکل گرفته است تا جلوی معدنکاوی زیرآب گرفته شود یا حداقل به‌صورت قانونمند در آید.

کشورهایی مانند جزایر پالائو و فیجی در اقیانوس آرام و شیلی در امریکای‌جنوبی با استناد به نگرانی‌های زیست‌محیطی و فقدان داده‌های علمی کافی، خواستار توقف جهانی تمام فعالیت‌های معدنکاوی در اعماق دریا شده‌اند. البته تمام کشورها مخالف چنین کاری نیستند. برای مثال چین به‌عنوان یکی از کشورهای پیشرو در اکتشاف معادن در اعماق دریا است و کشورهای کوچک نیز در این زمینه با آن مشارکت می‌کنند.

کشورهای عضو G۷ (آلمان، فرانسه، ایتالیا، ژاپن، بریتانیا، امریکا و کانادا) در نشست ماه گذشته خود موافقت کردند، تنها در صورت کنترل و مهار آسیب‌های جدی محیط‌زیستی با چنین پروژه‌های معدنی موافقت خواهند کرد.

در گفت‌وگوی صمت با کارشناسان مطرح شد

معدن و دغدغه‌های سرمایه‌گذاری

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

سرمایه‌گذاری نخستین مرحله از حیات صنعت معدن و مواد معدنی است که به‌تازگی آن را حلقه مفقوده بخش صنعت معدن معرفی می‌کنند. کارشناسان چندی است که درباره کاهش سرمایه‌گذاری در این بخش، ابراز نگرانی می‌کنند و دلایل چندی برای آن اظهار می‌دارند. صمت برای بررسی این موضوع پای صحبت ۲ تن از کارشناسان و فعالان نسل جدید حوزه معدن نشست تا از منظر آنها به این مسئله نگاه کند.



عکس: صمت

استفاده از یک مدیر خلاق، جسور و عالم به فضای معدنی کشور می‌تواند بخشی از مشکلات را حل کند و نیاز به سرمایه‌گذاری خاصی نیست

علل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن



احسان پیری ـ فعال معدن و مدیر مسئول ماهنامه توسعه معادن: سرمایه‌گذاری در بخش معدن، کار پرریسکی است و باتوجه به اتفاقاتی که به‌تازگی در قوانین معدنی اتفاق افتاده است ـ به‌عنوان مثال موضوع حقوق دولتی، حق اکتشاف و امثال آن ـ علاقه بخش خصوصی به این فعالیت کاهش پیدا کرده است. تا امروز دولت بسترسازی مناسبی برای حضور بخش خصوصی در حوزه معدن فراهم نکرده است.

یکی از اقدامات مهم این است که اکتشافات اولیه باید از سوی حاکمیت یا دولت باید اتفاق بیفتد که پیش از این سازمان زمین‌شناسی متولی آن بود، اما تا امروز هیچ‌یک از ارگان‌ها و سازمان‌ها وظایف ذاتی خود را طبق شرح ماموریت و مسئولیت‌های قانونی خود انجام نمی‌دهند. در این چند سال اخیر، سازمان زمین‌شناسی به‌شدت تضعیف شده است و جایگاه فنی و تخصصی خود را ندارد. خواه ناخواه خیلی از کارهای اکتشافی به ایمیدرو و محول شده است. فعالیت تخصصی این سازمان هم بیشتر در بخش صنایع بوده است تا معدن.

به اعتقاد من تا زمانی که اطلاعاتی که در اختیار بخش‌های مختلف حاکمیت مثل وزارت نفت، ارتش، سازمان زمین‌شناسی و مانند آن به‌صورت شفاف در اختیار همه علاقه‌مندان حوزه سرمایه‌گذاری بخش معدن قرار نگیرد، فضای مجهولی برای سرمایه‌گذاران این حوزه ایجاد می‌کند. از سوی دیگر قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های ناگهان که برای فعالیت‌های معدنی وجود دارد یا صادر می‌شود همه دست به‌دست هم می‌دهد تا سرمایه‌گذاری کم و کمتر شود. البته امیدواریم که با تحولاتی که به‌تازگی دارد اتفاق می‌افتد و حرکت دولت به‌سمت واگذاری کارها به بخش خصوصی، این کم و کاستی‌ها جبران شود. چون بخش دولتی بسیار فربه و کند شده است و نمی‌تواند کارها را به‌صورت سیستماتیک جلو ببرد و ابزارهای لازم را هم ندارد، بنابراین باید دولت این مسئولیت‌ها را به‌تدریج واگذار کند تا حوزه سرمایه‌گذاری در بخش معدن متحول شود. این اقدام می‌تواند یکی از بهترین اتفاقات در کشور را رقم بزند، زیرا ما جزو معدود کشورهایی هستیم که هم منابع غنی انرژی داریم و هم معادنی غنی و با ظرفیت بالا که اگر اینها با هم ممزوج شود، نقش پررنگی در تامین زنجیره حوزه معدن و صنایع معدنی اتفاق می‌افتد.

نقش دولت در ایجاد ثبات و ترغیب سرمایه‌گذاری

چندین سال پیش یکی از اساتید دانشگاه تربیت‌مدرس نقشه راهی برای معدن تبیین کردند. همان نقشه راه ـ باوجود نواقص و ایراداتی که به آن وارد شد ـ می‌توانست بسیار کارگشا باشد، اما همان هم ملاک عمل قرار نگرفت و در بایگانی قرار گرفت. اگر همان نقشه راه چکش‌کاری و ایرادات آن اصلاح می‌شد، شاید بسیاری از مشکلات امروزه بحث سرمایه‌گذاری به‌وجود نمی‌آمد. یکی دیگر از مواردی که ابتر ماند، موضوع کادا است بود که وزارت صنعت، معدن و تجارت آن را راه‌اندازی کرد و قرار بود لایه‌های مختلف اطلاعاتی روی آن قرار گیرد و در دسترس عموم باشد که اگر چنین اتفاقی می‌افتاد، داده‌ها و اطلاعات بسیار وسیع و موثری وجود داشت که باتوجه به همپوشانی لایه‌ها، ریسک تصمیم‌گیری و سرمایه‌گذاری را کاهش می‌داد. امروز یک مدیر واقعی می‌تواند همه این مشکلات را حل کند، چون همه دیتاها را داریم و هزینه برای راه‌اندازی سیستم و بارگذاری اطلاعات برای مجموعه دولت ایجاد نخواهد شد. فقط مدیری باید بیاید که جرات و جسارت تصمیم‌گیری داشته باشد و یک‌بار برای همیشه این فضایی را که تاالان بر بخش معدن حاکم بوده، تغییر بدهد. یکی از مهم‌ترین ایرادات بخش معدن، تعامل نداشتن معاونت معدنی با بخش خصوصی است. این معاونت تا امروز، ارتباط خوب و موثری با مجموعه‌ها، تشکل‌ها و بخش‌هایی که در این مجموعه مشغول کار هستند، برقرار نکرده و خواه‌ناخواه اتفاقی که باید در حوزه معادن بیفتد، نیفتاده است.

بر این اساس، راه و روش برون‌رفت از این مشکل استفاده از یک مدیر خلاق، جسور و عالم به فضای معدنی کشور است که بتواند این مشکلات را حل کند و نیاز به سرمایه‌گذاری خاصی نیست.

همین دیتاها و اطلاعاتی که داریم را اگر بتوانیم طبقه‌بندی کنیم و در دسترس عموم قرار دهیم، خیلی از مشکلات حل می‌شود و همه فعالان این حوزه راه خود را پیدا می‌کنند.

واقعیت این است که ما ظرفیت‌های زیادی داریم و اگر شما به سازمان نظام مهندسی معدن ایران توجه کنید، بیش از ۳۰هزار نفر عضو دارد که همه فارغ‌التحصیل رشته معدن یا زمین‌شناسی بوده‌اند و هستند و ظرفیت بزرگی است، زیرا از مهم‌ترین عوامل موفقیت بنگاه‌های بزرگ، سرمایه انسانی است.

ما سرمایه انسانی داریم، اطلاعات و داده‌های موردنیاز و بخش خصوصی فعال را هم داریم و اگر از همه اینها در کنار هم بهره ببریم، فضای بسیار مطلوب‌تری در بخش معدن ایجاد خواهد شد.

موانع جذب سرمایه‌گذاری خارجی

ما در حال حاضر تحریم هستیم و در عمل مشکلات عدیده‌ای برای حضور سرمایه‌گذار خارجی وجود دارد. اگر این تحریم‌ها مدیریت شود، راه‌ها و پیشنهادات مختلفی برای جذب سرمایه‌گذار خارجی وجود دارد.

یکی از مشکلات تحریم‌ها این است که ما نمی‌توانیم مراودات مالی داشته باشیم، بحث رمزارزها و پول‌هایی که در بستر بلاکچین در فضای مجازی وجود دارد، می‌تواند معضل مالی را حل کند.

شرکت‌های بزرگ چون سهامداران آن کشورهایی مانند امریکا هستند، خواه‌ناخواه نمی‌توانند در ایران حضور داشته باشند، اما به‌عنوان مثال شرکت‌های چینی می‌توانند سرمایه‌گذاری کنند، زیرا کشوری مانند ایران در واقع ظرفیت زیادی در این حوزه دارد.

البته همه تقصیرها را نباید گردن تحریم انداخت. خود ما هم کم‌کاری‌های زیادی داشتیم. معضل دیگر این است که شاید تبلیغات و اطلاع‌رسانی ما در این حوزه ـ حتی در کشورهای همسایه ـ کمرنگ بوده است. به‌عنوان مثال در اکسپو دبی بسیاری از کسانی که در غرفه معدن حضور پیدا می‌کردند، اطلاعات ناچیزی درباره معادن ایران داشتند.

اینکه ما در رسانه‌های مختلف حضور نداریم و در حوزه تخصصی مثل معدن، فولاد، زنجیره‌هایی که از معدن مشتق می‌شود و امثال آن نقش و رنگی از کشور ما نیست، ضعف بزرگی است که به بحث سرمایه‌گذاری خارجی صدمات جبران‌ناپذیری وارد می‌کند.

البته درست است که تحریم‌ها تاثیرگذار است و راه ما را دشوار کرده است، اما ما هم دست روی دست گذاشته‌ایم. خیلی کارها الان از سوی سازمان توسعه تجارت در حوزه تجارت در حال انجام است که قبل از این نبود، در حالی که نه تحریمی جابه‌جا شده و نه اتفاق خاصی در فضای بین‌المللی رخ داده است.

وقتی هر منطقه یا استانی قانون را تفسیر به رای می‌کند، مشکلات به کلاف سردرگمی تبدیل می‌شود که هیچ سرنخی برای بازکردن آن پیدا نمی‌شود

مشکلات پیش‌پای سرمایه‌گذاران



امین گندمکار ـ کارشناس حقوق و فعال معدنی: اکثر این مشکلات مربوط به قوانین، وظایف و ساختارها است. وقتی معضلات یک حوزه تا این اندازه ریشه‌ای باشد، تمام فعالیت‌ها دچار چالش می‌شود.

به‌عنوان مثال باتوجه به اهمیت موضوعات محیط‌زیست، منابع‌طبیعی و معدن و صنایع‌معدنی و از آنجا که موضوع همه آنها هم به انفال مربوط می‌شود، در عمل همیشه فعالیت‌های هر یک عرصه را برای حوزه دیگر تنگ می‌کند. این معضل زمانی پررنگ‌تر می‌شود که می‌بینیم هریک قوانین و دستورالعمل‌های بسیار قوی و دقیقی دارند که اعمال، استدلال‌ها و مخالفت‌هایی که با هم انجام می‌دهند، براساس آن است.

این مشکل از جایی ناشی می‌شود که اختیار مدیریت انفال در دست چند دستگاه اجرایی تقسیم شده است، این تعارضات به‌وجود می‌آید. راهکاری که به‌نظر من می‌رسد، این است که مدیریت واگذاری انفال در دست یک نهاد باشد.

به این ترتیب یک مرجع تصمیم می‌گیرد که اگر جایی به‌واسطه معدنکاری موضوع تخریب محیط‌زیست مطرح است، اولویت با کدام بخش است. اگر محیط‌زیست منطقه در اولویت بود، عملیات معدنکاری را به جایی دیگر منتقل کنند و اگر امکان احیا و بازسازی طبیعت منطقه وجود دارد، جلوی فعالیت‌های معدنی را نگیرند، چون موضوع اشتغالزایی پایدار، رشد و توسعه کشور، ارزآوری و مانند آن مطرح است.

بنابراین بیشتر این مشکلات را می‌توان در مرحله قانون‌گذاری برطرف کرد. اگر تعارضات، ابهامات و ضعف‌ها برطرف شود، چالش‌ها به‌شکل قابل‌توجهی کاهش می‌یابد.

تفسیر به رأی ممنوع است

مشکل دیگر اجرا نشدن برخی قوانین است. به‌عنوان مثال در دوره‌ای وزارت صمت با یک بخشنامه جلوی اعمال ماده ۲۴ قانون معادن را گرفته بود و هیچ‌کسی هم به اعتراضات پاسخگو نبود. پس وقتی قوانین موجود هم به‌طور سلیقه‌ای اجرا می‌شود یا مورد بی‌توجهی افراد و مدیران قرار می‌گیرد، به آنها عمل نمی‌شود یا هر منطقه یا استانی قانون را تفسیر به رأی می‌کند، مشکلات به کلاف سردرگمی تبدیل می‌شود که هیچ سرنخی برای بازکردن آن پیدا نمی‌شود.

پیشنهاد کاربردی

پیشنهاد من این است که نهادی در قالب شورای‌عالی یا کمیسیون مشترک و مانند آن تشکیل شود که مدیرانش از نهادهای مسئول در زمینه انفال انتخاب شده باشند، قانومند شود و ساختار پیدا کند و بعد این نهاد مسئول مستقیم تصمیم‌گیری درباره موضوع واگذار شدن یا نشدن انفال شود.

این شرایط موجود فقط هدردادن انرژی است که به‌طبع سرمایه‌گذار را از این بخش فراری می‌دهد.

به‌عنوان مثال توجه کنید که بخشی از مساحت کشور در اختیار منابع‌طبیعی قرار دارد که یکی از ارگان‌های بسیار قدرتمند است که در مقابل وزارت صنعت، معدن و تجارت قد علم می‌کند و در بیشتر موارد هم مخالف فعالیت معدنکاری است.

قریب ۹ الی ۱۰درصد در اختیار محیط‌زیست است که آنها هم قوانین بسیار سفت و سختی دارند و در مناطق چهارگانه به‌طورمطلق اجازه معدنکاری نمی‌دهند و آن موارد معدودی هم که در این مناطق وجود دارد یا مسبوق به سابقه است یا با وساطت شخص وزیر می‌توانند به فعالیت‌های خود ادامه بدهند.

عرصه باید بررسی شود یا متقاضی؟

واقعیت این است که اگر قرار باشد معدنکاری پا بگیرد و رشد کند، باید مدیریت واگذاری انفال در بخش معدن و صنایع معدنی در اختیار نهادی مستقل قرار گیرد که با دیدی ورای وابستگی‌های ارگانی موجود به موضوع نگاه کنند و برای آن تصمیم بگیرند و بگویند که آیا ارزش‌افزوده معدنکاری در یک بخش برای مردم منطقه و کشور بیشتر است یا اولویت با حفظ منابع‌طبیعی است. گاهی موضوع مهم این است که سازمان منابع‌طبیعی و آبخیزداری کشور برای ارائه مجوز به یک شخص پاسخ مثبت و به شخصی دیگر پاسخ منفی می‌دهد.

به‌عبارت دیگر، تفسیر اشتباه از قانون در این زمینه مشهود است، زیرا از نظر قوانین باید از منابع‌طبیعی و محیط‌زیست درباره عرصه استعلام شود، اما در چند سال اخیر ارگان‌های فوق این استعلام را به افراد تسری داده‌اند و در واقع متقاضی را آنالیز می‌کنند تا تصمیم بگیرند با درخواستش موافقت کنند یا خیر. برای همین است که برای مثال من نوعی که مراجعه می‌کنم، پاسخ منفی می‌گیرم و نفر دیگری که مراجعه می‌کند، پاسخ مثبت می‌گیرد؛ در صورتی که زمین، عرصه و قوانین یکی است.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند با اینکه بخش معدن حوزه بسیار جذابی برای سرمایه‌گذاری است، اما در حال حاضر میزان استقبال از این کار کاهش چشمگیری پیدا کرده است. در گزارش فوق به بخشی از این موانع و محدودیت‌ها اشاره شد، اما این تازه آغاز راه است و گلایه‌ها و حرف و حدیث‌ها در این زمینه بسیار است که در این مقال نگنجد، پس باز به آن برخواهیم گشت.

دستور رئیسی برای افزایش سرمایه صندوق نوآوری

رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی از تاکید و تایید اعضای شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان برای افزایش سرمایه این صندوق خبر داد و گفت: رئیس‌جمهوری در نخستین نشست این شورا از سازمان برنامه و بودجه خواست تا به‌فوریت، مراحل قانونی این افزایش سرمایه را در دستور کار خود قرار دهد. به‌گزارش روابط‌عمومی صندوق نوآوری و شکوفایی، علی وحدت بااشاره به تشکیل نخستین نشست شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به ریاست سیدابراهیم رئیسی افزود: در این نشست گزارشی از اقدامات انجام‌شده در راستای اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان ارائه و یکی از مهم‌ترین مباحثی که در این میان مطرح شد و رئیس‌جمهوری نیز بر آن تاکید بسیار کرد، مسئله لزوم افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی به‌عنوان مهم‌ترین نهاد تامین مالی زیست‌بوم فناوری در کشور بود. وی خاطرنشان کرد: در این نشست، رئیس‌جمهوری باتوجه به نام‌گذاری امسال به‌نام «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» به‌اهتمام دولت سیزدهم در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت از شرکت‌های فعال در زیست‌بوم نوآوری کشور اشاره و بر این نکته تاکید کرد که سرمایه کنونی صندوق نوآوری، پاسخگوی نیازهای فزاینده شرکت‌های دانش‌بنیان نیست و با عبور تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان از مرز ۶ هزار و ۸۰۰ شرکت، لازم است سرمایه صندوق افزایش یابد.

وحدت ادامه داد: لزوم افزایش سرمایه صندوق نیز سال گذشته توسط مجلس شورای اسلامی هم در قانون جهش تولید دانش‌بنیان و هم در قانون بودجه کشور به‌تصویب رسیده است.

نمایش دستاوردهای ۲۳۵سازمان و شرکت دانش‌بنیان در پایتخت

شهرهای ایران هوشمند می‌شوند

روز گذشته با حضور وزیر کشور در مصلای امام‌خمینی (ره)، نمایشگاه شهر هوشمند ایران افتتاح شد. در سومین دوره از نمایشگاه هوشمند، ۲۳۰استارت‌آپ، شرکت دانش‌بنیان و فناوری حضور دارند، همچنین تعداد زیادی از شهرداری‌های کشور با حضور در این نمایشگاه، خدمات خود را به عموم مردم ارائه کردند. سومین نمایشگاه شهر هوشمند ایران Smart City Expo ۲۰۲۲ با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران و حمایت وزارت کشور (مرکز توسعه دولت الکترونیک، فناوری اطلاعات و آمار)، از ۱۲ تا ۱۴ تیر امسال در مصلای تهران در حال برگزاری است. سومین نمایشگاه شهر هوشمند با هدف تبیین ابعاد مختلف شهر هوشمند و هوشمندسازی در شهرها و ارائه دستاوردهای ۲۳۵سازمان و شرکت دانش‌بنیان برگزار شد.



مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

رویارویی اقتصاد سنتی با دانش‌بنیان‌ها

شرکت‌های دانش‌بنیان (Knowledge enterprise) موسسه‌های خصوصی یا تعاونی هستند که به‌منظور افزایش علم و ثروت، توسعه اقتصادی برپایه دانش و تحقق اهداف علمی و اقتصادی در راستای گسترش اختراع و نوآوری و در نهایت تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه در حوزه فناوری‌های برتر و باارزش‌افزوده فراوان تشکیل می‌شود و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، نقش مهمی در رشد اقتصاد غیرنفتی، ایجاد اشتغال برای دانش‌آموختگان دانشگاهی و پیشرفت هر کشوری ایفا می‌کنند. این تعریفی است که جامعه علمی از شرکت‌های دانش‌بنیان دارد، اما به‌باور صاحب‌نظران باوجود آنکه قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوبه ۱۸ آبان ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی را دارد، اما به‌معنای واقعی بسیاری از دستگاه‌های اجرایی و همچنین بانک‌های دولتی حمایت‌های چندانی از شرکت‌های دانش‌بنیان و نوپا ندارند و به‌نوعی همچنان اولویت آنان توسعه بر محور اقتصاد کلاسیک و سنتی است.

جشنواره «نمانام‌های روستایی» در کنار شهر هوشمند



رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور از برگزاری سومین نمایشگاه شهر هوشمند و نخستین جشنواره نمانام‌های (برند) روستایی همزمان با هفته نکوداشت شهرداری و دهیاری در مصلای امام‌خمینی (ره) تهران خبر داد. مهدی جمالی‌نژاد در گفت‌وگو با ایمنا، اظهار کرد: سومین نمایشگاه شهر هوشمند و نخستین جشنواره نمانام‌های (برند) روستایی در ۱۶هزار مترمربع فضای نمایشگاهی با حضور ۲۳۵شرکت دانش‌بنیان و استارت‌آپ و ۴ شهرداری در بخش شهر هوشمند و ۲۰ استانداری در بخش نمانام‌های روستایی ۱۲تیر کار خود را آغاز کرد.رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور اضافه کرد: در روزهای برگزاری این نمایشگاه، سخنرانی‌های علمی و تخصصی و کارگاه‌های آموزشی در زمینه معرفی و تشریح ابعاد مختلف هوشمندسازی و ویژگی‌های شهرهای هوشمند با حضور استادان و صاحب‌نظران داخلی و خارجی برگزار و چندین سامانه و محصول جدید نیز رونمایی شد.

وی گفت: نخستین جشنواره نمانام‌های (برند) روستایی با حضور جمعی از شرکت‌های دانش‌بنیان و کارآفرینان برتر روستایی و محصولات نمانام روستایی به‌منظور معرفی محصولات نمانام روستایی در حوزه‌های مختلف نظیر اقتصادی و فرهنگی، معرفی محصولات و مناطق روستایی که ظرفیت‌های آنها کمتر شناخته شده، معرفی ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیانی در حوزه نمانام‌های روستایی و آشنایی و هماهنگی شرکت‌ها، سرمایه‌گذاران و صاحبان نمانام‌ها در حال برگزاری است.

جمالی‌نژاد گفت: این ۲ رویداد با حمایت وزارت کشور، سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، استانداری‌های کشور، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست‌جمهوری و سایر سازمان‌ها و نهادها برگزار می‌شود.

مهم‌ترین چالش‌های هوشمندسازی تهران

دانش‌بنیان‌های حوزه خدمات شهری با ارائه راهکارهای متنوع، زمینه توسعه پرشتاب شهر هوشمند در کلانشهر تهران را فراهم می‌کنند. توسعه پرشتاب علم و فناوری ابعاد مختلف زندگی شهروندان در سراسر دنیا را تحت تاثیر قرار داده و میلیون‌ها نفر در شهرهای مختلف دنیا همه‌روزه برای انجام فعالیت‌های مختلف از ابزارهای فناوری استفاده می‌کنند. امروزه طراحی و دستیابی به فناوری‌های نوین نه یک فرصت بلکه نوعی ضرورت است و از همین‌رو دولت‌ها برنامه‌ریزی گسترده‌ای برای حمایت از فناوری‌های بومی می‌کنند.

براساس آمارهای منتشرشده از سوی سازمان‌های بین‌المللی، میزان توسعه‌یافتگی صنعت فناوری اطلاعات یکی از شاخص‌های قدرت استراتژیک کشورها محسوب شده و کشورهایی که توانایی بیشتری در تولید فناوری‌های هوشمند دارند، از اقتصاد پایدار و پویا برخوردار هستند. نفوذ فناوری در حوزه‌های مختلف صنعت تغییرات چشمگیری در کیفیت و بازدهی محصولات مختلف ایجاد کرده است. در چنین شرایطی شهرداری‌ها از جمله مجموعه‌هایی هستند که با بهره‌برداری از جدیدترین فناوری‌ها خدمات متنوعی را به شهروندان ارائه می‌دهند. کاهش مصرف انرژی، نبود نیاز به تردد غیرضروری در اماکن شهری، بهبود کیفیت هوا در کلانشهرها و ارتقای امنیت عمومی تنها بخشی از مزایای استفاده از فناوری‌های نوین برای ارائه خدمات شهری است.

در همین راستا، افزایش تعداد سرویس‌های آنلاین و تمایل بالای شهروندان به استفاده از خدمات مبتنی بر اینترنت به شکل‌گیری شهرهای هوشمند کمک کرد. شهر هوشمند منطقه‌ای شهری اطلاق می‌شود که از انواع گوناگون حسگرهای الکترونیکی برای جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل آنها استفاده می‌شود.

این اطلاعات برای مدیریت دارایی‌ها و منابع شهری ضروری است. چنین فرآیندی، شامل اطلاعات جمع‌آوری‌شده از شهروندان، دستگاه‌ها و منابع شهری است و پس از اتمام فرآیند جمع‌آوری، پردازش و تجزیه و تحلیل آغاز می‌شود. در نهایت از اطلاعات پردازش‌شده به‌منظور نظارت و مدیریت ترافیک، سیستم توزیع انرژی، مراکز تصفیه و توزیع هوشمند آب، مدیریت هوشمند جمع‌آوری و بازیافت پسماند بهره‌برداری می‌شود. در این بین، کارشناسان حوزه خدمات شهری معتقدند، هوشمندسازی کلانشهر تهران ضروری است و نهادهای متولی امر در این حوزه باید حداکثر بهره‌برداری را از اکوسیستم دانش‌بنیان کشور کنند.

طبق استانداردهای بین‌المللی، حکمروایی، محیط زندگی، اقتصاد، حمل‌ونقل و انرژی هوشمند معیارهای اصلی شهر هوشمند هستند. با این همه در مسیر هوشمندسازی کلانشهرها چالش‌های متعددی وجود دارد، از همین‌رو شهرداری‌ها ضمن همکاری با استارت‌آپ‌ها می‌کوشند موانع موجود را برطرف سازند.

شرکت‌های خلاق و نوآور با ارائه راهکارهای متنوع، کوتاه‌ترین و به‌صرفه‌ترین روش برای هوشمندسازی کلان شهرها را معرفی می‌کنند. هم‌اکنون در شهر تهران بخش عمده‌ای از فعالیت‌های شهرهای هوشمند توسط دانش‌بنیان‌ها طراحی شده و پشتیبانی‌های لازم نیز از سوی همین مجموعه‌ها انجام می‌گیرد.

در همین راستا عرفان طاهرخانی، عضو هیات‌مدیره یک شرکت دانش‌بنیان فعال در زمینه طراحی سیستم مدیریت اداری هوشمند و شرکت‌کننده در همایش روز اینترنت اشیا در شهر هوشمند گفت: زمانی که موضوع اینترنت اشیا در جهان مطرح شد، دیدگاه ابتدایی نسبت به آن وجود داشت،اما به‌تدریج نیازها و ارتباطات کاربران در رابطه این فناوری شناسایی شد و متوجه شدیم نیازهای کاربران به‌طورمداوم تغییر می‌کند. اگر می‌خواهیم ظرفیت اینترنت اشیا به‌خوبی در اختیار کاربران قرار گیرد، باید راهکارهای یکپارچه برای عرضه خدمات این فناوری معرفی شود.

این فعال صنعت فناوری اطلاعات ضمن تاکید بر نقش پررنگ اینترنت اشیا در حوزه توسعه شهر هوشمند بیان افزود: در حوزه اینترنت اشیا به‌قدری تنوع و نیاز وجود دارد که کافی است شرکت‌ها راهبرد و هدف خود را مشخص سازند و وارد مسیر شوند. برای اینکه یکپارچه‌سازی بین برندهای مختلف انجام گیرد، لازم است از امکانات نرم و سخت‌افزاری به‌صورت همزمان استفاده شود.

> دانش‌بنیان‌های حوزه خدمات شهری با ارائه راهکارهای متنوع، زمینه توسعه پرشتاب شهر هوشمند در کلانشهر تهران را فراهم می‌کنند

لزوم استفاده از دانش‌بنیان‌ها برای رفع معضلات شهر



روند رو به رشد جمعیت در کلانشهرها بهینه‌سازی مصرف انرژی با استفاده از فناوری‌های نوین را به یکی از الزامات توسعه شهرهای هوشمند تبدیل کرده است. شرکت‌های خلاق ایرانی برای کاهش مصرف انرژی در شهر هوشمند، محصولات مختلفی را طراحی و معرفی کرده‌اند. علیرضا خسروی که عضویت در شورای اسلامی شهر ایذه را نیز در کارنامه کاری خود دارد با تاکید بر لزوم استفاده از دانش‌بنیان‌ها برای رفع معضلات شهری گفت: شهرداری می‌تواند برای رفع چالش‌های شهری از جمله مشکلات موجود در فضای سبز از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده کند. علیرضا خسروی در گفت‌وگو با ایمنا، درباره ضرورت استفاده از دانش‌بنیان‌ها برای رفع چالش‌های موجود در مدیریت شهری اظهار کرد: در سال‌های اخیر رهبر معظم انقلاب توجه خاصی به تولید داخل و اتکا بر توان علمی جوانان ایرانی داشته‌اند و این مهم را همواره موردتاکید قرار داده‌اند و با ذکاوت خاص و باتوجه به نیاز امروز جامعه و تغییر نسلی که در دانشگاه‌ها رخ داده است، امسال را با عنوان «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نام‌گذاری کرده‌اند؛ شورای اسلامی شهر ایذه نیز برای تحقق این امر در مدیریت شهری تلاش می‌کند. وی ادامه داد: لازم است مدیریت شهری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی به‌ویژه در حوزه هوشمندسازی، ترافیک و آبیاری فضای سبز برای رفع چالش‌های شهر استفاده کند، شورای اسلامی شهر می‌تواند رابطه شرکت‌های دانش‌بنیانی را که تولیدکننده فناوری‌های خاص و مورداستفاده در فضاهای شهری هستند و به‌رفع مشکلات شهری و شهروندان کمک می‌کنند، با مجموعه شهرداری برقرار کند.

لزوم استقرار دانش‌بنیان‌ها در فضای شهر



با این همه، موفقیت دانش‌بنیان‌ها ارتباط تنگاتنگی با میزان حمایت از این فعالان اقتصادی نوپا دارد. معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با تاکید بر لزوم استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در فضای شهری گفت: باید جهت‌گیری را در شهرمان به‌سمت اقتصاد دانش‌بنیان پیش برده و فضای شهر فقط برای مواردی همچون سوپرمارکت‌ها و مغازه‌ها نیست بلکه از این فضا باید برای به‌وجود آمدن و استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان و بروز خلاقیت جوانان استفاده شود و از این دیدگاه حمایت شود. رئیس بنیاد ملی نخبگان بیان کرد: تاکنون چندین پروژه مشترک با شهرداری تهران داشته‌ایم و طرح‌های زیادی در این زمینه همچون طرح توسعه دانشگاه تهران در حال انجام است. سورنا ستاری افزود: بنابراین برای ایجاد این زیست‌بوم، مهم‌ترین مسئله اعتقاد است، باید این فرهنگ در کشور ایجاد شود که افراد روی شرکت‌های دانش‌بنیان سرمایه‌گذاری کنند و برای ایجاد این زیرساخت و فرهنگسازی و ترویج اقتصاد دانش‌بنیان در کشور نیاز به حمایت تمام بخش‌ها از جمله شهرداری داریم. ستاری همچنین بیان کرد: با این پشتوانه حمایتی دولت از اقتصاد دانش‌بنیان، به‌طورقطع به نقطه‌ای می‌رسیم که شاهد ایجاد شرکت‌های بسیار بزرگ در کشور خواهیم بود، همچنین در حوزه‌های بیوتک و ict و هوافضا، ایران حرف اول را در منطقه می‌زند و روشن است که در حوزه‌های دیگر به این نقطه خواهیم رسید.

هوشمندسازی شهرها با تاکید بر فرهنگ خاص ایرانی

مرکز تحقیقات شهر هوشمند ایران، مهم‌ترین متولی حوزه شهر هوشمند در ایران است که پروژه‌هایی را در شهرهای قم، یزد و گرمسار اجرا کرده است. امین فرجی که تجربه ریاست در این مرکز را در کارنامه کاری خود دارد، درباره مشخصات و ویژگی‌های شهر هوشمند در گفت‌وگو با تسنیم گفت: چندین روش در مطالعات شهری وجود دارد که یکی از آنها این است که شهر باید برای ماشین‌ها ساخته شده و شامل خیابان‌ها و ساختمان‌ها باشد که البته این موضوعات برای ماقبل سال ۱۹۶۰ است و تعاریف، بیشتر کالبدی بوده است که خروجی‌های آن طرح جامع و تفصیلی شد، اما بعد از سال ۱۹۶۰ و انقلاب صنعتی سوم، موضوعات جدیدی در برنامه‌ریزی شهری مطرح شد که به آن رویکرد مشارکتی، رویکرد استراتژیک یا برنامه‌ریزی‌های استراتژیک گفته می‌شود. این موضوعات به‌همراه انقلاب صنعتی سوم مقدمه‌ای برای ظهور شهر هوشمند شد که این شهر هوشمند تا امروز نزدیک به ۳ نسل را تجربه کرده است و امروز نیز با نسل سوم شهر هوشمند مواجهیم.

فرجی ضمن بیان این مطلب افزود: شهر هوشمند در سال ۱۹۹۰ با رویکرد «نگاه مهندسی» به شهر تشکیل شد، به این معنا که مجموعه‌ای از سنسورها در یک شهر کنار یکدیگر قرار می‌گیرند که خروجی آن شهر هوشمند می‌شود.

وی افزود: کشورهای اروپایی یا حوزه اسکاندیناوی در سال ۲۰۱۰ مفهوم جدیدتری از شهر هوشمند ارائه کردند و آن هم زیرو کربن بودن شهر هوشمند بود، یعنی آلودگی محیط‌زیست باید به‌سرعت کاهش یابد. به‌عنوان مثال شهر آمستردام هلند که جزو شهرهای بسیار آلوده اروپا محسوب می‌شد که در راستای همین تعریف جدید رفت و آمد با دوچرخه جایگزین شد و وضعیت شهرهایی مثل کپنهاگ و هلسینکی نیز همانند آمستردام است.

به‌گفته این فعال حوزه شهری، مرکز تحقیقات شهر هوشمند ایران با شناختی که از سازمان‌ها، شهرها و مناطق اقتصادی مختلف پیدا کرده است، رویکرد خود را براساس مسیر درست الگوی بومی شهر هوشمند در ایران گذاشته است و چشم‌اندازش هم تبدیل شدن به مرجع حوزه شهر هوشمند در ایران است.



وی افزود: امروز در تهران نزدیک به ۲هزار سامانه وجود دارد که ۳۰۰سامانه در حال استفاده است و این پراکندگی نشان می‌دهد مهم‌ترین مسئله شهر هوشمند یعنی داشتن استراتژی، حلقه مفقوده این روزها است.

سخن پایانی

شهر هوشمند شهری است که در آن تصمیمات درست گرفته می‌شود و منتهی به مسیر درست نیز خواهد شد و اگر نگاهی به مسیرهای طی‌شده در گذشته ایران بیندازیم، متوجه می‌شویم حرکت ما به‌سمت شهر هوشمند نبوده است. به‌عنوان نمونه، امروز بادگیرها در شهر تاریخی یزد مجهز به سنسور یا ابزارهای AI نیستند، اما این یک شهر هوشمند محسوب می‌شود و در واقع در شهر هوشمند ما باید بتوانیم با نیازها و شرایط محیطی، خودمان را تطبیق بدهیم و این گسست تاریخی ما را ترغیب کرد تا به‌سمت شهر هوشمند حرکت کنیم.

گزارش خبری

استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها در خودروسازی



تفاهمنامه سه‌جانبه میان معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم، معاونت صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت و گروه صنعتی ایران‌خودرو در راستای بهره‌گیری از ظرفیت‌های شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان در صنعت خودروسازی امضا شد.

به‌گزارش ایرنا، با حضور علی خیرالدین، معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم؛ منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت و مهدی خطیبی، مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو تفاهمنامه سه‌جانبه میان معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم، معاونت صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت و گروه صنعتی ایران‌خودرو در راستای بهره‌گیری از ظرفیت‌های شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان در صنعت خودرو امضا شد.

در آیین امضای این تفاهمنامه، معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم با بیان اینکه یکی از بندهای قانون جهش تولید دانش‌بنیان، به وزارت علوم اجازه می‌دهد در برخی نهادها و دستگاه‌های اجرایی، پردیس‌های فناوری و نوآوری ایجاد کند، گفت: ما به‌دنبال استفاده از ظرفیت حداکثری شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان در بخش‌های مختلف کشور از جمله صنعت خودرو کشور هستیم.

خیرالدین افزود: در این راستا، طی همایشی که ماه گذشته در ایران‌خودرو با حضور شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان برگزار شد، موضوع نوآوری باز و استفاده از ظرفیت این شرکت‌ها در این گروه صنعتی مطرح و قرار به تدوین و امضای یک تفاهمنامه شد.

وی تصریح کرد: طبق این تفاهمنامه بنا داریم در سامانه «نظام ایده‌ها و نیازها (نان)»، نیازمندی‌های ایران‌خودرو را که تاکنون قریب به ۲۳۰مورد آن را اعلام کرده‌اند، با کمک فناوران و نخبگان کشورمان تامین کنیم، همچنین طرح «دستیار فناوری»، «گرنت فناوری» و طرح ملی «ترویج کارآفرینی» از جمله دیگر مواردی است که برای پیشبرد آنها از ظرفیت گروه صنعتی ایران‌خودرو استفاده می‌شود.

معاون وزیر علوم در ادامه با یادآوری این موضوع که اکنون ۵۰ پارک علم و فناوری، ۲۴۶ مرکز رشد و ۱۰هزار و ۸۰۰ واحد فناور مستقر در این پارک‌ها مشغول به فعالیت هستند، از اشتغال‌آفرینی ۹۰هزار شغل توسط آنها یاد کرد که این مهم در حال افزایش است.

همچنین در این مراسم، مهدی خطیبی، مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو اظهارکرد: در گروه صنعتی ایران‌خودرو همواره فعالیت‌ها و دستاوردهای شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان کشور موردتوجه قرار گرفته که البته امسال بنا بر فرمایش رهبر معظم انقلاب و تاکید ایشان به امر «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» توجه و تمرکز بیشتری به این موضوع شده است.

به‌گزارش روابط‌عمومی معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وی به ایجاد «مرکز نوآوری» در مجموعه ایران‌خودرو اشاره کرد که در راستای هماهنگی میان شرکت‌های فناور، دانش‌بنیان و نخبگان کشور با گروه صنعتی ایران‌خودرو به فراخور نیازهای موجود، اقدام می‌کند.

منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت هم گفت: حوزه حمل‌ونقل از دغدغه‌های اصلی این وزارتخانه بوده که اکنون نیز با ورود فناوری‌ها و نوآوری‌های جدید به این عرصه از جمله خودروهایی با سوخت پاک و خودران، بیش از پیش نیازمند بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشگاهی و به‌ویژه شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان در صنعت خودرو کشور هستیم.

وی افزود: برای تحقق این مهم، ایجاد یک زیست‌بوم فناورانه و نوآورانه متشکل از دانشگاه‌ها، شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان و بخش صنعت لازم است تا ذیل فعالیت‌های این زیست‌بوم، بر روزآمدسازی صنعت خودرو کشور کمک کنیم.

یادداشت

کوتاهی دست دلالان از بازار ارز



آلبرت بغزیان
استاد دانشگاه

در هر کشوری آغاز اجرای برخی طرح‌ها به‌مراتب آسان‌تر از پایان دادن به آنهاست. درباره حذف ارز ترجیحی در اقتصاد ایران نیز همین شرایط وجود دارد، چون پایان دادن به پرداخت یارانه ارز ۴۲۰۰ تومانی نوعی جراحی اقتصادی دردناک است؛ چراکه در طول سال‌های گذشته به هر روی نظمی در ظاهر شکل گرفته و برهم زدن آن کار دشواری است.

باوجود راه دشواری که برای حذف یارانه‌ها متصور بود، این اتفاق در اقتصاد ایران صورت گرفت. دولت در سال‌های گذشته دائم اعلام می‌کرد ارز ۴۲۰۰ تومانی را به کالاهای اساسی اختصاص خواهد داد، چراکه معیشت و ارزان به‌دست مردم رسیدن کالاهای اساسی از نکات قابل‌اهمیت برای سیاست‌گذاران است.

اما در کل منطق این سیاست‌گذاری از لحاظ اقتصادی اشتباه بود؛ هرچند هدف‌گذاری، درست بود و همه کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی نیز با استدلال اهمیت کالاهای اساسی برای دولت و تامین معیشت مردم کاملا با آن موافق بودند. نادرست بودن مسیر اختصاص یارانه با نگاه حمایت از معیشت و اقتصاد خانوار تنها به تامین کالاهای اساسی با ارز ترجیحی ختم نمی‌شود و هنوز هم تولید انرژی‌ها با دریافت همین یارانه تامین اعتبار می‌شود؛ بنابراین برای اصلاح ریشه‌ای سیاست هدفمندی یارانه دولت باید در زمینه برق، آب، گاز و... که به‌صورت یارانه‌ای توزیع می‌شود نیز تصمیم‌گیری کند. برخی کارشناسان معتقدند تنها راهکار این است که این یارانه‌ها حذف و مابه‌التفاوت آن به‌طور مستقیم به مردم پرداخت شود. البته از زاویه اقتصاد سیاسی، حذف این یارانه‌ها نیز دشوار است و مشکلات خاص خود را دارد، اما در مجموع مزیت‌های حذف یارانه از مضرات آن بیشتر است. به‌علاوه اینکه پرداخت نقدی یارانه نیز مشکلات مستدل و خاص خود را دارد؛ بر همین اساس است که برخی دیگر از کارشناسان راهکار را در پرداخت مابه‌التفاوت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی به حوزه تولید و تولیدکننده می‌دانند.

در این فرآیند نمی‌توان از مشکلات تامین ارز ترجیحی نیز گذشت. تحریم، دسترسی ایران به منابع ارزی حاصل از فروش نفت را محدود کرده و منجر به گران شدن کالاهای وارداتی شده که ۸۵ درصد آن کالاهای اساسی و عمدتا بخش کشاورزی است. علاوه بر این در اثر تحریم، نهاده‌های تولید نیز گران می‌شود و نرخ تمام‌شده تولید بالا می‌رود و در نهایت برخی کالاهای صادراتی کشور نیز متناسب با افزایش نرخ در بازارهای خارجی، افزایش قیمت پیدا می‌کند.

بنا بر این شرایط هر جهش ارزی که بر اثر تحریم‌ها یا هر عامل دیگری به‌وجود آید منجر به سرعت‌گیری جهش تورمی می‌شود. براساس آنچه گفته شد اگر دولت ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف نمی‌کرد، در سال‌های آینده کل یارانه پرداختی در اقتصاد به کسری بودجه تبدیل می‌شد. اکنون دولت به‌دلیل کاهش ذخایر ارزی سیاست‌های خود را برمبنای حذف ارز ترجیحی تنظیم کرده است.

گرچه حذف ناگهانی و یکپارچه این ارز یارانه‌ای به‌دلیل فشار زیادی که به اقشار متوسط و پایین جامعه وارد کرد با انتقادهایی همراه شد، اما تحقق آن مزایای قابل‌توجهی نیز برای شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه و ایجاد فضای عادلانه در بخش تولید و تجارت داشته است.

ممکن است بازار سهام در ابتدای مسیر دچار یک شوک مقطعی شود اما به‌تدریج و در نتیجه هماهنگ شدن عملیات شرکت‌ها با شرایط جدید، روند مناسبی را در پیش خواهد گرفت.

به‌طور کلی هر نوع سیاست چندنرخی در سیستم اقتصاد کشور می‌تواند تبعات سنگینی به بار آورد و همین‌طور در سیستم چندنرخی به مراتب فساد و ناکارآمدی بسیار بیشتر از سیستم تک‌نرخی است، زیرا یکی از مزیت‌های حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تک‌نرخی شدن ارز کوتاه شدن دست دلالان در بازار کالاهایی است که ارز ترجیحی به آنها اختصاص داده می‌شد.

کاهش بدهی خارجی ایران

بدهی خارجی ایران در اسفند ۱۴۰۰ با کاهش نسبت به سال ۹۹، به رقم ۸ میلیارد و ۶۷۵ میلیون دلار رسیده است. به گزارش تسنیم، گزارش جدید بانک مرکزی از گزیده آمارهای اقتصادی در پایان سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد میزان بدهی‌های خارجی کشور در پایان اسفند سال گذشته نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش همراه شده و به رقم ۸ میلیارد و ۶۷۵ میلیون دلار رسیده است. بدهی خارجی ایران در پایان اسفند ۱۳۹۹ حدود ۹ میلیارد و ۱۴۲ میلیون دلار بود. میزان بدهی‌های کوتاه‌مدت کشور در پایان اسفند ۱۴۰۰ حدود ۲.۵ میلیارد دلار و بدهی‌های بلندمدت ایران نیز ۶.۱ میلیارد دلار اعلام شده است. طبق این گزارش، معادل یورویی بدهی خارجی ایران نیز در تاریخ مورد بررسی، حدود ۷.۸ میلیارد یورو است که ۵.۵ میلیارد یورو از این میزان، حجم بدهی‌های میان‌مدت و بلندمدت و ۲.۲ میلیون یورو حجم بدهی‌های کوتاه‌مدت است. بدهی خارجی مجموعه تعهدات ایجادشده در نتیجه گشایش اعتبار اسنادی تسهیلات دریافتی از بانک جهانی و سایر سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، تامین مالی پروژه‌های از طریق فاینانس، پیش‌فروش نفت و اوراق قرضه بین‌المللی را در بر می‌گیرد. گفتنی است آمارهای اقتصادی در پایان سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد میزان بدهی‌های خارجی کشور در پایان اسفند سال گذشته نسبت به ماه مشابه سال قبل از آن با کاهش همراه شده و به رقم ۸ میلیارد و ۶۷۵ میلیون دلار رسیده است. بدهی خارجی ایران در پایان اسفند ۱۳۹۹ معادل ۹ میلیارد و ۱۴۲ میلیون دلار بود. همچنین میزان بدهی‌های کوتاه‌مدت کشور در پایان اسفند ۱۴۰۰ حدود ۲.۵ میلیارد دلار و بدهی‌های بلندمدت نیز ۶.۱ میلیارد دلار اعلام شده است.

صمت نقش نقدینگی در افزایش تورم را بررسی کرد

سفره خانوار در جدال با تورم

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر به‌دلایل متعددی چون تحریم، جهش نرخ ارز، بلوکه شدن درآمدهای نفتی و افزایش حجم نقدینگی، با تورم بالا مواجه بوده که باعث بروز مشکلات عدیده برای مردم به‌ویژه دهک‌های پایین درآمدی جامعه شده است؛ بر همین اساس کنترل رشد نقدینگی و تورم به یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سیاست اقتصادی دولت سیزدهم و بانک مرکزی بدل شد. در این راستا تاکید دولت بر کاهش رشد نقدینگی با هدف کنترل آثار تورمی آن با جدیت پیگیری می‌شود. برخی کارشناسان حذف ارز ترجیحی را نیز عاملی دیگر در رشد تورم می‌دانند؛ هرچند مدافعان اجرای این سیاست این تاثیر را موقتی و کوتاه‌مدت دانسته و معتقدند حذف ارز ترجیحی در بلندمدت تاثیر مثبتی بر اقتصاد خواهد داشت. صمت در این گزارش به موضوع تورم در اقتصاد امروز ایران پرداخته است.



عکس: آیدا فریدی

ایران در حال حاضر از نظر سطح بالای تورم جزو ۱۰ کشور صدرنشین جهان است و پس از ونزوئلا، سودان، لبنان، سوریه، زیمبابوه، ترکیه، سورینام و آرژانتین در رده نهم قرار دارد

ایران در جمع کشورهای دارای تورم بالا

نرخ تورم نقطه‌ای در اقتصاد ایران با جهش کم‌سابقه ۳۳ درصدی رکورد اردیبهشت ۱۳۹۸ را شکست.

مرکز آمار ایران در آغاز تیر اعلام کرد نرخ تورم نقطه‌ای در خرداد ۱۴۰۱ به ۵۲.۵ درصد رسید؛ یعنی خانوارهای ایرانی به‌طور متوسط ۵۲.۵ درصد بیش از خرداد سال گذشته برای خرید یک مجموعه یکسان از کالاها و خدمات هزینه کرده‌اند. نرخ تورم نقطه‌ای اردیبهشت ۱۴۰۱، ۳۹.۳ درصد اعلام شده بود که ۱۳.۲ واحد درصد کمتر بود.

برپایه گزارش مرکز آمار ایران، نرخ تورم سالانه منتهی به خرداد ۱۴۰۱ نیز به ۳۹.۴ درصد رسید که ۰.۷ درصد بالاتر از نرخ اعلام شده برای مدت مشابه سال گذشته بود. به این ترتیب، نرخ تورم سالانه در ایران برای نوزدهمین ماه متوالی بالای ۳۰ درصد باقی ماند. تورم ماهانه نیز ۱۲.۲ درصد گزارش شده که نرخی کم‌سابقه در اقتصاد ایران به‌شمار می‌رود.

این گزارش حاکی است، نرخ مواد خوراکی در خرداد ۱۴۰۱ نسبت به خرداد سال گذشته، ۸۵.۵ درصد افزایش یافته است. این نرخ در مقایسه با یک ماه پیش و آغاز حذف ارز ترجیحی ازسوی دولت نیز ۲۶.۹ درصد بالاتر رفته است.

در میان اقلام خوراکی مورد استفاده خانوارهای ایرانی، بهای روغن در مقایسه با خرداد سال پیش ۲۸۵.۴ درصد جهش کرده و پس از آن بیشترین صعود نرخ با ۹۳.۸ درصد به انواع نان و غلات تعلق دارد. افزایش یکساله نرخ نان و غلات برای خانوارهای شهری ۹۸.۲ درصد اعلام شده که به‌معنای ۲ برابر شدن نرخ آن است.

ایران در حال حاضر از نظر سطح بالای نرخ تورم جزو ۱۰ کشور صدرنشین جهان است و پس از ونزوئلا، سودان، لبنان، سوریه، زیمبابوه، ترکیه، سورینام و آرژانتین در رده نهم قرار دارد.

کنترل تورم در گرو تثبیت نرخ ارز



رامین حشمت‌نیا، کارشناس اقتصاد درباره تاثیر تورم بر اقتصاد به صمت گفت: افزایش چشمگیر نرخ ارز، تحریم‌ها و شرایط پساکرونا، وضعیتی را برای اقتصاد کشور و معیشت مردم پدید آورده که به یک نتیجه کلی تحت عنوان تورم منتهی می‌شود؛ تورمی که هر چه می‌گذرد بر مقدارش افزوده شده و خط فقر را بالاتر می‌برد.

وی گفت: پایه پولی یا پول پایه به پول با بیشترین قابلیت نقدشوندگی در اقتصاد گفته می‌شود و شامل اسکناس و سکه‌های تولیدشده توسط بانک مرکزی است که می‌تواند دست مردم باشد یا به‌صورت سپرده در حساب‌های بانکی نگهداری شود. این کارشناس اقتصاد افزود: افزایش یا کاهش پایه پولی می‌تواند باعث تغییرات زیادی در سایر متغیرهای اقتصادی مانند نقدینگی و تورم شود، به همین دلیل بانک مرکزی هر کشوری مسئول تنظیم مقدار پایه پولی برای ثبات شرایط اقتصادی آن کشور است. وی با بیان اینکه تنش‌های اقتصادی و تورمی در کشور تحت تاثیر تبدیل شبه‌پول به پول در اقتصاد شکل گرفته، گفت: معمولا پس از جهش نرخ ارز شوک‌هایی به‌وجود خواهد آمد و هرگونه صحبت درباره کنترل تورم فعلی، نیازمند ثبات بخشیدن به نرخ ارز در یک دوره زمانی حداقل دوساله است.

حشمت‌نیا با اشاره به افزایش مشکلات مردم به‌دلیل افزایش نرخ تورم، اظهار کرد: اگر پیش از این زیرساخت‌های درستی برای دستمزد و مستمری‌بگیران تعیین می‌شد، اکنون صندوق‌های کشور ورشکسته نبودند و شهروندان از ثبات درآمدی مناسبی بهره‌مند بودند.

تنها راهکار دولت، سرکوب نرخ وارداتی‌ها

این کارشناس اقتصاد خاطرنشان کرد: افزایش مداوم میانگین نرخ کالا و خدمات، یکی از مشکلات اصلی و اساسی اقتصاد ایران در چند سال گذشته است. این شرایط به‌دلایلی، در یک سال اخیر تشدید شده و مشکلات فراوانی برای مردم، به‌ویژه اقشار ضعیف و کم‌درآمد ایجاد کرده و سفره معیشت این اقشار کوچک‌تر از قبل شده است. وی معتقد است ارز حاصل از فروش ثروت، اگر تبدیل به پایه پولی شود، تورم‌زا می‌شود و این تورم فاجعه‌بار خواهد بود. اگر این اتفاق رخ دهد بانک مرکزی چاره‌ای نخواهد داشت؛ مگر اینکه با سرکوب نرخ کالای وارداتی، تورم را کنترل کند.

وی با اشاره به اینکه این سیاست هم تورم را به‌طور واقعی کنترل نمی‌کند، افزود: در واقع این کار پرداخت یارانه به کالای خارجی است؛ یعنی ما یک انتخاب بهینه بین تورم، بیماری هلندی، صنعت‌زدایی و تخریب تولید ملی خواهیم داشت؛ به‌عبارتی ما از ارز حاصل از فروش ثروت برای تخریب اقتصاد استفاده می‌کنیم.

۳ محور مهار تورم

این کارشناس اقتصاد، اظهار کرد: در مجموع برای مهار تورم ۳ محور وجود دارد که محور اول مدیریت خلق نقدینگی جدید، محور دوم حذف یا کاهش نقدینگی و محور سوم نیز مدیریت و کنترل نقدینگی موجود است. این استاد دانشگاه در پاسخ به این پرسش که راهکار کنترل تورم در شرایط فعلی اقتصاد کشور چیست؟ یادآور شد: بانک مرکزی نرخ ارز را رها کرده و با افزایش قیمت ارز طبیعی است که در بقیه بازارها هم شاهد افزایش نرخ باشیم. باید شرایط اقتصادی چند سال اخیر کشور را نیز در نظر بگیریم؛ یعنی با نگاهی اجمالی درمی‌یابیم در دوره‌های شوک ارزی، مصارف پول بالا می‌رود که بر ایجاد تورم تاثیر بسزایی دارد.

در یک سال اخیر تورم بیش از هر زمانی تشدید شده و مشکلات فراوانی برای مردم، به‌ویژه اقشار کم‌درآمد ایجاد کرده است

افزایش حقوق، بی‌اثر بر معیشت



رضا شایان، کارشناس اقتصاد با اشاره به نقش افزایش حقوق و دستمزد در مهار تورم به صمت گفت: انباشت تورم طی سال‌های گذشته موجب شده افزایش دستمزدها به هر نسبت تاثیری در بهبود معیشت مردم نداشته باشد. وی خلق نقدینگی در اقتصاد را عامل اصلی افزایش تورم عنوان کرد و افزود: برای کنترل نرخ تورم باید بر کنترل نقدینگی تمرکز کرد، در حالی که رشد نقدینگی، معلول ناترازی بانکی و بودجه‌ای در کشور است.

ممنوعیت‌ها، بی‌تاثیر بر گرانی

شایان افزود: دولت‌ها در برخی مواقع برای جلوگیری از رشد تورم اقدام به اعمال ممنوعیت‌های صادراتی و قیمت‌گذاری دستوری می‌کنند، در حالی که این قبیل اقدامات تاثیر چندانی در مهار تورم ندارد و حتی کالاهای قیمت‌گذاری شده هم متناسب با افزایش قیمت‌ها گران می‌شوند. وی افزود: افزایش درآمد، ضرورت معیشت است؛ آن هم در شرایطی که هر ماه با نرخ تورمی بالاتر از ماه قبل روبه‌رو هستیم. به‌علاوه اینکه افزایش درآمد شامل حال همه مردم نخواهد شد و بیشتر شامل حال حقوق‌بگیران است؛ چه‌بسا هستند افرادی در جامعه که با تورم بالا کسب‌وکارشان تا مرز ورشکستگی هم می‌رسد؛ بنابراین به‌جای افزایش دستمزدها و حقوق بخشی از اقشار جامعه باید راهکاری اندیشیده شود تا کالاهای موردنیاز با نرخ مناسب به‌دست همه مردم برسد. وی تاکید کرد: اگر زیرساخت‌های قانونی در اختیار سیاست‌گذار پولی قرار گیرد و ناترازی‌های بانکی و بودجه‌ای رفع شود، می‌توان از مهار تورم اطمینان حاصل کرد.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند بانک مرکزی مسئول اصلی کنترل تورم است و رشد ناگهانی نرخ ارز، مهم‌ترین عامل تورم امسال است. در هر کشوری نقدینگی و تورم عواملی تاثیرگذار بر ساختار اقتصادی هستند که اصلی‌ترین آن ثبات پایه پولی است. اگر پایه پولی براساس ثروت دولت به ثبات برسد، نقدینگی کنترل می‌شود و در نتیجه کنترل نقدینگی، تورم نیز سیر کاهشی می‌یابد. در نمای کلی‌تر ریشه ایجاد تورم، اصول اشتباه در حکمرانی اقتصادی است که باعث نبود تعادل در پیکره اقتصادی می‌شود و سیاست‌گذار برای پوشش این نبود تعادل، نیاز به پوشش پولی دارد که در نهایت افزایش تورم را به‌دنبال دارد.

نظرگاه

نگاهی به رابطه تورم و نقدینگی

فرشاد قاسمعلی - کارشناس مالی و بانکی: یکی از مشکلات اصلی اقتصاد ایران طی چند دهه اخیر، پدیده تورم بوده و صرف‌نظر از آثار و پیامدهای آن، یکی از مهم‌ترین مباحث تورم، بحث عوامل ایجادکننده آن است. نظریه مقداری پول، همبستگی بلندمدت قوی را میان رشد نقدینگی و تورم پیش‌بینی می‌کند؛ به این معنا که رشد پیوسته و زیاد حجم پول در اقتصاد موجب ایجاد تورم بالا می‌شود. بر این اساس نیز کنترل حجم پول به‌عنوان یکی از ابزارهای اصلی سیاست‌های پولی بانک مرکزی به‌منظور مهار تورم شناخته می‌شود. در اقتصاد ایران، رشد نقدینگی حالت لجام‌گسیخته پیدا کرده و این مسئله خود را تا حد زیادی در تورم‌های بالا و تا حدی نیز در تورم نهفته انعکاس می‌دهد. رشد نقدینگی همچنین باعث گسترش مانده‌های سوداگرانه پولی و بخش نامولد شده است. زمانی که از علل رشد واگرا و مستمر نقدینگی سخن به میان می‌آید، به‌طور معمول عدم استقلال بانک مرکزی عامل اصلی معرفی می‌شود، اما به‌نظر می‌رسد موضوع کمی پیچیده‌تر از این تحلیل ساده است. عدم استقلال بانک مرکزی بی‌تردید نقش موثری در این زمینه دارد، اما تاکید بیش از حد بر این مسئله، مانع شناسایی تمام ابعاد و زوایای موضوع می‌شود. صرف‌نظر از آثار و پیامدهای تورم، یکی از مهم‌ترین مباحث، بحث عوامل ایجادکننده آن است. تاکنون تحقیقات گسترده‌ای در زمینه عوامل موثر بر تورم انجام شده که در هر یک از آنها فهرستی از متغیرهای اقتصادی معرفی شده که مهم‌ترین آنها رشد نقدینگی و افزایش نرخ ارز است.

گرچه وجود ارتباط و همبستگی میان رشد پول و تورم، در بسیاری از مطالعات نظری و بررسی‌های تجربی اثبات شده، اما شواهد موجود در اقتصاد ایران گویای آن است که در برخی دوره‌ها بین روند رشد نقدینگی و تورم همبستگی معناداری ایجاد شده است.

به‌علاوه اینکه نگاهی به وضعیت تورمی نشان می‌دهد رشد نقدینگی هرچند می‌تواند باعث تورم شود، اما این رابطه یک به یک و متناسب نیست. یعنی ممکن است نرخ رشد دو متغیر متفاوت باشد که این به‌دلیل اجزای رشد نقدینگی (پایه پولی و ضریب فزاینده) بوده است؛ به‌طوری که هر گاه عامل رشد نقدینگی پایه پولی بوده رشد نقدینگی تاثیر بسزایی بر تورم داشته و هر گاه رشد نقدینگی در اثر رشد ضریب فزاینده بوده تاثیر چندانی بر تورم نداشته است.

جمع‌بندی:

به‌طور خلاصه می‌توان گفت تورم در اقتصاد ایران یک پدیده پولی به‌شمار می‌رود. باتوجه به موارد یادشده می‌توان گفت نقدینگی صرفا عامل اصلی تورم در ایران نیست، اما می‌توان آن را یک متغیر بسیار تاثیرگذار در تورم دانست. با نگاهی دقیق به تحولات ایجادشده در اجزای نقدینگی می‌توان درک بهتری از تحولات اقتصادی در سال‌های گذشته داشت.

کاهش گازسوزی در مشعل‌ها تا پایان دولت سیزدهم

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی نفت ایران از برنامه‌ریزی برای کاهش سوزاندن گازهای ارسالی به مشعل تا پایان دولت سیزدهم خبر داد. به گزارش وزارت نفت، عباس رزمی از برنامه‌ریزی برای کاهش سوزاندن گازهای ارسالی به مشعل تا پایان دولت سیزدهم خبر داد و گفت: مشعل‌های موجود در سطح شرکت ملی نفت ایران از ۱۷۰۰ به ۶۷۵ عدد رسیده است. وی افزود: هر جا مشعل روشن می‌شود جشن می‌گیرند، زیرا به مرحله تولید رسیده‌اند اما پس از مدتی آن مشعل در حوزه کاستن از مقدار گازسوزی و در حوزه آلایندگی‌های آن، همچنین برای انتقال گاز مشعل به شبکه باید تحت‌کنترل قرار گیرد.

به‌گفته مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت ملی نفت ایران، در حوزه دریا از جمله سواحل عسلویه، خارک، سیری، لاوان و مناطق نفت‌خیز با گاز ترش سروکار داریم که انتشار گاز سولفید هیدروژن موضوعب جدی است. هرچند از نگاه عملیاتی، در پس هر تولیدی به ناچار گازسوزی در مشعل به‌وجود می‌آید.

رزمی گفت: این مسئله در سطح صنعت نفت به لحاظ جلوگیری از این ثروت‌سوزی دغدغه‌ای ۴ دهه‌ای است اما هدف‌گذاری وزارت نفت به سرانجام رساندن این موضوع تا پایان دولت سیزدهم است.

براساس این گزارش، بخش زیادی از گازهای همراه نفت که در فرآیند تولید نفت به‌دست می‌آید، به‌دلیل نبود تأسیسات لازم برای استفاده، در مشعل سوزانده می‌شوند، اقدامی که افزون بر آلودگی محیط‌زیست، خسارت‌های فراوان مالی برجا گذاشته است.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت با یک کارشناس درباره بازیافت کاغذ در ایران

باطله‌های ارزشمند به کمک صنعت کاغذ بیایند

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

کاغذهای چاپ و تحریر از پرمصرف‌ترین تولیدات صنایع کاغذی هستند. با توجه به شرایط جغرافیایی و کمیت پایین پوشش جنگلی در ایران و همچنین کیفیت پایین درختان این جنگل‌ها برای تولید کاغذ، مشکلات و محدودیت‌های زیادی در تولید کاغذهای چاپ و تحریر وجود دارد. هرچند ضرورت بازیافت پسماند بر کسی پوشیده نیست اما با توجه به اینکه بخش قابل‌توجهی از پسماندهای تولید شده محصولات کاغذی است، بازیافت این محصول در ایران نیازمند توجه ویژه‌ای است. نه‌تنها بحث محیط زیستی بازیافت کاغذ اهمیت دارد، بلکه بحث‌های اقتصادی نیز ضرورت این امر را بیشتر می‌کند.

حسین جلالی ترشیزی، استاد دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: در تولید کاغذ بازیافتی از کاغذهای جمع‌آوری‌شده نباید انواع کاغذها را با هم وارد فرآیند بازیافت کرد. نکته‌ای که ما در ایران باید روی آن کار کنیم همین مرحله اولیه بازیافت کاغذ است که از آن به‌عنوان دسته‌بندی انواع کاغذها یاد می‌شود. عمده اشکالی که در حال حاضر در کشور با آن روبه‌رو هستیم، دسته‌بندی انواع کاغذها و در مرحله ابتدایی جمع‌آوری در مبدأ است.



عکس: صمت

استفاده از کاغذهای بهداشتی در ایران با توجه به گستره مصرف نسبت به بقیه کشورها کمتر است اما مصرف انواع دیگر کاغذ، مخصوصا کاغذهای بسته‌بندی و همچنین کاغذهای چاپ و تحریر در حال افزایش است

هزینه- فایده جمع‌آوری یک باطله

استفاده از بازیافت پسماند کاغذ هم به‌دلیل مسائل محیط‌زیستی و هم از منظر اقتصادی در همه جای دنیا متداول و ضروری است. در کشور ما که منابع اولیه تولید کاغذ بسیار محدود است، این مسئله ضرورتی‌تر به‌شمار می‌آید. به همین دلیل نیز چندین سال و چند دهه است معضل کاغذ گریبانگیر کشور ما شده و همچنان ادامه دارد.

از سوی دیگر، با مقایسه‌ای میان هزینه‌های جمع‌آوری کاغذ باطله‌ها و انتقال آنها به کارخانه بازیافت با هزینه قطع درختان و انتقال آنها به کارخانه می‌توان به ارزان بودن راهکار بازیافت برای تولید کاغذ پی برد، چراکه مثلا به لحاظ شیمیایی، فرآیند رنگبری از کاغذ باطله‌ها خیلی ارزان‌تر از تولید کاغذهای نو از چوب درختان است.

به‌گفته کارشناسان بازیافت فقط ۲۵ درصد کاغذهای باطله از قطع شدن یک میلیون و ۷۰۰ هزار درخت جلوگیری می‌کند و ۱۰۰ هزار تن کاغذ بازیافتی از آن تهیه می‌شود.

بازیافت کاغذ در ۷ مرحله جمع‌آوری، جداسازی، خمیرسازی، جوهرزدایی، تولید کاغذهای جدید، برش زدن و بسته‌بندی انجام می‌شود.

◉ برای پرداخت به موضوع بازیافت پسماند کاغذ ابتدا به ضرورت بازیافت این محصول بپردازید.

به‌طور میانگین حدود ۷ تا ۸ درصد از میزان پسماند جمع‌آوری‌شده روزانه در شهر تهران را انواع فرآورده‌های کاغذی تشکیل می‌دهد که اگر در شبانه‌روز، ماه یا سال بررسی شود به عددی بزرگ و قابل‌توجه می‌رسیم. امروزه بازیافت نه یک امر انتخابی، بلکه اجتناب‌پذیر است. استفاده از بازیافت پسماند کاغذ هم به‌خاطر مسائل زیست‌محیطی و هم از منظر اقتصادی در همه جای دنیا متداول و ضروری است.

در کشور ما که منابع اولیه تولید کاغذ بسیار محدود است، این مسئله ضرورتی‌تر به‌شمار می‌آید. چند دهه است که معضل کاغذ گریبانگیر کشور شده است. از سویی کاغذ جزو کالاهایی استراتژیک محسوب می‌شود.

استراتژیک بودن کاغذ هم در بعد فرهنگی و مصارف آموزشی و پژوهشی مطرح است و هم در بعد بهداشتی. میزان مصرف کاغذ در همه جای دنیا، شاخصی برای توسعه فرهنگی و توسعه بهداشتی است. استفاده از کاغذهای بهداشتی در ایران با توجه به گستره مصرفی که دارد نسبت به بقیه کشورها کمتر است اما مصرف انواع دیگر کاغذ، مخصوصا کاغذهای بسته‌بندی و همچنین کاغذهای چاپ و تحریر در حال افزایش است. به همین خاطر، ضرورت بازیافت انواع کاغذ در ایران بیش از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی و امریکای شمالی است.

◉ در حال حاضر مشکل اصلی در فرآیند و مراحل بازیافت پسماند کاغذ در ایران چیست؟

نکته حائز اهمیت در بازیافت کاغذ، نوع کاغذی است که قرار است بازیافت شود. درباره کاغذهای بسته‌بندی اهمیت و حساسیت توجه به جداسازی کاغذها کمتر است.

اما درباره کاغذهایی که مصرف چاپ و تحریر داشته‌اند و قرار است دوباره برای کاغذهای چاپ و تحریر مورد استفاده قرار بگیرند، مبحث جداسازی انواع کاغذها بسیار اهمیت دارد.

به‌عبارتی در تولید کاغذ بازیافتی از کاغذهای جمع‌آوری شده نباید انواع کاغذها را با هم وارد فرآیند بازیافت کنید. نکته‌ای که در ایران باید روی آن کار کنیم، این مرحله اولیه بازیافت کاغذ است که از آن به‌عنوان دسته‌بندی انواع کاغذها یاد می‌شود.

این جمع‌آوری می‌تواند توسط شهرداری تهران یا افرادی که به صورت تجاری و خصوصی کار جمع‌آوری را انجام می‌دهند، انجام شود. اگر فرآیند جداسازی انواع کاغذها به‌درستی انجام شود، مراحل بعدی بازیافت و در آخر تولید کاغذی در کارخانه کاغذسازی راحت‌تر خواهد بود.

صنعت کاغذ ایران در مراحل بعد از جمع‌آوری پسماند کاغذ، نه در سطح کشورهای خیلی پیشرفته اما استاندارد خوبی دارد. از همین‌رو در فرآیند تولید کاغذ از پسماند کاغذ، مسئله اساسی که باید به آن توجه شود، جداسازی انواع کاغذها در مبدأ است. انجام این کار نیازمند فرهنگ‌سازی عمومی است. امروز بخش وسیعی از شهروندان می‌دانند که باید کاغذ را از سایر زباله‌ها مجزا کرد.

اما بحث دیگر این است که باید خود کاغذها را هم از یکدیگر مجزا کنیم. به‌طور مثال، کاغذ روزنامه، کاغذ دفترچه یادداشت و کاغذ کارتن با یکدیگر تفاوت دارند و مراحل فرآوری و استفاده‌ای که از آن می‌شود با هم متفاوت است. اگر در رسانه‌ها و در فضاهای آموزشی از جمله مدارس بیشتر به این موضوع توجه و اطلاع‌رسانی شود، بحث بازیافت و استفاده مجدد از الیاف سلولزی تقویت و بهبود پیدا می‌کند.

◉ در مقیاسی کلان‌تر فرآیند بازیافت کاغذ در ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ایران در موضوع بازیافت کاغذهای بسته‌بندی بسیار موفق بوده و امروز توانایی صادرات کاغذهای بسته‌بندی و اضافه تولید در داخل کشور وجود دارد. در چندین سال گذشته، کارخانه‌هایی برای تولید کاغذ بسته‌بندی شده راه‌اندازی شده و در چند سال آینده باز هم راه‌اندازی خواهد شد و به همین خاطر، کمبودی برای تولید این محصول نخواهیم داشت.

مشکل موجود در تولید کاغذهای چاپ و تحریر است که هم منابع تولید این نوع کاغذها در ایران محدودیت دارد و هم با کمبود تکنولوژی در این زمینه روبه‌رو هستیم.

محدودیت مواد اولیه تولید کاغذهای چاپ و تحریر هم به لحاظ کمی و هم به لحاظ کیفی وجود دارد.

از سوی دیگر در ایران فقط ۳ کارخانه وجود دارد که کاغذهای چاپ و تحریر را تولید می‌کند؛ یکی کارخانه چوب و کاغذ مازندران در ساری است، دیگری کارخانه کاغذسازی امیرآباد مازندران که در همین ۵ سال گذشته به بهره‌برداری رسیده و آخری هم کارخانه پارس در اهواز است که آغاز به‌کار آن برای دهه ۴۰ شمسی بوده و فناوری‌های قدیمی دارد و خیلی به‌روز نیست.

کارخانه چوب و کاغذ در ساری مبتنی بر برداشت از جنگل و کارخانه امیرآباد مازندران مبتنی بر واردات الیاف از کشور روسیه است. اگر به این دو کارخانه بیشتر بها داده شود می‌توان بخش زیادی از نیاز صنعت نشر کشور را تامین کرد.

این امر منوط بر این است که از سطح شعار و کارهای نمایشی به سمت کارهای عملیاتی پیش برویم. این امر بدون کمک گرفتن از متخصصان و صاحبان دانش در این موضوع میسر نخواهد بود و از وضع کنونی فراتر نخواهد رفت.

◉ به معضل کمبود کاغذهای چاپ و تحریر اشاره کردید. در این زمینه راهکار را در چه می‌بینید؟

وضعیت جغرافیایی ایران این اجازه را نمی‌دهد که بخواهیم در سطح کشورهای اسکاندیناوی یا امریکای شمالی تولیدات کاغذ و چوب را توسعه بدهیم. در این کشورها گونه‌های بومی جنگل‌ها عمدتا درختان سوزنی برگ مانند کاج است اما درخت‌های جنگل‌های ایران اغلب درختان پهن‌برگ مثل راش، بلوط و توسکاست که کیفیت پایین‌تری نسبت به درختان سوزنی برگ برای تولید کاغذ دارند.

ماهیت الیافی که از دو نوع خانواده درختان سوزنی برگ و پهن برگ به‌دست می‌آید، متفاوت است و این تفاوت به صورت آشکاری خود را در ویژگی‌هایی که کاغذ از آن به‌دست می‌آید، نشان می‌دهد. بنابراین از این منظر درختان کشور ما با کشورهای اروپایی به‌عنوان مواد اولیه تولید کاغذ قابل مقایسه نیست. حتی در یک افق صدساله هم نمی‌شود جایگزینی با درختان سوزنی برگ داشت. اساسا شرایط جغرافیایی و آب‌وهوایی ایران اجازه کشت و برداشت این نوع جنگل‌ها را نخواهد داد. موردی که در اینجا می‌شود به‌عنوان راهکار به آن اشاره کرد تکیه بر واردات چوب و الیاف استحصال شده به‌ویژه از کشورهای آسیای میانه و همسایه شمالی ایران مانند روسیه است.

چندین سال است کارخانه چوب مازندران با وجود طرح تنفس جنگلی که اجرا می‌شود، همیشه پایین‌تر از ظرفیت اسمی خود به تولید کاغذ مبادرت کرده است. گاهی اوقات نیز این تولید کاغذ که باید از نوع چاپ و تحریر باشد به سمت تولید کاغذهای بسته‌بندی رفته است. در واقع هدف کارخانه چاپ و تحریر بوده اما به‌واسطه اینکه الیاف موردنیاز برای تولید کاغذ چاپ و تحریر و کاغذ روزنامه در دسترس نبوده، به‌خاطر سرپا نگه‌داشتن کارخانه به سمت بازیافت کاغذهای بسته‌بندی رفته است. اگر بخواهیم به سمت حل این مشکل برویم یا باید از کشورهای شمالی ایران چوب وارد کنیم که زیرساخت واردات آن از طریق دریا و حمل‌ونقل ریلی وجود دارد یا اینکه خمیر کاغذ را وارد کنیم. البته در استان خوزستان چند کارخانه تولید کاغذهای چاپ و تحریر در حال احداث است اما فرآیند احداث آن به‌طور غیرمعقولی ادامه پیدا کرده است.

منبع اولیه الیاف این کارخانه‌ها از تفاله نیشکر کارخانه‌های شکرسازی خوزستان حاصل می‌شود و می‌تواند بخشی از نیاز کشور را پوشش دهد. با این حال، اگر این کارخانه‌ها هم راه‌اندازی شود کمبود کاغذ چاپ و تحریر کاملا برطرف نخواهد شد و همچنان نیاز به سرمایه‌گذاری و هم‌اندیشی بین دولت و اصحاب دانشگاهی برای برطرف کردن آن وجود دارد.



حسین جلالی ترشیزی

صنعت کاغذ ایران در مراحل بعد از جمع‌آوری پسماند کاغذ، در سطح کشورهای خیلی پیشرفته نیست اما دارای استاندارد قابل‌قبولی است

سخن پایانی

در مجموع، کاغذ یک کالای استراتژیک است و ابعاد اهمیت آن هم در بعد فرهنگی، مصارف آموزشی و پژوهشی و هم در بعد بهداشتی مطرح می‌شود. میزان مصرف کاغذ در همه جای دنیا شاخصی برای توسعه فرهنگی و توسعه بهداشتی به‌شمار می‌آید.

گرچه کاغذسازی ایران در تولید کاغذ بسته‌بندی توانایی تامین نیازهای داخلی و حتی صادرات را دارد اما تامین کاغذهای چاپ و تحریر امروز تبدیل به یک معضل شده که نیاز به توجه ویژه به واردات آن و بازیافت کاغذ است. نکته کلیدی که در بازیافت کاغذ وجود دارد مرحله ابتدایی آن یعنی جداسازی انواع کاغذها از یکدیگر است. اگر این جداسازی به‌خوبی انجام شود مراحل بعدی تولید کاغذ در کارخانه نیز به‌راحتی پیش خواهد رفت.

یادداشت

تاثیرات خودرومحوری بر کالبد فیزیکی و اجتماعی شهر



سارا انواری
کارشناس معماری

تغییرات سریع و پاکسازی مناطق به همراه تخریب محلات و تبدیل فضاها و کالبدهای متفاوت آن به کاربری‌های گوناگون، یکی از دلایل اصلی تخریب لایه‌های اجتماعی کلانشهری مانند تهران است، آن‌هم بدون توجه به مردمی که در آن مکان‌ها ساکن یا به‌نوعی در تشکیل هویت آنها دخیل بوده‌اند. این مسئله باعث شد کلانشهر تهران باوجود تنوع بسیار و گوناگونی ساکنان، کمتر به‌عنوان شهر فعال در حوزه فضای شهری شناخته شود. تهران و شهروندان آن امروز به حدی درگیر جابه‌جایی مکرر از یک نقطه‌به‌نقطه‌ای دیگر هستند که به نبود تنوع فضایی، حق به شهر و ارتباطات دیگر در شهرشان توجه نمی‌کنند و حتی از هرگونه عریض شدن یا احداث خیابان، جاده‌ها و اتوبان‌های جدید استقبال می‌کنند. از سویی مدیریت کلانشهری و کشوری تلاش می‌کند از طرق گوناگون مانند تسهیلات بانکی و تبلیغات و قرعه‌کشی‌ها آنها را به خرید خودرو بیشتر تشویق و ترغیب کند. بنا بر آمار سال پیش از پلیس راهور تهران شاهد ۵ هزار تقاطع زمان‌دار، ۱۵۰۰ کیلومتر معابر بزرگراهی و به‌طور متوسط تردد ۸ میلیون وسیله نقلیه است که این تعداد روزانه ۲۰ میلیون سفر را برای افراد رقم می‌زند. اگر همین قیاس را در ساختمان‌سازی بررسی کنیم، می‌بینیم که معیار تخریب لایه‌های زمین در ساختمان‌سازی را نیز تعداد ماشین‌ها تعیین می‌کند. تامین تعداد پارکینگ لازم ملاک صدور جواز ساختمانی است. معیاری که به‌دلیل افزایش جمعیت در دهه‌های گذشته و رشد عمودی تراکم عامل تعیین‌کننده‌ای در جهت آسایش شهروندان قلمداد می‌شود. وقتی از تخریب لایه‌های زمین صحبت می‌کنیم منظور از بین رفتن ساختارهای زیرین خاک و ارگانیسم‌های موجود در آن است که توسط عواملی مانند تراکم جمعیت، به‌دست انسان از بین می‌رود. در این‌بین توجیهاتی مانند ترمیم خود به‌خودی خاک نادرست است. به گفته کارشناسان، در حال حاضر اتفاقی که در این وضعیت به وقوع می‌پیوندد به‌جز سال‌ها وجینِ دستی، نمی‌توان برای احیای این خاک‌ها تجویز کرد. در واقع همان‌طور که از معنای کلمه «تخریب» برمی‌آید، برای ایجاد تکامل، میلیون‌ها سال لازم است اما برای ایجاد تعادل، یک دهه یا سده ممکن است کفایت کند. البته تغییرات میکروارگانیسم‌ها خیلی راحت‌تر است. این بهم‌ریختگی‌ها در سطح زیست‌بوم گیاهی نیز تاثیری معادل فراهم آمدن شرایط برای رشد بیشتر گیاهان مهاجم می‌کند. حال می‌توانیم همین اتفاق را در تخریب لایه‌های اجتماعی نیز متصور شویم. در وضعیت حاضر با شهرهایی طرف هستیم که ملاک وجود ساختمان‌ها، خیابان‌ها و اتوبان‌هایش را تعداد ماشین‌هایش تعیین می‌کنند. اتفاقی که به‌دلیل نبود خودرومحوری در گذشته، این سطح از تخریب را هرگز تا این حد ملموس نمی‌کرد. زمانی که اولین شهرها به‌وجود آمدند، به‌دلیل نبود امکانات و همچنین ظرافت و دقت معماران بنا، ساختن یک ساختمان به‌نحوی محاسبه می‌شد که نیاز به حمل باقیمانده خاک در جای دیگری نباشد و همین مسئله باعث می‌شد تمامی ساخت آن مکان را با همان خاک گودبرداری شده بسازند. برای مثال می‌توان به خانه‌های قدیمی شهری مانند کاشان اشاره کرد. علاوه بر این، ساختار شهر باتوجه به الگویی با محوریت انسانی، اقلیم، هویت، همبستگی و سایر عوامل انجام‌شده و بدین‌ترتیب باعث تقویت لایه‌های اجتماعی می‌شد. پس از ازدیاد جمعیت و تشکیل شهرهای بزرگ‌تر، تمامی قطعات زمین‌ها برای یک طبقه و یک واحد مسکونی ساخته شدند. در نتیجه با توجه به سطح اشغال بنا نسبت به سطح زمین (مثلا ۶۰ درصد) در داخل حیاط فضای کافی برای پارک یک خودرو وجود داشت. در آن زمان اگر احداث انبار در زیرزمین بنا لزومی نداشت، خاک‌برداری عمده‌ای نیز انجام نمی‌شد. بدین‌ترتیب تفکیک محلات به بافت‌های متفاوت و هماهنگ با میزان سبک زندگی افراد باعث حفظ هویت محلات شد و درنتیجه می‌توان همچنان تا حدی لایه‌های اجتماعی را حفظ کرد. امروز با فراموش کردن بخش زیادی از الگوهای انسانی و ارزش‌گذاری‌های زندگی ماشینی، علاوه بر تخریب سریع محلات و تشویق تهران به مسیرهای گذر منجر به تخریب بیشتر لایه‌های زمین توسط احداث برج‌ها، افزایش تراکم به ۸۰ درصد و ۱۰۰ درصد، لزوم تامین پارکینگ‌ها و گودبرداری‌های عمیق ناشی از آن پیش آمده و این به معنی چندین هزار مترمکعب خاک‌برداری است که متاسفانه تنها به‌وسیله کامیون‌ها به مناطق مشخص‌شده شهرداری منتقل می‌شود تا از دیدرس خارج شود. علاوه بر این، افزایش بالای آسیب‌های اجتماعی به‌دلیل تخریب هویت محلات را نیز در کنار آلودگی‌های زیست‌محیطی نمی‌توان نادیده گرفت. گرچه نباید منکر آن شد که بخش زیادی از این تخریب‌ها صرفا به‌دلیل بی‌اطلاعی انجام می‌شود اما با گفتن چنین حقایقی به نظر می‌رسد بتوانیم در شهرسازی‌های خود به دو اصل توجه بیشتری داشته باشیم. اول آنکه در نظر داشته باشیم برای توجه بیشتر به مسائلی چون صنعت ساختمان و ساختمان‌سازی، نیازمند آن هستیم تا این مقوله را از دیدگاه بوم‌شناختی مجددا موردبررسی قرار دهیم. حتی استانداردهای بهتر را زندگی یا شهر خودرومحور تثبیت نخواهد کرد. دوم آنکه به احداث ساختمان‌هایی کمک کنیم که محل احداث و طول عمر آنها مانا باشد. «مانایی»، متناسب با معیارهای فرهنگی و اجتماعی ساکنین، و «سهیم کردن» آنها در این روند، در بستر اقتصاد مشارکتی انجام می‌شود. بدیهی است این کار نیازمند تاکتیک‌ها، شناخت فوری اهداف، و راهبردهای میان‌مدت و بلندمدت است.

سه‌شنبه
۱۴ تیر ۱۴۰۱- ۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ - ۵ ژوئیه ۲۰۲۲- شماره ۲۰۹۴-پیاپی ۳۴۱۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

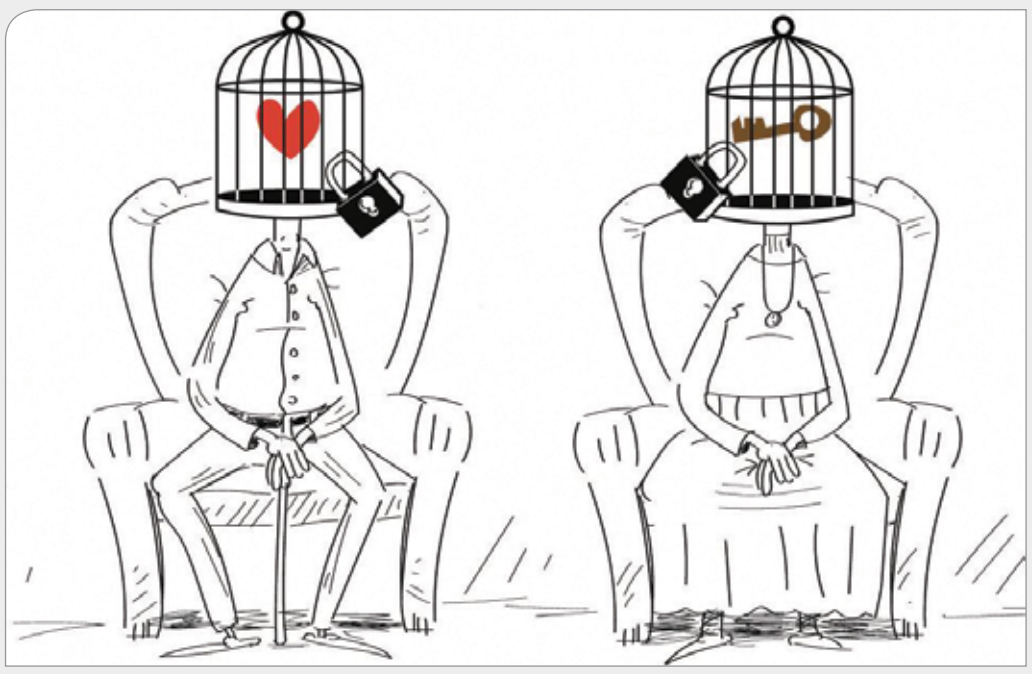
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بساط کتاب، برای نان یا فرهنگ‌سازی؟

یکی از منظره‌های تکراری در راسته کتابفروشان، کنار ایستگاه‌های اتوبوس یا مترو، سفره‌هایی است که از کتاب‌های رنگارنگ بر زمین پهن شده و مخاطب را به خود جذب می‌کند؛ کتاب‌هایی که گاهی با یک‌دهم نرخ کتابفروشی به مشتری عرضه می‌شوند و عنوان ۵۰ درصد تخفیف را با خود دارند. این بازار مخالفان و منتقدان خود را هم دارد که معتقدند دستفروش‌های کتاب عملا بازاری موازی با کتابفروش‌ها تشکیل داده‌اند؛ بازاری که علاوه بر کتاب‌های ممنوعه یا به‌بیانی دیگر بازار سیاه، تقاضای کتاب‌های مجاز را هم سمت خودش کشیده و جزئی از بازار کتاب شده است.



عکس‌ها: آیدا فریدی

جمعیت درهم‌لولیده را کنار می‌زند و خودش و چمدان کتاب‌هایش را داخل قطار می‌کشد. کتاب‌ها را در می‌آورد و هر کدام را با آب و تاب زیاد معرفی می‌کند: «ماهی سیاه کوچولو، قورباغه‌ات را قورت بده، چهار اثر از فلورانس اسکاول شین...»

کمتر کسی به او و کتاب‌هایش توجه می‌کند. مسافران در دنیای داخل موبایل‌های‌شان غرق شده‌اند و به‌قول فروغ فرخزاد، نجات‌دهنده در گور خفته است. به محض شنیدن صدای دستفروشی که لوازم آرایشی عرضه می‌کند، سرها از گوشی‌ها بلند می‌شود تا مبادا از تماشای ارزان‌ترین ریمل‌ها و ماندگارترین رژلب‌ها غافل شوند. فروشنده کتاب وقتی می‌بیند صدایش به گوش مسافران نمی‌رسد، راهش را می‌کشد و از قطار خارج می‌شود.

هدفش فروش کتاب نیست و فقط می‌خواهد قدمی در راستای فرهنگ‌سازی بردارد و روزهایی که حجم کاری‌اش کم می‌شود، مابقی روز را زیر زمین می‌گذراند و کتاب می‌فروشد. شغل اصلی‌اش چیز دیگری است.

تارهای سپید موهایی که از زیر مقنعه‌اش بیرون زده‌اند، نشان می‌دهد سن و سالی از او گذشته است. آنقدر فریاد زده و درباره کتاب‌ها و نویسندگان صحبت کرده که صدایش خش پیدا کرده است؛ «مطالعه مردم کشورمون خیلی ضعیفه. وقتی وارد واگنای قطار میشم فقط عده کمی به کتابا توجه می‌کنن و خیلیا حوصله ندارن و میگن کتاب چیه؟ فقط اونایی که کتابخون هستن، کتابا رو می‌شناسن و خیلیا نه نویسنده می‌شناسن و نه کتاب. شاید باورت نشه اما هنوز خیلیا صمد بهرنگی رو نمی‌شناسن و وقتی نویسنده کتاب رو معرفی می‌کنم تازه باهاش آشنا میشن.»

اینها را یکی از دستفروشان کتاب در مترو تهران می‌گوید و ادامه می‌دهد: «خانوما اونقدری که خرید لوازم آرایش براشون مهمه، خرید کتاب براشون مهم نیست، چون فکر می‌کنن اون لوازم آرایش قشنگشون می‌کنه اما کتاب چی؟ می‌دونی دخترم؟ این روزا همه چی شده مادیات و نمایش بیرونی. انگار کمتر کسی به فکر ساختن ذهن و درونشه.»

حوصله حرف زدن ندارد؛ با این حال می‌گوید: «حرف من چه فایده داره؟ چی بگم؟ اصلا به درد کی می‌خوره؟ من هر روز بتونم نظر یه آدمو حتی به یه کتاب جلب کنم، انگار کارمو انجام دادم و همین برام بسه. حتما که نباید یه‌دفعه یه اتفاق بزرگ بیفته. فرهنگ‌سازی باید ذره‌ذره انجام بشه».

چمدان‌های پر از کتاب

این روزها دستفروش‌هایی که کوله‌پشتی و چمدان‌های پر از کتاب را دنبال خودشان می‌کشند زیاد شده‌اند. قبلا این کار شغلی مردانه بود و کنار خیابان بساط می‌کردند اما حالا کتاب‌کش‌های زنی که با جثه‌های کوچک‌شان سنگینی جلدهای کتاب را با خود جابه‌جا می‌کنند، زیاد شده‌اند. برخی از این راه نان‌شان را در می‌آورند و برخی دیگر قصدشان فرهنگ‌سازی است و بس.

۵۰ساله است. هر روز عصر زمانی که تندی آفتاب کم می‌شود، بساطش را در گوشه‌ای از پیاده‌رو پهن می‌کند و کتاب‌ها را روی میز یا زمین می‌چیند. سرپرست خانواده است و به‌خاطر علاقه‌ای که به کتاب دارد این کار را انتخاب کرده است.

۲ سالی می‌شود که کتاب می‌فروشد. می‌گوید: «فقط به خاطر پولش کتاب نمی‌فروشم. بیشتر دلم می‌خواد یه کمکی به مردم کرده باشم، بلکه بتونم چند نفر رو راضی کنم یه کتاب بخرن و بخونن تا واسه چند دقیقه هم که شده از فکر مشکلاتشون بیان بیرون و برن تو یه دنیای دیگه، مثلا دنیای کتاب. آخه می‌دونی چیه؟ خودم خیلی مشکلات داشتم و با همین کتاب سعی کردم اون روزا رو بگذرونم. بیشتر هم کتابای انگیزشی می‌خونم و همون کتابا رو به مردم معرفی می‌کنم. اولش خودم زیاد اهل کتاب نبودم اما مرحوم پدرم خیلی کتاب داشت و زیاد کتاب می‌خوند. نشرها هم تو انتخاب این کارم بی‌تاثیر نبودن و بهم کتاب امانی می‌دادن تا بفروشم، وگرنه که چیزای دیگه‌ای هم برای فروش بود اما این کار رو واقعا دوست دارم.»

انگیزشی‌های پرفروش

همین طور که درباره کارش صحبت می‌کند با مشتری‌های همیشگی‌اش که از کنار بساط او رد می‌شوند، سلام و احوالپرسی هم می‌کند و ادامه می‌دهد: «مردم بیشتر دنبال کتاب‌های روانشناسی از نوع انگیزشی‌ان. انگار دلشون می‌خواد یه جوری خودشونو آروم کنن. خانوما میان پیشم میگن یه کتاب به ما بده که حالمون خوب بشه. می‌دونی؟ مشکلات مردم کم نیست. بارها دیدم جوونایی که اومدن کنارم نشستن، سیگار روشن کردن، خب منم مادرم، دلم می‌سوزه، حتی اشکم هم در اومده و باهاشون شروع کردم به حرف زدن، بهشون کتاب هدیه دادم که بخونن بلکه بهشون یه کمکی بشه. یکی دو مورد پیش اومده که وقتی اون کتابو خونده بازم اومده گفته یه کتاب دیگه بهم بده. این روزا سر همه تو گوشیه؛ مخصوصا جوونا. خب این اتفاق خوبی نیست.

بعضیا وقتی میان کتابا رو ببینن و باهاشون سر صحبت رو باز می‌کنم متوجه میشم اصلا تا حالا کتاب نخوندن و خودم برای شروع کتابی رو بهشون معرفی می‌کنم که بازم بیان. گاهی اوقات میگن پول ندارن و یه کتاب بهشون هدیه میدم تا برای ادامه کتابخونی انگیزه پیدا کنن. اینجور نیست که همیشه فروش خوبی داشته باشم. مثلا یه هفته هم شده که هیچ فروشی نداشتم.»

نگاهی به کتاب‌هایی که برای فروش چیده می‌کنم و چشمم به «عقاید یک دلقک» نوشته هانریش بل، «شازده کوچولو» نوشته آنتوان دوسنت اگزوپری و «چشم دل بگشا» نوشته کاترین پاندر می‌افتد. کتاب‌های «اثر مرکب» نوشته دارن هاردی و «چهار اثر از فلورانس اسکاول شین» پرفروش‌ترین‌هایش هستند و می‌گوید: «تقریبا مردم هر روز سراغ این کتابا رو می‌گیرن یا سفارش میدن که براشون بیارم.»

او کارش را با کمترین سرمایه و چیزی حدود ۲ میلیون تومان شروع کرده و حالا هم ۸۰ درصد مشتری‌هایش زن و بقیه مردند. اصلا انگار انگیزه‌اش برای ادامه این کار را از بعضی از مشتری‌هایش می‌گیرد، چون می‌گوید: «بعضی خونواده‌ها کتابایی که اصلا نخوندن رو میارن بهم اهدا می‌کنن و منم همون کتابا رو با نرخ پایین می‌فروشم یا هدیه میدم. همیشه آرزو داشتم بتونم یه مغازه بگیرم تا مجبور نشم هر روز با خودم کتاب بکشم. البته دیگه انقدر رفتم و اومدم که مغازه‌دارا بهم لطف می‌کنن و اجازه میدن شبا کتابا رو بذارم تو مغازه‌شون که دیگه مجبور نشم هر روز با خودم بار ببرم و بیارم. قبلنا مجبور بودم هر روز ۷۰ تا کتابو با خودم ببرم و بیارم و شبا از زانودرد و کمردرد خوابم نمی‌برد. همین کارا باعث شد انگیزه پیدا کنم و برای ادامه امیدوار باشم. البته یه وقتایی هم شده که چند نفری بیان بهم بگن مگه مجبوری این کار رو بکنی؟ اما من فکر می‌کنم کارم درسته و ادامش میدم و سعی می‌کنم برای مردم مزاحمت ایجاد نکنم؛ سد معبر نکنم یا مبادا مزاحم کسب‌وکار مغازه‌دارا بشم. ماموری شهرداری هم باهام همکاری می‌کنن و چند باری هم بهشون کتاب هدیه دادم. دخترم که ۳۰ سالشه و فوق‌لیسانس داره و پسرم که دانشجوی علوم سیاسیه برای این کار تشویقم می‌کنن.»

سخن پایانی

طبق آخرین آمار مربوط به سرانه مطالعه که شهریور ۱۴۰۰ از سوی مرکز آمار ایران اعلام شد، در سال ۱۳۹۹ مطالعه افراد ۱۵ ساله و بیشتر باسواد در ماه به‌طور متوسط ۸ ساعت و ۱۸ دقیقه برآورد شد که به‌عبارت دیگر ۱۶ دقیقه و ۳۶ ثانیه در روز بوده است. از این مقدار ۶ ساعت و ۳۲ دقیقه سرانه مطالعه کتاب غیردرسی، ۱ ساعت و ۲۳ دقیقه سرانه مطالعه روزنامه و ۲۳ دقیقه سرانه مطالعه نشریات بوده است.



روزنوشت

روز قلم مبارک



روز ۱۴ تیر در تقویم رسمی ایران روز قلم است. این روز در سال ۱۳۸۱ پس از پیشنهاد انجمن قلم ایران و تصویب شورای‌عالی انقلاب فرهنگی به ثبت رسید.

«قلم» حافظ علوم و دانش‌ها، پاسدار افکار اندیشمندان، حلقه اتصال فکری عالمان و پل ارتباطی گذشته و آینده بشر است و حتی ارتباط آسمان و زمین نیز از راه لوح و قلم به‌دست آمد.

قلم انسان‌هایی را که از نظر زمان و مکان جدا از هم زندگی می‌کنند، پیوند می‌دهد؛ گویی همه متفکران بشر را در تمام طول تاریخ و در تمام نقاط زمین، در یک کتابخانه بزرگ جمع می‌بینی! در این کتابخانه، سخنان آسمانی و زمینی جمع است، از سقراط گرفته تا ابن‌سینا و معاصران‌مان؛ از قرآن و نهج‌البلاغه تا اوستا و انجیل.

همه و همه هستند. قلم رازدار بشر و خزانه‌دار دانش‌ها و جمع‌آوری‌کننده تجربه‌های قرن‌ها و دوران‌هاست و اگر قرآن به آن سوگند یاد می‌کند، به همین دلیل است.

نام‌گذاری این روز به نام قلم، بی‌ارتباط با تاریخ کهن متمدن و فرهنگ‌ساز این سرزمین نیست. ابوریحان بیرونی در کتاب آثار الباقیه خود آورده است که چهاردهمین روز از تیر را ایرانیان باستان، روز تیر (عطارد) می‌نامیدند. از طرفی سیاره تیر یا همان عطارد، در فرهنگ ادب پارسی، کاتب و نویسنده ستارگان است، به همین مناسبت این روز را روز نویسندگان می‌دانستند و گرامی می‌داشتند.

▣ زبان عقل و معرفت انسان

قلم، زبان عقل و معرفت و احساس انسان‌ها و بیان‌کننده اندیشه و شخصیت صاحب آن است. قلم، زبان دوم انسان‌هاست. هویت، چیستی و قلمرو قلم بسیار گسترده‌تر از آن است که در بیان بگنجد. هرگونه رشد و پیشرفت، پیروزی و آرامش و معرفت و شناخت، ریشه در قلم دارد. تمدن‌ها، تجربه‌های تلخ و شیرین و علوم با نوشتن ماندگار می‌شوند.

هر کس می‌تواند قلمی را بین انگشتانش بفشرد و فرمانش دهد که بنگارد و هر آنچه را از مخیله صاحب انگشت تراوش می‌کند، بنویسد. قلم تخریب می‌کند؛ می‌سازد؛ واقعیت‌ها را آشکار می‌کند؛ آشکارها را نهان می‌کند. به‌واقع قلم، معجزه‌ای جاودان است.

▣ نقش قلم در زندگی

یکی از مسائل مهم و ارزنده‌ای که هیچ ملتی که به حیات و بقا و تکامل خویش علاقه‌مند است نمی‌تواند از آن غفلت کند، مسئله نویسندگی است، زیرا نویسندگی هنری است که مادر بسیاری از هنرهای دیگر محسوب می‌شود و از این جهت که فن و هنر است، نقش بسزایی در رشد و تعالی افراد و جوامع دارد و زمینه‌ای برای هنرهای دیگر به‌شمار می‌رود. به‌عنوان نمونه تئاتر، سینما و بسیاری از هنرهای دیگر احتیاج به نمایشنامه و سناریو دارد که قبلا باید نوشته شود و این کار به‌وسیله نویسندگان انجام می‌گیرد.

یکی از مهم‌ترین رویدادهای زندگی بشر، پیدایش خط بوده که نیات و منویات ارزشمند یا بی‌ارزش بشر را ثبت کرده و برای آیندگان به یادگار گذاشته است.

قلم، سرچشمه تمدن‌های بشری و منشأ پیشرفت و تکامل علوم و بیداری اندیشه‌ها و افکار و شکل گرفتن مذاهب و منشأ هدایت و آگاهی بشر بوده است؛ بدان حد که دوران زندگی بشر با پیدایش قلم (خط) به دوران «تاریخی» و دوران «ماقبل تاریخ» تقسیم می‌شود. دوران تاریخ زندگی انسان از زمان اختراع خط آغاز می‌شود؛ زمانی که انسان توانست ماجرای زندگی‌اش را بر صفحات نقش کند و سطوری بر صفحه کاغذ و شبیه آن به یادگار گذارَد.

قلم، حافظ علوم و معارف، پاسدار افکار اندیشمندان، حلقه اتصال فکری علما و پل ارتباطی گذشته و آینده است و حتی ارتباط آسمان و زمین نیز از طریق لوح و قلم حاصل شده است.

قلم، ابزاری است که انسان‌های جدا از هم از نظر زمان و مکان را پیوند می‌دهد؛ به‌طوری که گویی همه متفکران اعصار گذشته را که در تمام نقاط زمین به‌سر می‌برند، در یک کتابخانه عظیم، جمع می‌بینیم.

▣ تاریخ ۲۰ هزار ساله

تاریخ نوشتار، حداکثر به ۲۰ هزار سال پیش بازمی‌گردد و با محدود ساختن به نظام‌های نوشتاری مدون، رقمی حدود ۶ هزار سال پیش را نشان می‌دهد. این ارقام و آمارها فقط تخمینی است ازسوی کاوشگران علمی، در صورتی که بدون‌شک پیشرفتی ازسوی جوامع گوناگون، بدون کمک خط و زبان امکان‌پذیر نبوده است.

از جمله موادی که برای نوشتن به کار می‌رفت سنگ، چوب، پوست حیوانات، برگ درختان، استخوان، موم، ابریشم، پنبه و کاغذ را می‌توان نام برد. در طول تاریخ، نوشتن به دو صورت بوده است: یک دسته خطوطی را در بر می‌گرفت که با استفاده از ابزارهای تیز چون سوزن، چاقو و... کنده‌کاری می‌شد. دسته دیگر شامل خطوطی است که به‌وسیله قلم پر، قلم نی، قلم مو و... با استفاده از جوهر بر سطح ماده نوشتاری ترسیم می‌شد. گفتنی است نسخه‌برداری از نوشته‌ای بر سنگ یا فلز به‌طور منطقی، در نهایت به اختراع چاپ انجامید.

قلم امتیازات زیادی دارد که به اختصار به ۳ مورد آنها اشاره می‌کنیم:

- باقی بودن: سخن فرار می‌کند و نوشته باقی است. امیر مؤمنان علی علیه‌السلام در سخن جالبی می‌فرماید: «دانش را با نوشتن در بند کنید» تا باقی بماند و از کف‌تان نرود.

- دقیق بودن: بیان و سخن معمولا دقیق نیست. اگر قرار بود کتابی که هزار سال پیش نوشته شده، زبان به زبان به ما می‌رسید و در جایی نوشته نمی‌شد، هیچ‌گاه به‌طور دقیق به ما نمی‌رسید و در واقع ما کتاب دیگری را پیش روی خود می‌دیدیم.

- عمیق بودن: مطالب نوشته عمیق و فکرشده است؛ در حالی که به‌طور معمول سخنان، بدون تأمل گفته می‌شوند و کم‌محتوا هستند. نویسندگان گاه یک ساعت فکر می‌کنند و یک خط می‌نویسند، اما در سخن نمی‌توان آن دقت را رعایت کرد.

علامه طبرسی رحمه‌الله نیز درباره قلم می‌نویسد:

«بیان دو گونه است: بیان زبان و بیان قلم. بیان زبان، با گذشت زمان کهنه می‌شود و از بین می‌رود، اما بیان قلم تا ابد باقی است».